

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

{Із змінами, внесеними згідно із Законом
№ 524-ІХ від 04.03.2020}

Цей Закон спрямований на захист прав та законних інтересів громадян, суспільства і держави, забезпечення національної безпеки шляхом визначення правового механізму запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - запобігання та протидія).

Розділ І ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:

1) агент - особа, яка діє від імені та в інтересах суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

2) активи - кошти, у тому числі електронні гроші, інше майно, майнові та немайнові права;

3) активи, пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, - всі активи, що прямо (а щодо права власності на корпоративні права - також опосередковано (через інших осіб) перебувають у власності, в тому числі у спільній власності, або передаються на користь осіб, включених до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (далі - перелік осіб), осіб, які здійснюють фінансові операції від імені або за дорученням осіб, включених до переліку осіб, та осіб, якими прямо або опосередковано (через інших осіб) володіють або кінцевими бенефіціарними власниками яких є особи, включені до переліку осіб, а також активи, отримані від таких активів;

4) банк-оболонка - установа-нерезидент (банк, інша фінансова установа, установа, що здійснює діяльність, подібну до діяльності фінансових установ), що не має фізичної присутності в країні реєстрації та ліцензування та не є частиною регульованої фінансової групи, що підлягає ефективному консолідованому нагляду.

Наявністю фізичної присутності вважається фактичне розміщення і функціонування в країні органів управління зазначених установ-нерезидентів. Наявність в країні лише уповноважених представників зазначених установ або персоналу, який не належить до керівництва таких установ, не вважається наявністю фізичної присутності;

5) бездоганна ділова репутація - сукупність підтвердженої інформації про фізичну особу, що дає можливість зробити висновок про відсутність встановлених компетентними органами або судом порушень вимог законодавства, а також про відсутність судимості, яка не знята або не

погашена в установленому законом порядку;

6) верифікація - заходи, що вживаються суб'єктом первинного фінансового моніторингу з метою перевірки (підтвердження) належності відповідній особі отриманих суб'єктом первинного фінансового моніторингу ідентифікаційних даних та/або з метою підтвердження даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників чи їх відсутність;

7) вигодоодержувач (вигодонабувач) за договором (страховим полісом, свідоцтвом, сертифікатом) страхування життя - особа або категорія осіб, яким буде виплачена страхова виплата у разі настання страхового випадку;

8) вигодоодержувач (вигодонабувач) трасту або іншого подібного правового утворення - особа, яка має право на одержання вигоди та/або доходу від трасту або іншого подібного правового утворення;

9) вигодоодержувач (вигодонабувач) щодо цінних паперів, права на які та права за якими обліковуються на рахунку в цінних паперах номінального утримувача, - особа, в інтересах якої здійснюється фінансова операція на рахунку номінального утримувача;

10) видаткова фінансова операція - фінансова операція, яка призводить до зменшення активів на рахунку клієнта - власника активів;

11) високий ризик - результат оцінки ризику суб'єктом первинного фінансового моніторингу, що базується на результатах аналізу сукупності критеріїв, передбачених законодавством та внутрішніми документами суб'єкта первинного фінансового моніторингу, та який свідчить про високу ймовірність використання суб'єкта первинного фінансового моніторингу для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

12) відокремлений підрозділ суб'єкта первинного фінансового моніторингу - філія, інший підрозділ суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що розташований не за місцезнаходженням такого суб'єкта та здійснює фінансові операції або забезпечує їх здійснення, у тому числі надає послуги від імені суб'єкта первинного фінансового моніторингу (крім здійснення представницьких функцій);

13) віртуальний актив - цифрове вираження вартості, яким можна торгувати у цифровому форматі або переказувати і яке може використовуватися для платіжних або інвестиційних цілей;

14) група - банківська група, небанківська фінансова група, а також два та більше суб'єкти господарювання, що пов'язані між собою відносинами контролю як материнська та дочірня компанії шляхом прямого та/або опосередкованого володіння материнською компанією часткою в дочірній компанії, що відповідає еквіваленту 50 чи більше відсотків статутного капіталу та/або голосів дочірньої компанії або незалежно від формального володіння можливістю здійснювати вирішальний вплив на дочірню компанію на основі угоди чи будь-яким іншим чином;

15) дані, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, країна громадянства та постійного місця проживання, дата народження, характер та міра (рівень, ступінь, частка) бенефіціарного володіння (вигоди, інтересу, впливу);

16) державний фінансовий моніторинг - сукупність заходів, що вживаються суб'єктами державного фінансового моніторингу і спрямовуються на виконання вимог цього Закону та іншого законодавства у сфері запобігання та протидії:

державний фінансовий моніторинг спеціально уповноваженого органу - сукупність заходів із збору, обробки та аналізу інформації про фінансові операції, що подається до спеціально уповноваженого органу суб'єктами первинного і державного фінансового моніторингу та іншими державними органами, відповідними органами іноземних держав, іншої інформації, що може бути пов'язана з підозрою в легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванні тероризму та/або фінансуванні розповсюдження зброї масового

знищення та/або з іншими незаконними фінансовими операціями, а також заходів з перевірки такої інформації згідно із законодавством України та інших заходів, спрямованих на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії;

державний фінансовий моніторинг інших суб'єктів державного фінансового моніторингу - сукупність заходів, що вживаються іншими суб'єктами, визначеними частиною третьою статті 6 цього Закону, і спрямовані на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії;

17) джерело коштів, пов'язаних з фінансовими операціями - відомості про походження коштів, що використовуються для здійснення фінансових операцій (коштів, що використовувалися для набуття права власності на активи, що є предметом фінансових операцій) за допомогою суб'єкта первинного фінансового моніторингу, які дають розуміння про джерела їх походження, підстави володіння/розпорядження ними (прав на них) особою;

18) джерело статків (багатства) - відомості про походження всіх наявних активів особи, що надають розуміння про розмір/величину сукупних активів (статків) особи та історію їх походження;

19) ділові відносини - відносини між клієнтом та суб'єктом первинного фінансового моніторингу, пов'язані з діловою, професійною чи комерційною діяльністю суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що виникли на підставі договору, в тому числі публічного, про надання (використання) фінансових або інших послуг, здійснення суб'єктом первинного фінансового моніторингу іншої діяльності (далі - послуги) та передбачають тривалість існування після їх встановлення;

20) діячі, які виконують публічні функції в міжнародних організаціях, - посадові особи міжнародних організацій, які обіймають або обіймали посаду керівника (директора, голови правління або іншу) чи заступника керівника в таких організаціях або виконують чи виконували будь-які інші керівні (визначні публічні) функції на найвищому рівні, в тому числі в міжнародних міждержавних організаціях, члени міжнародних парламентських асамблей, судді та керівні посадові особи міжнародних судів;

21) додаткова інформація - відомості про фінансові операції, що є об'єктом фінансового моніторингу, та пов'язані з ними фінансові операції, відомості про їх учасників, інша наявна у суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформація або інформація, що має зберігатися у такого суб'єкта відповідно до вимог законодавства, зокрема інформація з обмеженим доступом, копії документів або інформація з них, необхідні для виконання завдань, покладених на спеціально уповноважений орган;

22) додаткові узагальнені матеріали - відомості, зібрані спеціально уповноваженим органом на основі аналізу додатково одержаної інформації в додаток до раніше поданих зазначеним державним органом узагальнених матеріалів;

23) доходи, одержані злочинним шляхом, - будь-які активи, одержані прямо чи опосередковано внаслідок вчинення злочину, зокрема валютні цінності, рухоме та нерухоме майно, майнові та немайнові права, незалежно від їх вартості;

24) загальний річний оборот - загальні надходження звітного періоду, отримані в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу відповідно до звіту про рух грошових коштів;

25) замороження активів - заборона на здійснення переказу, конвертування, розміщення, руху активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, на основі резолюцій Ради Безпеки ООН, рішень іноземних держав, суду;

26) ідентифікаційні дані - сукупність даних, що дає змогу однозначно встановити особу, а саме:

для фізичної особи - відомості, зазначені у пункті 1 частини восьмої та у пункті 1 частини дев'ятої статті 11 цього Закону;

для фізичної особи - підприємця - відомості, зазначені у пункті 2 частини восьмої статті 11 цього Закону;

для юридичної особи - відомості, зазначені у пункті 3 частини восьмої та у пункті 2 частини дев'ятої статті 11 цього Закону;

для трасту або іншого подібного правового утворення - відомості, зазначені у пункті 3 частини дев'ятої статті 11 цього Закону;

дані, перелік яких визначений суб'єктами державного фінансового моніторингу, - у випадках, визначених частиною п'ятнадцятою статті 11 цього Закону;

27) ідентифікація - заходи, що вживаються суб'єктом первинного фінансового моніторингу для встановлення особи шляхом отримання її ідентифікаційних даних;

28) іноземні публічні діячі - фізичні особи, які виконують або виконували визначні публічні функції в іноземних державах, а саме:

глава держави, уряду, міністри (заступники);

члени парламенту або інших органів, що виконують функції законодавчого органу держави;

голови та члени правлінь центральних банків або рахункових палат;

члени верховного суду, конституційного суду або інших судових органів, рішення яких не підлягають оскарженню, крім оскарження у зв'язку з винятковими обставинами;

надзвичайні та повноважні послы, повірені у справах та керівники центральних органів військового управління;

керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних підприємств;

члени керівних органів політичних партій;

29) істотна участь - пряме або опосередковане володіння однією особою самотійно чи спільно з іншими особами часткою у розмірі 10 і більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі або незалежна від формального володіння можливість значного впливу на керівництво чи діяльність юридичної особи;

30) кінцевий бенефіціарний власник - будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив (контроль) на діяльність клієнта та/або фізичну особу, від імені якої проводиться фінансова операція.

Кінцевим бенефіціарним власником є:

для юридичних осіб - будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність юридичної особи (в тому числі через ланцюг контролю/володіння);

для трастів, утворених відповідно до законодавства країни їх утворення, - засновник, довірчий власник, захисник (за наявності), вигодоодержувач (вигодонабувач) або група вигодоодержувачів (вигодонабувачів), а також будь-яка інша фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив на діяльність трасту (в тому числі через ланцюг контролю/володіння);

для інших подібних правових утворень - особа, яка має статус, еквівалентний або аналогічний особам, зазначеним для трастів.

Ознакою здійснення прямого вирішального впливу на діяльність є безпосереднє володіння фізичною особою часткою у розмірі не менше 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи.

Ознаками здійснення непрямого вирішального впливу на діяльність є принаймні володіння фізичною особою часткою у розмірі не менше 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб, трасти або інші подібні правові утворення, чи здійснення вирішального впливу шляхом реалізації права контролю, володіння, користування або розпорядження всіма активами чи їх часткою, права отримання доходів від діяльності юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування органів

управління, а також вчинення правочинів, які дають можливість визначати основні умови господарської діяльності юридичної особи, або діяльності трасту або іншого подібного правового утворення, приймати обов'язкові до виконання рішення, що мають вирішальний вплив на діяльність юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, незалежно від формального володіння.

При цьому кінцевим бенефіціарним власником не може бути особа, яка має формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, але є комерційним агентом, номінальним власником або номінальним утримувачем, або лише посередником щодо такого права;

31) клієнт - будь-яка особа, яка:

звертається за наданням послуг до суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

користується послугами суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

є стороною договору (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, щодо яких Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку відповідно до статті 18 цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду);

є гравцем у лотерею або азартну гру (для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, визначених у підпункті "з" пункту 7 частини другої статті 6 цього Закону);

32) кореспондентські відносини - це відносини, що:

виникають під час відкриття банком-кореспондентом кореспондентського рахунка іншому банку на підставі угоди про встановлення кореспондентських відносин для здійснення міжбанківських переказів;

встановлені Центральним депозитарієм цінних паперів з депозитаріями іноземних держав та міжнародними депозитарно-кліринговими установами в порядку, встановленому законодавством про депозитарну систему України;

встановлені депозитарною установою з іноземною фінансовою установою, що є членом Міжнародної асоціації для системи з питань обслуговування цінних паперів (ISSA), на підставі договору про надання послуг з обслуговування рахунка в цінних паперах номінального утримувача;

виникають між банками та/або фінансовими установами, під час яких установа-кореспондент надає послуги, пов'язані із веденням кореспондентських рахунків, або інші подібні послуги;

33) міжнародні санкції - санкції, що визнаються Україною, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних, міжурядових організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав, щодо замороження активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, або обмеження будь-якого доступу до них чи заборони проведення фінансових операцій;

34) належна перевірка - заходи, що включають:

ідентифікацію та верифікацію клієнта (його представника);

встановлення кінцевого бенефіціарного власника клієнта або його відсутності, у тому числі отримання структури власності з метою її розуміння, та даних, що дають змогу встановити кінцевого бенефіціарного власника, та вжиття заходів з верифікації його особи (за наявності);

встановлення (розуміння) мети та характеру майбутніх ділових відносин або проведення фінансової операції;

проведення на постійній основі моніторингу ділових відносин та фінансових операцій клієнта, що здійснюються у процесі таких відносин, щодо відповідності таких фінансових операцій наявній у суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про клієнта, його

діяльність та ризик (у тому числі, в разі необхідності, про джерело коштів, пов'язаних з фінансовими операціями);

забезпечення актуальності отриманих та існуючих документів, даних та інформації про клієнта;

35) належним чином оформлене повідомлення - оформлене та подане відповідно до вимог законодавства до спеціально уповноваженого органу повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або повідомлення, що містить додаткову інформацію про фінансові операції та їх учасників, що стали об'єктом фінансового моніторингу з боку спеціально уповноваженого органу;

36) національна оцінка ризиків - система заходів, що вживаються суб'єктами державного фінансового моніторингу, уповноваженими органами державної влади із залученням інших суб'єктів (за потреби) з метою визначення (виявлення) ризиків (загроз) легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму, їх аналіз, оцінка та розроблення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків;

37) національні публічні діячі - фізичні особи, які виконують або виконували в Україні визначні публічні функції, а саме:

Президент України, Прем'єр-міністр України, члени Кабінету Міністрів України та їх заступники;

керівник постійно діючого допоміжного органу, утвореного Президентом України, його заступники;

керівник та заступники керівника Державного управління справами;

керівники апаратів (секретаріатів) державних органів, що не є державними службовцями, посади яких належать до категорії "А";

Секретар та заступники Секретаря Ради національної безпеки і оборони України;

народні депутати України;

Голова та члени Правління Національного банку України, члени Ради Національного банку України;

голови та судді Конституційного Суду України, Верховного Суду, вищих спеціалізованих судів;

члени Вищої ради правосуддя, члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, члени Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів;

Генеральний прокурор та його заступники;

Голова Служби безпеки України та його заступники;

Директор Національного антикорупційного бюро України та його заступники;

Директор Державного бюро розслідувань та його заступники;

Директор Бюро фінансових розслідувань та його заступники;

Голова та члени Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Голова та члени Антимонопольного комітету України, Голова Національного агентства з питань запобігання корупції та його заступники, Голова та члени Рахункової палати, Голова та члени Центральної виборчої комісії, голови та члени інших державних колегіальних органів;

{Абзац шістнадцятий пункту 37 частини першої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом № 524-ІХ від 04.03.2020}

надзвичайні і повноважні послы;

начальник Генерального штабу - Головнокомандувач Збройних Сил України, командувачі Сухопутних військ Збройних Сил України, Повітряних Сил Збройних Сил України, Військово-Морських Сил Збройних Сил України;

державні службовці, посади яких належать до категорії "А";

керівники органів прокуратури, керівники обласних територіальних органів Служби безпеки України, голови та судді апеляційних судів;

керівники адміністративних, управлінських чи наглядових органів державних та казенних підприємств, господарських товариств, державна частка у статутному капіталі яких прямо чи опосередковано перевищує 50 відсотків;

члени керівних органів політичних партій;

38) неприбуткові організації - юридичні особи, крім державних органів, органів державного управління та установ державної і комунальної власності, що не є фінансовими установами, створені для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів, без мети отримання прибутку;

39) неприйнятно високий ризик - максимально високий ризик, що не може бути прийнятий суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідно до внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;

40) номінальний власник - особа, яка від свого імені управляє корпоративними правами іншої особи - кінцевого бенефіціарного власника в інтересах останнього;

41) об'єкт фінансового моніторингу - дії з активами, пов'язані з відповідними учасниками фінансових операцій, які їх проводять, за умови наявності ризиків використання таких активів з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також будь-яка інформація про такі дії чи події, активи та їх учасників;

42) особи, пов'язані з політично значущими особами, - фізичні особи, які відповідають хоча б одному з таких критеріїв:

відомо, що такі особи мають спільне з політично значущою особою бенефіціарне володіння юридичною особою, трастом або іншим подібним правовим утворенням або мають будь-які інші тісні ділові зв'язки з політично значущими особами;

є кінцевими бенефіціарними власниками юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення, про які відомо, що вони де-факто були утворені для вигоди політично значущих осіб;

43) офіційне джерело - автоматизовані інформаційні і довідкові системи, реєстри, бази та банки даних, держателем (адміністратором) яких є державні органи або органи місцевого самоврядування, а також відповідні органи іноземних держав та міжнародних, міжурядових організацій;

44) офіційний документ - документ, складений, виданий, засвідчений із дотриманням визначених законодавством норм уповноваженою особою, якій законодавством надано право у зв'язку з її професійною чи службовою діяльністю складати, видавати, засвідчувати певні види документів, що підтверджує чи посвідчує певні події, явища або факти та містить передбачені законодавством реквізити і відомості;

45) первинний фінансовий моніторинг - сукупність заходів, які вживаються суб'єктами первинного фінансового моніторингу і спрямовані на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії;

46) підозра - припущення, що ґрунтується на результатах аналізу наявної інформації та може свідчити про те, що фінансова операція або її учасники, їх діяльність чи походження активів пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом,

фінансуванням тероризму та/або фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, або із вчиненням іншого кримінального правопорушення або діяння, за яке передбачені міжнародні санкції;

47) політично значущі особи - фізичні особи, які є національними, іноземними публічними діячами та діячами, які виконують публічні функції в міжнародних організаціях;

48) посередник з переказу коштів - суб'єкт первинного фінансового моніторингу, який безпосередньо не обслуговує ні платника (ініціатора переказу коштів), ні отримувача та виконує переказ коштів за дорученням іншого суб'єкта первинного фінансового моніторингу, який обслуговує платника (ініціатора переказу коштів) або отримувача, або за дорученням іншого посередника з переказу коштів;

49) посилені заходи належної перевірки - заходи, що вживаються суб'єктом первинного фінансового моніторингу на основі ризик-орієнтованого підходу стосовно клієнтів, ділові відносини з якими (фінансові операції без встановлення ділових відносин яких) становлять високий ризик, є пропорційними виявленим ризикам та спрямовані на їх мінімізацію, у тому числі шляхом збільшення частоти та обсягу дій з моніторингу ділових відносин та збору додаткової інформації щодо ділових відносин;

50) послуги у сфері лотерей та/або азартних ігор - послуги, пов'язані з організацією та проведенням будь-яких ігор, заснованих на ризику або розіграші призового (виграшного) фонду між гравцями, умовою участі в яких є внесення гравцем плати (ставки), що має грошову цінність, що дає право на отримання виграшу (призу), наявність і розмір якого повністю або частково залежить від випадковості, у тому числі лотереї, ігри в казино, циліндричні ігри (рулетка), ігри в карти, ігри в кості, ігри на гральному автоматі та операції парі, що надаються за фактичною адресою або дистанційно, електронними засобами або за допомогою будь-яких інших технологій зв'язку і на індивідуальний запит одержувача послуг;

51) постачальник послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, - будь-яка фізична чи юридична особа, яка провадить один або декілька таких видів діяльності та/або операцій для іншої фізичної та/або юридичної особи або від імені:

обмін віртуальних активів;

переказ віртуальних активів;

зберігання та/або адміністрування віртуальних активів або інструментів, що дають змогу контролювати віртуальні активи;

участь і надання фінансових послуг, пов'язаних із пропозицією емітента та/або продажем віртуальних активів;

52) представник клієнта - особа, яка на законних підставах має право вчиняти певні дії від імені клієнта;

53) ризик-орієнтований підхід - визначення (виявлення), оцінка (переоцінка) та розуміння ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також вжиття відповідних заходів щодо управління ризиками у спосіб та в обсязі, що забезпечують мінімізацію таких ризиків залежно від їх рівня;

54) ризики - небезпека (загроза, уразливі місця) для суб'єктів первинного фінансового моніторингу бути використаними з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення під час надання ними послуг відповідно до характеру їх діяльності;

55) спеціально уповноважений орган - центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії;

56) спроба проведення фінансової операції - здійснення клієнтом чи особою, яка діє від його імені або в його інтересах, дій, спрямованих на проведення фінансової операції, якщо така фінансова операція не була проведена;

57) спрощені заходи належної перевірки - заходи, що здійснюються суб'єктом первинного фінансового моніторингу на основі ризик-орієнтованого підходу стосовно клієнтів, ділові відносини з якими (фінансові операції без встановлення ділових відносин яких) становлять низький ризик, є пропорційними виявленим ризикам та можуть передбачати, зокрема, зменшення частоти та обсягу дій з моніторингу ділових відносин та збору додаткової інформації щодо ділових відносин;

58) структура власності - документально підтверджена система взаємовідносин фізичних та юридичних осіб, трастів, інших подібних правових утворень, що дає змогу встановити всіх кінцевих бенефіціарних власників, у тому числі відносини контролю між ними, або відсутність кінцевих бенефіціарних власників;

59) таємниця фінансового моніторингу - інформація, отримана під час проведення державного фінансового моніторингу спеціально уповноваженим органом, а саме: інформація про фінансові операції та їх учасників, додаткова інформація, інша інформація, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванні тероризму та/або фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення та/або іншими незаконними фінансовими операціями;

60) траст - правові відносини, створені засновником відповідно до законодавства країни утворення за життя або на випадок смерті, коли активи потрапляють під контроль довірчого власника на користь вигодоодержувача (вигодонабувача) або для визначеної цілі, які характеризуються такими ознаками:

активи становлять окремий фонд і не є частиною власного майна довірчого власника;

права на активи трасту оформлені на ім'я довірчого власника або на ім'я іншої особи, що діє від імені довірчого власника;

довірчий власник має повноваження і обов'язки, в межах яких він є відповідальним та може управляти, використовувати або розпоряджатися активами відповідно до умов довірчого договору та спеціальних обов'язків, покладених на нього законодавством відповідної держави;

61) узагальнені матеріали - відомості про фінансові операції, що були об'єктом фінансового моніторингу і за результатами аналізу яких у спеціально уповноваженого органу виникли підозри. Узагальнені матеріали є джерелом обставин, що можуть свідчити про вчинення кримінального правопорушення та дають підстави слідчому, прокурору розпочати досудове розслідування. Узагальнені матеріали також можуть бути підставою для здійснення правоохоронними та розвідувальними органами України оперативно-розшукової і контррозвідувальної діяльності. Форма та структура узагальнених матеріалів встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, за погодженням з правоохоронними органами;

62) управління ризиками - заходи, що вживаються суб'єктами первинного фінансового моніторингу щодо створення та забезпечення функціонування системи управління ризиками, що передбачає, зокрема, визначення (виявлення), оцінку/переоцінку (вимірювання), моніторинг, контроль ризиків, з метою їх мінімізації;

63) учасники фінансової операції - клієнт, контрагент, а також особи, які діють від їх імені або в їхніх інтересах, або особи, від імені або в інтересах яких діють клієнт, контрагент;

64) філія іноземного банку - відокремлений структурний підрозділ іноземного банку, що не має статусу юридичної особи та провадить свою діяльність на території України відповідно до вимог, встановлених законами України для банків;

65) фінансова операція - будь-які дії щодо активів клієнта, вчинені за допомогою суб'єкта первинного фінансового моніторингу або про які стало відомо суб'єктам первинного фінансового моніторингу, зазначеним у підпунктах "а"- "д" пункту 7 частини другої статті 6 цього Закону, у рамках ділових відносин з клієнтом, суб'єктам державного фінансового

моніторингу, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, державним органам, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії, правоохоронним та розвідувальним органам України в рамках виконання цього Закону;

66) фінансовий моніторинг - сукупність заходів, що вживаються суб'єктами фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії, що включають проведення державного фінансового моніторингу та первинного фінансового моніторингу;

67) фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, - порогові фінансові операції, підозрілі фінансові операції (діяльність);

68) фінансування розповсюдження зброї масового знищення - надання, збір чи використання будь-яких активів для розповсюдження зброї масового знищення, за вчинення яких передбачені міжнародні санкції;

69) фінансування тероризму - надання чи збір будь-яких активів прямо чи опосередковано з метою їх використання або з усвідомленням можливості того, що їх буде використано повністю або частково:

для будь-яких цілей окремим терористом чи терористичною групою (організацією);

для організації, підготовки або вчинення терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, створення терористичної групи (організації), сприяння вчиненню терористичного акту, проходження навчання тероризму, виїзду з України та в'їзду в Україну з терористичною метою, провадження будь-якої іншої терористичної діяльності, а також спроби вчинення таких дій;

70) члени сім'ї - чоловік/дружина або прирівняні до них особи, син, дочка, пасинок, падчерка, усиновлена особа, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням, зять та невістка і прирівняні до них особи, батько, мати, вітчим, мачуха, усиновлювачі, опікуни чи піклувальники.

2. Терміни "електронний платіжний засіб", "електронні гроші", "ініціатор", "платник", "платіжний інструмент", "переказ коштів", "отримувач", "учасник платіжної системи" вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України "Про платіжні системи та переказ коштів в Україні".

Термін "банківська група" вживається у значенні, наведеному в Законі України "Про банки і банківську діяльність", термін "небанківська фінансова група" - у значенні, наведеному в Законі України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг", термін "номінальний утримувач" - у значенні, наведеному в Законі України "Про депозитарну систему України", термін "іноземна валюта" - у значенні, наведеному в Законі України "Про валюту і валютні операції".

Стаття 2. Сфера застосування Закону

1. Дія цього Закону поширюється на громадян України, іноземців та осіб без громадянства, фізичних осіб - підприємців, юридичних осіб, їх філії, представництва та інші відокремлені підрозділи, що забезпечують проведення фінансових операцій на території України та за її межами відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, органи місцевого самоврядування, правоохоронні та розвідувальні органи, інші державні органи України.

2. Виконання цього Закону не є порушенням Закону України "Про захист персональних даних" в частині обробки персональних даних. Обробка персональних даних відповідно до вимог цього Закону здійснюється без отримання згоди суб'єкта персональних даних.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний під час здійснення ідентифікації клієнта інформувати його про покладені на такого суб'єкта первинного фінансового моніторингу зобов'язання щодо обробки персональних даних для цілей запобігання та протидії.

Стаття 3. Основні принципи запобігання та протидії

1. Запобігання та протидія ґрунтуються на принципах:

пріоритетності захисту законних інтересів громадян, суспільства і держави від шкоди, заподіяної внаслідок легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

надання пріоритету заходам із запобігання легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення над заходами з протидії їм;

застосування ризик-орієнтованого підходу під час проведення фінансового моніторингу;

координованості взаємодії учасників системи запобігання та протидії;

невідворотності застосування заходів щодо замороження активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням;

невідворотності покарання та переконливості і пропорційності заходів впливу за порушення законодавства у сфері запобігання та протидії;

захисту суб'єктів фінансового моніторингу та їх працівників від погроз та інших негативних чи дискримінаційних дій, пов'язаних з виконанням вимог цього Закону;

звільнення від відповідальності за шкоду, заподіяну у зв'язку з виконанням обов'язків щодо проведення фінансового моніторингу у межах та у спосіб, що передбачені цим Законом;

збереження, захисту інформації та повноти, актуальності і своєчасності інформаційного обміну;

доступності суб'єктам фінансового моніторингу інформації, необхідної для проведення фінансового моніторингу;

звільнення від відповідальності за надання інформації з обмеженим доступом відповідно до вимог цього Закону;

співробітництва та взаємодії у сфері запобігання та протидії з іноземними державами, їх компетентними органами, міжнародними, міжурядовими організаціями, діяльність яких спрямована на забезпечення міжнародного співробітництва у зазначеній сфері.

Стаття 4. Законодавство у сфері запобігання та протидії

1. Відносини, що виникають у сфері запобігання та протидії, регулюються Конституцією України, міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, цим та іншими законами, а також прийнятими на їх виконання нормативно-правовими актами.

Стаття 5. Дії, які належать до легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом

1. До легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, належать будь-які дії, пов'язані із вчиненням фінансової операції чи правочину з доходами, одержаними злочинним шляхом, а також вчиненням дій, спрямованих на приховання чи маскуванню незаконного походження таких доходів, чи володіння ними, прав на такі доходи, джерел їх походження, місцезнаходження, переміщення, зміну їх форми (перетворення), а так само набуттям, володінням або використанням доходів, одержаних злочинним шляхом.

Розділ II

СИСТЕМА ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ

Стаття 6. Система та суб'єкти фінансового моніторингу

1. Система фінансового моніторингу складається з первинного та державного рівнів.

2. Суб'єктами первинного фінансового моніторингу є:

1) банки, страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери, кредитні спілки, ломбарди та інші фінансові установи;

- 2) платіжні організації, учасники чи члени платіжних систем;
- 3) товарні та інші біржі, що проводять фінансові операції з товарами;
- 4) професійні учасники фондового ринку (ринку цінних паперів), крім осіб, які провадять діяльність з організації торгівлі на фондовому ринку;
- 5) оператори поштового зв'язку, інші установи, які надають послуги з переказу коштів (поштового переказу) та здійснення валютних операцій;
- 6) філії або представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, що надають фінансові послуги на території України;
- 7) спеціально визначені суб'єкти первинного фінансового моніторингу (крім осіб, які надають послуги в рамках трудових правовідносин):
  - а) суб'єкти аудиторської діяльності;
  - б) бухгалтери, суб'єкти господарювання, що надають послуги з бухгалтерського обліку;
  - в) суб'єкти господарювання, що здійснюють консультування з питань оподаткування;
  - г) адвокатські бюро, адвокатські об'єднання та адвокати, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально;
  - г) нотаріуси;
  - д) суб'єкти господарювання, що надають юридичні послуги;
  - е) особи, які надають послуги щодо створення, забезпечення діяльності або управління юридичними особами;
  - є) суб'єкти господарювання, що надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна, а також суб'єкти господарювання, що надають за винагороду консультаційні послуги, що пов'язані з купівлею-продажем нерухомого майна;
  - ж) суб'єкти господарювання, що здійснюють торгівлю за готівку дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них;
- з) суб'єкти господарювання, що надають послуги у сфері лотерей та/або азартних ігор;
- 8) постачальник послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів;
- 9) інші юридичні особи, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але надають окремі фінансові послуги.

3. Суб'єктами державного фінансового моніторингу є Національний банк України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, Міністерство юстиції України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Міністерство цифрової трансформації України та спеціально уповноважений орган.

Стаття 7. Застосування ризик-орієнтованого підходу

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний у своїй діяльності застосовувати ризик-орієнтований підхід, враховуючи відповідні критерії ризику, зокрема, пов'язані з його клієнтами, географічним розташуванням держави реєстрації клієнта або установи, через яку він здійснює передачу (отримання) активів, видом товарів та послуг, що клієнт отримує від суб'єкта первинного фінансового моніторингу, способом надання (отримання) послуг. Ризик-орієнтований підхід має бути пропорційний характеру та масштабу діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

2. Застосування ризик-орієнтованого підходу здійснюється в порядку, визначеному внутрішніми документами з питань фінансового моніторингу суб'єкта первинного фінансового моніторингу, з урахуванням рекомендацій відповідних суб'єктів державного фінансового

моніторингу, які згідно із цим Законом виконують функції державного регулювання і нагляду за такими суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати оцінку/переоцінку ризиків, у тому числі притаманних його діяльності, документувати їх результати, а також підтримувати в актуальному стані інформацію щодо оцінки ризиків, притаманних його діяльності (ризик-профіль суб'єкта первинного фінансового моніторингу), та ризику своїх клієнтів таким чином, щоб бути здатним продемонструвати своє розуміння ризиків, що становлять для нього такі клієнти (ризик-профіль клієнтів).

3. Критерії ризиків визначаються суб'єктом первинного фінансового моніторингу самостійно з урахуванням критеріїв ризиків, встановлених відповідно:

Національним банком України - для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, щодо яких Національний банк України відповідно до статті 18 цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду;

центральною органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, - для інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

4. При визначенні критеріїв ризиків суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен враховувати типологічні дослідження у сфері запобігання та протидії, підготовлені спеціально уповноваженим органом та оприлюднені ним на своєму веб-сайті, результати національної оцінки ризиків, а також рекомендації суб'єктів державного фінансового моніторингу.

5. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний встановити високий ризик ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин), зокрема стосовно таких клієнтів:

клієнтів, місцем проживання (перебування, реєстрації) яких є держава (юрисдикція), що не виконує чи неналежним чином виконує рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

Перелік держав (юрисдикцій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, формується в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України на основі висновків міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, та оприлюднюється на офіційному веб-сайті спеціально уповноваженого органу;

клієнтів, включених до переліку осіб, клієнтів, які є представниками осіб, включених до переліку осіб, клієнтів, якими прямо або опосередковано володіють або кінцевими бенефіціарними власниками яких є особи, включені до переліку осіб;

іноземних фінансових установ (крім фінансових установ, зареєстрованих у державах - членах Європейського Союзу, державах - членах Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), крім держав, що здійснюють збройну агресію проти України у значенні, наведеному у статті 1 Закону України "Про оборону України"), з якими встановлюються кореспондентські відносини;

іноземних публічних діячів, членів їх сімей та осіб, пов'язаних з такими політично значущими особами, а також клієнтів, кінцевими бенефіціарними власниками яких є зазначені особи;

клієнтів, стосовно яких (кінцевих бенефіціарних власників яких) застосовані спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) відповідно до статті 5 Закону України "Про санкції";

клієнтів, місцем проживання (перебування, реєстрації) яких є держава, віднесена Кабінетом Міністрів України до переліку офшорних зон.

6. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний встановити неприйнятно високий ризик ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин) стосовно клієнтів у разі:

неможливості виконувати визначені цим Законом обов'язки або мінімізувати виявлені ризики, пов'язані з таким клієнтом або фінансовою операцією;

наявності обґрунтованих підозр за результатами вивчення підозрілої діяльності клієнта, що така діяльність може бути фіктивною.

7. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу щодо неприбуткових організацій, у тому числі благодійних, зобов'язаний вживати заходів для мінімізації ризику бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, зокрема з урахуванням рекомендацій відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

8. Проведення первинного фінансового моніторингу забезпечується безпосередньо суб'єктом первинного фінансового моніторингу, його філіями, іншими відокремленими підрозділами та дочірніми компаніями, у тому числі тими, що розташовані в державах, в яких рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою, в межах, визначених законодавством такої держави.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу щодо філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх компаній, розташованих у державах, в яких рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) не застосовуються або застосовуються недостатньою мірою, зобов'язаний провести оцінку заходів запобігання та протидії, що здійснюються в таких державах.

У разі якщо здійснення зазначених заходів не дозволяється законодавством такої держави, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний повідомити відповідному суб'єкту державного фінансового моніторингу, що відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, про відповідні запобіжні заходи, що суб'єкт первинного фінансового моніторингу буде вживати для мінімізації ризиків використання діяльності філій, інших відокремлених підрозділів та дочірніх компаній з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу вживає відповідних запобіжних заходів, спрямованих на здійснення посиленних заходів належної перевірки до встановлення ділових відносин з особами або компаніями таких держав; повідомлення спеціально уповноваженого органу про фінансові операції з клієнтами відповідних держав; попередження клієнтів про те, що операції з фізичними або юридичними особами, трастами або іншими подібними правовими утвореннями у відповідних державах можуть містити ризик легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Стаття 8. Завдання, обов'язки та права суб'єкта первинного фінансового моніторингу

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу (крім спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що провадять свою діяльність одноособово, без утворення юридичної особи) з урахуванням вимог законодавства, результатів національної оцінки ризиків та оцінки ризиків, притаманних його діяльності, розробляє, впроваджує та оновлює правила фінансового моніторингу, програми проведення первинного фінансового моніторингу та інші внутрішні документи з питань фінансового моніторингу (далі - внутрішні документи з питань фінансового моніторингу) і призначає працівника, відповідального за його проведення (далі - відповідальний працівник).

Внутрішні документи з питань фінансового моніторингу повинні містити процедури, достатні для забезпечення ефективного управління ризиками, а також для запобігання використанню послуг та продуктів суб'єкта первинного фінансового моніторингу для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Групи, учасниками яких є суб'єкти первинного фінансового моніторингу, розробляють та впроваджують єдині правила фінансового моніторингу, що, зокрема, включають процедуру використання інформації в межах групи з метою фінансового моніторингу. Такі правила поширюються на всіх суб'єктів первинного фінансового моніторингу, що входять до групи, їх філії та дочірні компанії, розташовані в інших країнах.

2. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний:

1) стати на облік у спеціально уповноваженому органі як суб'єкт первинного фінансового моніторингу та повідомляти спеціально уповноважений орган в порядку, визначеному Національним банком України для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, щодо яких Національний банк України відповідно до статті 18 цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду, а також Кабінетом Міністрів України для інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу, про:

призначення чи звільнення відповідального працівника;

призначення особи, яка тимчасово буде виконувати обов'язки відповідального працівника у разі його відсутності;

зміну відомостей про суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або відповідального працівника чи особу, яка тимчасово виконує його обов'язки;

припинення та/або поновлення діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

2) забезпечувати відповідно до вимог, встановлених відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, належну організацію та проведення первинного фінансового моніторингу, що належним чином надасть можливість виявляти порогові та підозрілі фінансові операції (діяльність) незалежно від рівня ризику ділових відносин з клієнтом (проведення фінансових операцій без встановлення ділових відносин) та повідомляти про них спеціально уповноважений орган, а також запобігати використанню послуг та продуктів суб'єкта первинного фінансового моніторингу для проведення клієнтами фінансових операцій з протиправною метою;

3) забезпечувати функціонування належної системи управління ризиками, застосування у своїй діяльності ризик-орієнтовного підходу та вжиття належних заходів з метою мінімізації ризиків;

4) здійснювати належну перевірку нових клієнтів, а також існуючих клієнтів;

5) забезпечувати моніторинг фінансових операцій клієнта (у тому числі таких, що здійснюються в інтересах клієнта) на предмет відповідності таких фінансових операцій наявній у суб'єкта первинного фінансового моніторингу інформації про клієнта, його діяльність та ризик, включаючи в разі необхідності інформацію про джерело коштів, пов'язаних з фінансовою(ими) операцією(ями);

6) забезпечувати виявлення, зокрема з використанням засобів автоматизації, фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, до початку, у процесі, у день виникнення підозри, після їх проведення або під час спроби їх проведення чи після відмови клієнта від їх проведення;

7) забезпечувати реєстрацію фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, зокрема з використанням засобів автоматизації;

8) повідомляти спеціально уповноважений орган про:

а) порогові фінансові операції, що відповідають ознакам, визначеним абзацами другим та третім частини першої статті 20 цього Закону, - протягом п'яти робочих днів з дня їх проведення (спроби проведення);

б) порогові фінансові операції, що відповідають ознакам, визначеним абзацами четвертим та п'ятим частини першої статті 20 цього Закону, - не пізніше п'ятого робочого дня місяця, наступного за місяцем, в якому фінансові операції були здійснені;

в) підозрілі фінансові операції (діяльність) або спроби їх проведення незалежно від суми, на яку вони(а) проводяться, - негайно після виникнення підозри або достатніх підстав для підозри, а також надавати обґрунтовані висновки, копії документів та іншу інформацію, на основі яких сформовано підозру, та додаткову інформацію на запити спеціально уповноваженого органу;

г) про розбіжності між відомостями про кінцевих бенефіціарних власників клієнта, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, та інформацією про кінцевих бенефіціарних власників, отриманою суб'єктом первинного фінансового моніторингу в результаті здійснення належної перевірки клієнта, - не пізніше десятого робочого дня місяця, наступного за місяцем, в якому були виявлені розбіжності;

9) у разі надходження від спеціально уповноваженого органу повідомлення:

з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого суб'єктом первинного фінансового моніторингу повідомлення, зокрема повідомлення щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій, подати протягом трьох робочих днів з дня надходження такого повідомлення до спеціально уповноваженого органу належним чином оформлене повідомлення;

про помилку в опрацюванні додаткової інформації (інформації для виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави) подати протягом двох робочих днів з дня надходження такого повідомлення належним чином оформлену додаткову інформацію;

10) сприяти в межах законодавства працівникам спеціально уповноваженого органу у проведенні аналізу фінансових операцій;

11) подавати на запит спеціально уповноваженого органу, що вчинений в межах його повноважень:

а) додаткову інформацію, що може бути пов'язана з фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, а також інформацію, що може бути пов'язана із зупиненням фінансових операцій, замороженням активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, відповідно до цього Закону - протягом одного робочого дня з дня надходження запиту;

б) іншу, не зазначену у підпункті "а" цього пункту, додаткову інформацію - протягом п'яти робочих днів з дня надходження запиту або в інший строк, погоджений у встановленому порядку із спеціально уповноваженим органом;

12) подавати на запит спеціально уповноваженого органу, що вчинений в межах його повноважень, додаткову інформацію, необхідну для виконання ним запиту, що надійшов від уповноваженого органу іноземної держави, зокрема інформацію з обмеженим доступом, протягом п'яти робочих днів з дня надходження запиту або в інший строк, погоджений у встановленому порядку із спеціально уповноваженим органом;

13) подавати на запит спеціально уповноваженого органу, що вчинений в межах його повноважень, інформацію щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій клієнта, операції якого стали об'єктом фінансового моніторингу, у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, за

погодженням із відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу, що відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, та Фондом гарантування вкладів фізичних осіб;

14) у разі неможливості дотримання строків, встановлених пунктами 12 і 13 цієї частини, з об'єктивних причин (урахування обсягу інформації, що запитується, форми її подання - електронної або паперової, копіювання або сканування, одержання даних з архівів тощо) погодити із спеціально уповноваженим органом не пізніше двох робочих днів з дня надходження запиту строк подання запитуваної інформації в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

15) своєчасно та в повному обсязі подавати (оформлювати, засвідчувати) у порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, що відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, на запит цього суб'єкта державного фінансового моніторингу достовірну інформацію та/або документи (висновки, рішення тощо), копії документів або витяги з документів, що стосуються виконання суб'єктом первинного фінансового моніторингу вимог законодавства у сфері запобігання та протидії та необхідні суб'єкту державного фінансового моніторингу для здійснення ним нагляду у сфері запобігання та протидії, у тому числі для перевірки фактів порушень вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, здійснення контролю за виконанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу рішень суб'єктів державного фінансового моніторингу про застосування заходів впливу, письмових вимог;

16) вживати заходів щодо запобігання розголошенню (зокрема особам, стосовно фінансових операцій яких проводиться перевірка) інформації, що подається спеціально уповноваженому органу, та іншої інформації з питань фінансового моніторингу (у тому числі про факт подання такої інформації або факт отримання запиту, рішення чи доручення від спеціально уповноваженого органу та їх виконання), крім випадків, визначених цим Законом;

17) документувати заходи, вжиті з метою виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії шляхом створення (ведення) відповідних документів (у тому числі електронних), записів у такий спосіб, щоб сприяти працівникам суб'єкта первинного фінансового моніторингу, залученим до проведення первинного фінансового моніторингу, найбільш раціонально та ефективно виконувати свої обов'язки та бути здатним довести суб'єкту державного фінансового моніторингу, що рішення, прийняті з метою дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, зокрема, щодо оцінки ризиків, здійснення належної перевірки, моніторингу та повідомлення про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, ґрунтуються на змістовних фактах та результатах комплексного і належного аналізу;

18) зберігати (у спосіб, щоб оперативно надавати на запит відповідних суб'єктів державного фінансового моніторингу, та в обсязі, достатньому для відновлення інформації щодо конкретних фінансових операцій, у тому числі у разі необхідності надання як докази у кримінальному провадженні) документи (у тому числі електронні), їх копії, записи, дані, інформацію щодо заходів, вжитих з метою виконання вимог у сфері запобігання та протидії, зокрема щодо здійснення належної перевірки клієнтів (у тому числі ідентифікації та верифікації представників клієнтів, встановлення їх повноважень), а також осіб, яким суб'єктом первинного фінансового моніторингу було відмовлено у встановленні ділових відносин та/або проведенні фінансових операцій, а також усі документи, що стосуються ділових відносин (проведення фінансової операції) з клієнтом (включаючи ділову, зокрема внутрішню, кореспонденцію, листування, звіти, запити, результати будь-якого аналізу під час здійснення належної перевірки клієнта), не менше п'яти років після припинення ділових відносин з клієнтом або завершення разової фінансової операції без встановлення ділових відносин з клієнтом.

Нормативно-правовим актом суб'єкта державного фінансового моніторингу, що відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання і нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, можуть встановлюватися більш тривалі строки та додаткові вимоги до порядку зберігання документів;

19) забезпечувати доступ відповідних суб'єктів державного фінансового моніторингу, що відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, та на обґрунтовані запити правоохоронних органів, вчинені в межах їх повноважень, до документів або інформації, що міститься в них, у повному обсязі відповідно до вимог закону. Отримання правоохоронними органами від банків документів або інформації, що становлять банківську таємницю, здійснюється в порядку та в обсязі, встановлених Законом України "Про банки і банківську діяльність";

20) за дорученням спеціально уповноваженого органу, наданим з метою виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави, зупиняти проведення або забезпечити моніторинг фінансової операції відповідної особи в установленому законодавством порядку;

21) за рішенням спеціально уповноваженого органу зупиняти проведення видаткових фінансових операцій або забезпечити моніторинг фінансової операції (фінансових операцій) відповідної особи в установленому законодавством порядку;

22) проводити в порядку, встановленому суб'єктом державного фінансового моніторингу, що відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за відповідним суб'єктом первинного фінансового моніторингу, внутрішні перевірки своєї діяльності на предмет дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії або незалежний аудит своєї діяльності (крім банківської діяльності) у цій сфері;

23) вживати відповідно до законодавства заходів для забезпечення проходження відповідальним працівником навчання у сфері запобігання та протидії протягом трьох місяців з дня його призначення, а також підвищення кваліфікації відповідального працівника шляхом проходження навчання не менше одного разу на три роки на базі відповідного навчального закладу, що належить до сфери управління спеціально уповноваженого органу, та в інших навчальних закладах за погодженням із спеціально уповноваженим органом;

24) вживати на постійній основі заходів з підготовки персоналу з метою належного виконання вимог цього Закону, зокрема шляхом проведення освітньої та практичної роботи;

25) здійснювати управління ризиками, пов'язаними із запровадженням чи використанням нових та існуючих інформаційних продуктів, ділової практики або технологій, у тому числі таких, що забезпечують проведення фінансових операцій без безпосереднього контакту з клієнтом;

26) виконувати вчинені на підставі, у межах повноважень та у спосіб, передбачені законодавством у сфері запобігання та протидії, вимоги відповідних суб'єктів державного фінансового моніторингу, що відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання та нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, щодо виконання (усунення порушень) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії;

27) встановлювати для працівників процедури щодо повідомлення керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу та/або відповідального працівника про порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, у тому числі без зазначення авторства (анонімно), із забезпеченням відповідних засобів;

28) забезпечувати захист (не допускати звільнення чи примушення до звільнення, притягнення до дисциплінарної відповідальності чи піддання іншим негативним заходам впливу (переведення, атестація (переатестація), зміна умов праці, відмова в призначенні на вищу посаду, скорочення заробітної плати тощо) або піддання загрозі таких заходів впливу) працівників у зв'язку з повідомленням ними керівника та/або відповідального працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу чи суб'єкта державного фінансового моніторингу про порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії;

29) не допускати до керівництва, членства у своїх органах управління (наглядових та виконавчих) або контролю осіб, які мають не погашену або не зняту в установленому законом порядку судимість за корисливі кримінальні правопорушення або тероризм, а також їх співучасників у таких кримінальних правопорушеннях;

30) не допускати формування свого статутного капіталу (для кредитних спілок - пайового, резервного та додаткового капіталу) за рахунок коштів, джерела походження яких неможливо підтвердити.

3. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу з метою виконання покладених на нього цим Законом завдань має право звертатися із запитом до Національного банку України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, органів виконавчої влади, правоохоронних органів, державних реєстраторів, які зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання відповідного запиту надати запитувану інформацію та/або документи (їх копії, витяги з документів). Правоохоронні органи надають інформацію з урахуванням вимог, передбачених Кримінальним процесуальним кодексом України.

4. Суб'єкту первинного фінансового моніторингу, його керівникам, відповідальному працівнику, іншим працівникам, залученим до проведення первинного фінансового моніторингу, кінцевим бенефіціарним власникам забороняється використовувати свої повноваження та пов'язані з ними можливості або утримуватися від їх використання з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення або сприяння іншим особам у вчиненні таких дій.

Керівник та заступник керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу, голова та члени наглядового органу суб'єкта первинного фінансового моніторингу, відповідальний працівник (особа, яка тимчасово виконує повноваження відповідального працівника у разі його відсутності), інші працівники суб'єкта первинного фінансового моніторингу, залучені до проведення первинного фінансового моніторингу, повинні мати бездоганну ділову репутацію.

5. Керівники та відповідальні працівники (особи, які тимчасово виконують повноваження відповідальних працівників у разі їх відсутності) суб'єктів первинного фінансового моніторингу, а також інші працівники, залучені до проведення первинного фінансового моніторингу, у разі порушення законодавства про запобігання та протидію несуть відповідальність згідно із законом.

6. Відповідальність за неналежну організацію та проведення первинного фінансового моніторингу несе керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу, а також відповідальний працівник.

7. У разі здійснення процедури ліквідації суб'єкта первинного фінансового моніторингу, у тому числі визнання його банкрутом, або призначення тимчасової адміністрації відповідальність за невиконання вимог пунктів 12-14, 20 та 21 частини другої цієї статті несуть ліквідатор, уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Стаття 9. Правовий статус відповідального працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу

1. Відповідальний працівник призначається за посадою на рівні керівництва суб'єкта первинного фінансового моніторингу. Правовий статус, підзвітність та підпорядкування відповідального працівника банку в організаційній структурі банку та вимоги до нього визначаються нормативно-правовими актами Національного банку України.

Відповідальний працівник повинен мати бездоганну ділову репутацію та відповідати кваліфікаційним вимогам, встановленим суб'єктом державного фінансового моніторингу, що згідно із цим Законом виконує функції державного регулювання та нагляду за відповідним суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

2. Призначення відповідального працівника та перевірка його відповідності кваліфікаційним вимогам здійснюються в порядку, визначеному відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, який згідно із цим Законом виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

Призначення та звільнення відповідальних працівників банків, філій іноземних банків здійснюються за погодженням з Національним банком України.

3. До повноважень відповідального працівника належать:

1) забезпечення повідомлення спеціально уповноваженого органу про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;

2) забезпечення повідомлення спеціально уповноваженого органу про розбіжності між відомостями про кінцевих бенефіціарних власників клієнта, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, та інформацією про кінцевих бенефіціарних власників, отриманою суб'єктом первинного фінансового моніторингу в результаті здійснення належної перевірки клієнта;

3) проведення перевірок діяльності будь-якого підрозділу суб'єкта первинного фінансового моніторингу та його працівників щодо виконання ними внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;

4) право доступу до всіх приміщень, документів, інформації, баз даних, засобів телекомунікації, архівів суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

5) залучення працівників суб'єкта первинного фінансового моніторингу до проведення первинного фінансового моніторингу та перевірок з цих питань;

6) організація розроблення, подання для затвердження, забезпечення постійного оновлення, а також контроль за виконанням внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;

7) одержання пояснень з питань проведення фінансового моніторингу від працівників суб'єкта первинного фінансового моніторингу незалежно від займаних посад;

8) сприяння проведенню уповноваженими представниками суб'єктів державного фінансового моніторингу, що відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання та нагляду за відповідними суб'єктами первинного фінансового моніторингу, перевірок діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу щодо дотримання законодавства у сфері запобігання та протидії;

9) прийняття рішення про подання інформації з питань фінансового моніторингу на запити спеціально уповноваженого органу та відповідних правоохоронних органів;

10) виконання інших функцій відповідно до законодавства та внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу.

4. Керівник та інші працівники суб'єкта первинного фінансового моніторингу зобов'язані сприяти виконанню відповідальним працівником своїх функцій.

5. Відповідальний працівник під час виконання функцій з питань проведення фінансового моніторингу незалежний у своїй діяльності, підзвітний тільки керівнику суб'єкта первинного фінансового моніторингу і зобов'язаний не менше одного разу на місяць інформувати в письмовій формі керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу про виявлені фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та заходи, вжиті, зокрема, для:

забезпечення проведення первинного фінансового моніторингу;

розроблення та оновлення внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу;

підготовки персоналу щодо виконання вимог цього Закону шляхом проведення освітньої та практичної роботи.

Стаття 10. Особливості діяльності спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу

1. Виконання обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу забезпечується:

1) адвокатськими бюро, адвокатськими об'єднаннями та адвокатами, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, нотаріусами, суб'єктами господарювання, що надають юридичні послуги, якщо вони беруть участь, діючи від імені та/або за дорученням клієнта, у

будь-якій фінансовій операції та/або допомагають клієнту планувати чи здійснювати операцію щодо:

купівлі-продажу нерухомості або управління майном при фінансуванні будівництва житла;

купівлі-продажу суб'єктів господарювання та корпоративних прав;

управління коштами, цінними паперами або іншими активами клієнта;

відкриття та/або управління банківським рахунком або рахунком у цінних паперах;

залучення коштів, необхідних для створення юридичних осіб та фондів, забезпечення їх діяльності або управління ними;

створення, забезпечення діяльності або управління юридичними особами, фондами, трастами або іншими подібними правовими утвореннями;

2) суб'єктами господарювання, що надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна, а також суб'єктами господарювання, що надають за винагороду консультаційні послуги, що пов'язані з купівлею-продажем нерухомого майна, при наданні консультаційних послуг, підготовці та/або здійсненні правочинів щодо купівлі-продажу нерухомого майна;

3) суб'єктами господарювання, які здійснюють торгівлю за готівку дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них, якщо сума фінансової операції дорівнює чи перевищує 40 тисяч гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, під час проведення фінансових операцій з предметами високої вартості (зокрема, з дорогоцінними металами, дорогоцінним камінням, антикварними речами, предметами мистецтва тощо) або під час організації торгівлі такими предметами, у тому числі аукціонної;

4) суб'єктами господарювання, що надають послуги у сфері лотерей та/або азартних ігор під час здійснення фінансових операцій із прийняття або повернення у сукупності або окремо плати (ставок) безпосередньо у гравців, виплати виграшу (призу).

Суб'єкт господарювання, що надає послуги у сфері лотерей та/або азартних ігор, зобов'язаний також виконувати обов'язки суб'єкта первинного фінансового моніторингу під час здійснення фінансових операцій із прийняття або повернення плати (ставок), виплати виграшу (призу), якщо такі фінансові операції здійснюються від його імені і за його дорученням (на підставі договору) третіми особами.

2. Положення пунктів 2, 7 і 18 (у частині виявлення, реєстрації та зберігання інформації про порогові фінансові операції), а також пункту 14 частини другої статті 8 цього Закону не поширюються на спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

Положення підпунктів "а" і "б" пункту 8 частини другої статті 8 цього Закону не поширюються на спеціально визначених суб'єктів первинного фінансового моніторингу, крім суб'єктів, зазначених у підпункті "з" пункту 7 частини другої статті 6 цього Закону.

3. Нотаріуси, адвокатські бюро, адвокатські об'єднання, адвокати, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально, особи, які надають юридичні послуги, можуть не виконувати обов'язки щодо здійснення належної перевірки клієнта та не повідомляти спеціально уповноважений орган про свої підозри у разі надання послуг щодо захисту клієнта, представництва його інтересів у судових органах та у справах досудового врегулювання спорів або надання консультацій щодо захисту та представництва клієнта.

Стаття 11. Належна перевірка

1. Суб'єктам первинного фінансового моніторингу, що є фінансовими установами, забороняється відкривати та вести анонімні (номерні) рахунки та встановлювати кореспондентські відносини з банками-оболонками, а також з банками та іншими фінансовими установами - нерезидентами, щодо яких відомо, що вони підтримують кореспондентські відносини з банками-оболонками.

2. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати кожен із заходів належної перевірки.

Обсяг дій при здійсненні кожного із заходів належної перевірки визначається суб'єктом первинного фінансового моніторингу з урахуванням ризик-профілю клієнта, зокрема рівня ризику, мети ділових відносин, суми здійснюваних операцій, регулярності або тривалості ділових відносин.

3. Належна перевірка здійснюється в разі:

встановлення ділових відносин (крім ділових відносин, встановлених на підставі договорів страхування за видами страхування, що не передбачають здійснення страхової виплати в разі дожиття застрахованої особи до закінчення строку дії договору страхування та/або досягнення застрахованою особою певного віку, визначеного в такому договорі, за якими клієнтом є фізична особа та загальний страховий платіж не перевищує 27 тисяч гривень або його сума еквівалентна зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті; а також крім встановлення ділових відносин, які виникають на підставі договорів про участь в лотереї, за умови, що розмір ставки гравця не перевищує 5 тисяч гривень);

наявності підозри;

здійснення переказів (у тому числі міжнародних) без відкриття рахунка на суму, що дорівнює чи перевищує 30 тисяч гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, у тому числі в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, одиницях вартості, але є меншою за суму, передбачену частиною першою статті 20 цього Закону;

проведення фінансової операції з віртуальними активами на суму, що дорівнює чи перевищує 30 тисяч гривень;

виникнення сумнівів у достовірності чи повноті раніше отриманих ідентифікаційних даних клієнта;

проведення разової фінансової операції без встановлення ділових відносин з клієнтами, якщо сума фінансової операції дорівнює або перевищує суму, визначену частиною першою статті 20 цього Закону.

Залежно від рівня ризику проведення фінансової операції належна перевірка клієнта здійснюється також у разі проведення ним кількох фінансових операцій, що можуть бути пов'язані між собою, на загальну суму, що дорівнює або перевищує суму, визначену частиною першою статті 20 цього Закону.

4. Ідентифікація та верифікація клієнта здійснюються до встановлення ділових відносин, вчинення правочинів (крім випадків, передбачених цим Законом), проведення фінансової операції, відкриття рахунка.

З метою неперешкоджання звичайній діловій практиці верифікація клієнта може здійснюватися за необхідності під час встановлення ділових відносин. У такому разі здійснення верифікації має бути завершене якнайшвидше після першого контакту з клієнтом, за умови здійснення ефективного управління ризиками легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення. Верифікація клієнта також може бути здійснена після відкриття рахунка, але до проведення по ньому першої фінансової операції.

Верифікація здійснюється також в інших випадках, установлених Національним банком України для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, за якими він відповідно до цього Закону здійснює державне регулювання і нагляд.

5. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право витребувати, а державні органи, державні реєстратори зобов'язані протягом десяти робочих днів з дня отримання запиту надати відповідно до законодавства інформацію, що стосується здійснення належної перевірки. Зазначена інформація подається безоплатно. Порядок подання інформації визначається Кабінетом Міністрів України.

6. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право витребувати, а клієнт, представник клієнта зобов'язані подати інформацію (офіційні документи), необхідну (необхідні) для здійснення належної перевірки, а також для виконання таким суб'єктом первинного фінансового моніторингу інших вимог законодавства у сфері запобігання та протидії.

7. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу відповідно до законодавства зобов'язаний на підставі офіційних документів або інформації, отриманої з офіційних та/або надійних джерел (якщо інше не передбачено цим Законом), здійснювати верифікацію.

Офіційні документи мають бути чинними (дійсними) на момент їх подання та включати всі необхідні ідентифікаційні дані. Копії офіційних документів, крім нотаріально засвідчених, на підставі яких суб'єкт первинного фінансового моніторингу здійснив верифікацію, засвідчуються в порядку, встановленому суб'єктом державного фінансового моніторингу, що відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за відповідним суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

Реквізити банку, в якому відкрито рахунок клієнту, номер поточного рахунка, місце проживання або місце перебування фізичної особи - резидента України (місце проживання або місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні), відомості про виконавчий орган (органи управління), а також інша інформація, необхідна для з'ясування мети та характеру майбутніх ділових відносин, проведення на постійній основі моніторингу ділових відносин та фінансових операцій клієнта, встановлених суб'єктом первинного фінансового моніторингу на підставі офіційних документів та/або інформації, одержаної від клієнта (представника клієнта) та засвідченої ним, а також з інших офіційних та/або надійних джерел, якщо така інформація є відкритою, не потребують верифікації в разі відсутності в суб'єкта первинного фінансового моніторингу підозр щодо достовірності (чинності) таких документів та/або інформації.

Для визначення належності клієнта або кінцевого бенефіціарного власника клієнта до політично значущих осіб, членів їх сімей або пов'язаних з ними осіб суб'єкт первинного фінансового моніторингу використовує декілька надійних джерел інформації та вживає заходів для перевірки отриманої інформації.

З метою встановлення кінцевого бенефіціарного власника суб'єкт первинного фінансового моніторингу:

витребує та отримує від клієнта - юридичної особи структуру власності такого клієнта;

встановлює щодо трасту або іншого подібного правового утворення відомості про засновників, довірчих власників, захисників (у разі наявності), вигодоодержувачів (вигодонабувачів) або групу вигодоодержувачів (вигодонабувачів), а також про будь-яких інших фізичних осіб, які здійснюють вирішальний вплив на діяльність трасту або іншого подібного правового утворення (у тому числі через ланцюг контролю/володіння). Щодо трастів та інших подібних правових утворень, вигодоодержувачі (вигодонабувачі) яких характеризуються певними ознаками або класом, встановлюється інформація про таких вигодоодержувачів (вигодонабувачів), яка б надала можливість встановити їх особу в момент виплати чи реалізації ними належних їм прав;

має право використовувати дані, що містяться в офіційних документах, офіційних та/або інших джерелах;

має вжити належних заходів для перевірки достовірності інформації щодо кінцевого бенефіціарного власника та пересвідчитися, що він знає, хто є кінцевим бенефіціарним власником (за його наявності), здійснюючи обґрунтовані заходи для розуміння права власності (контролю) та структури власності.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу при встановленні кінцевого бенефіціарного власника клієнта не повинен покладатися виключно на Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань. Вимоги щодо встановлення кінцевого бенефіціарного власника суб'єкт первинного фінансового моніторингу виконує з використанням ризик-орієнтованого підходу.

8. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу під час ідентифікації та верифікації резидентів встановлюють:

1) для фізичної особи - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, відомості про місце проживання або місце перебування, реєстраційний номер облікової картки платника податків, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків в електронному безконтактному носії, унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності). Якщо за звичаями національної меншини, до якої належить особа, прізвище або по батькові не є складовими імені, зазначаються лише складові імені;

2) для фізичної особи - підприємця - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, відомості про місце проживання або місце перебування, реєстраційний номер облікової картки платника податків, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків в електронному безконтактному носії; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про проведення державної реєстрації; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка (за наявності), унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності). Якщо за звичаями національної меншини, до якої належить особа, прізвище або по батькові не є складовими імені, зазначаються лише складові імені;

3) для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; дату та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань про проведення державної реєстрації, відомості про виконавчий орган (органи управління); ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном; ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка.

Банки як суб'єкти первинного фінансового моніторингу можуть не встановлювати щодо резидентів (фізичних осіб - підприємців, юридичних осіб) реквізити іншого банку, в якому відкрито рахунок, і номер поточного рахунка.

9. Під час ідентифікації та верифікації нерезидентів, а також трастів та інших подібних правових утворень суб'єкти первинного фінансового моніторингу встановлюють:

1) для фізичної особи - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, громадянство, відомості про місце проживання або місце тимчасового перебування в Україні, унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності). Якщо за звичаями національної меншини, до якої належить особа, прізвище або по батькові не є складовими імені, зазначаються лише складові імені;

2) для юридичної особи - повне найменування, місцезнаходження; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, номер банківського рахунка; відомості про виконавчий орган (органи управління); ідентифікаційні дані осіб, які мають право розпоряджатися рахунками та/або майном. Під час верифікації суб'єкту первинного фінансового моніторингу надається також

копія легалізованого витягу з торгового, банківського чи судового реєстру або нотаріально засвідчене реєстраційне посвідчення уповноваженого органу іноземної держави про реєстрацію відповідної юридичної особи;

3) для трастів та інших подібних правових утворень, що не є юридичними особами, - повне найменування, мету та цілі діяльності, об'єкти управління, що належать нерезиденту, стосовно якого здійснюється ідентифікація та верифікація, країну заснування, місцезнаходження; реквізити банку, в якому відкрито рахунок, номер банківського рахунка; ідентифікаційний номер (у разі наявності), що нерезидент використовує при поданні податкових декларацій та інших податкових документів до податкових органів у країні, резидентом якої він є. Під час верифікації суб'єкту первинного фінансового моніторингу надається також засвідчена копія документа або його витяг про утворення (заснування) трасту або іншого подібного правового утворення.

10. У сфері страхування життя страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери з метою ідентифікації вигодоодержувача (вигодонабувача) за договором (страховим полісом, свідоцтвом, сертифікатом) страхування життя додатково до заходів належної перевірки клієнта, визначених частинами восьмою та дев'ятою цієї статті, встановлюють:

1) для вигодоодержувачів (вигодонабувачів), конкретно визначених у договорі (страховому полісі, свідоцтві, сертифікаті), - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові фізичної особи або найменування юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення;

2) для вигодоодержувачів (вигодонабувачів), визначених через їх характеристики або категорію (наприклад, чоловік, дружина або діти на момент настання страхового випадку) чи в інший спосіб (наприклад за заповітом), - інформацію, достатню для впевненості страховика (перестраховика), страхового (перестрахового) брокера в можливості ідентифікувати вигодоодержувача (вигодонабувача) під час здійснення страхової виплати.

Страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери здійснюють верифікацію вигодоодержувачів (вигодонабувачів) за договором (страховим полісом, свідоцтвом, сертифікатом) страхування життя під час здійснення страхової виплати. У разі передачі прав за договорами страхування життя третім особам ідентифікація нових вигодоодержувачів (вигодонабувачів) здійснюється під час передачі таких прав.

11. Суб'єкти господарювання, що надають послуги у сфері лотерей та/або азартних ігор, зобов'язані здійснювати належну перевірку гравців у лотерею та/або азартні ігри з урахуванням таких особливостей:

1) належна перевірка гравців, які набули право на отримання виграшу в лотерею та/або азартні ігри, здійснюється суб'єктом господарювання, що надає послуги у сфері лотерей та/або азартних ігор, до або під час здійснення фінансової операції із виплати (видачі) виграшу (призу), та за умови, що така фінансова операція підлягає фінансовому моніторингу відповідно до статті 20 або 21 цього Закону;

2) належна перевірка гравців, які виявили намір повернути здійснені ними плати (ставки) у лотерею та/або азартні ігри, здійснюється суб'єктом господарювання, що проводить лотерею та/або азартні ігри, до або під час здійснення фінансової операції із повернення плати (ставок) у лотерею та/або азартні ігри, за умови, що така фінансова операція підлягає фінансовому моніторингу відповідно до статті 20 або 21 цього Закону.

Суб'єкт господарювання, що надає послуги у сфері лотерей, під час здійснення належної перевірки гравця додатково до заходів належної перевірки, визначених частинами восьмою та дев'ятою цієї статті, встановлює назву лотереї, номер лотерейного білета (назву та номер іншого документа, що засвідчує здійснення гравцем ставки в лотерею чи суму його виграшу), а також (для тиражних лотерей) дату проведення розіграшу тиражу лотереї та номер тиражу лотереї.

12. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу щодо іноземної фінансової установи, з якою встановлюються кореспондентські відносини, зобов'язаний додатково до належної перевірки клієнта здійснювати в порядку, визначеному відповідним суб'єктом державного

фінансового моніторингу, що відповідно до цього Закону виконує функції державного регулювання та нагляду за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, такі заходи:

1) збирати з офіційних та/або надійних джерел інформацію в обсязі, достатньому для розуміння суб'єктом первинного фінансового моніторингу характеру діяльності такої фінансової установи та встановлення її репутації і якості нагляду за нею, зокрема, чи була іноземна фінансова установа об'єктом розслідування з питань відмивання доходів або фінансування тероризму, або об'єктом застосування заходів впливу з боку органу, що здійснює державне регулювання та нагляд за її діяльністю у сфері запобігання та протидії, та чи не є фінансова установа банком-оболонкою;

2) оцінювати заходи іноземної фінансової установи у сфері запобігання та протидії;

3) встановлювати кореспондентські відносини з іноземними фінансовими установами з дозволу керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

4) документувати обов'язки іноземної фінансової установи у сфері запобігання та протидії;

5) щодо іноземної фінансової установи, рахунки якої використовуються безпосередньо третіми сторонами для здійснення операцій від свого імені, з'ясувати, що іноземна фінансова установа здійснює заходи з належної перевірки клієнтів, які мають прямий доступ до рахунків іноземної фінансової установи, та що іноземна фінансова установа може надати на запит суб'єкта первинного фінансового моніторингу відповідну інформацію, отриману за результатами здійснення належної перевірки клієнтів.

13. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний додатково під час належної перевірки здійснювати стосовно клієнтів, які (кінцеві бенефіціарні власники яких) є політично значущими особами, членами їх сімей та особами, пов'язаними з політично значущими особами, такі заходи:

1) мати належну систему управління ризиками з метою виявлення факту належності клієнта або кінцевого бенефіціарного власника клієнта до зазначеної категорії;

2) одержувати дозвіл керівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу для встановлення (продовження) ділових відносин, проведення (без встановлення ділових відносин) фінансових операцій на суму, що дорівнює чи перевищує суму, визначену частиною першою статті 20 цього Закону (незалежно від того, проводиться така фінансова операція одноразово чи як кілька фінансових операцій, що можуть бути пов'язані між собою);

3) вживати достатніх заходів з метою встановлення джерела статків (багатства) та джерела коштів, з якими пов'язані ділові відносини чи операції з такими особами;

4) здійснювати на постійній основі поглиблений моніторинг ділових відносин.

Обсяг дій суб'єкта первинного фінансового моніторингу щодо заходів, визначених пунктами 2-4 цієї частини, має бути пропорційним ризику ділових відносин (фінансової операції без встановлення ділових відносин) з клієнтом.

У разі якщо політично значуща особа перестала виконувати визначні публічні функції, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний продовжувати не менше ніж протягом дванадцяти місяців враховувати її триваючі ризики та вживати заходів, визначених пунктами 2-4 цієї частини, поки не переконається в тому, що такі ризики відсутні.

При цьому суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен враховувати ризики, що залишаються властивими політично значущій особі, зокрема:

рівень впливу, що особа може ще мати;

обсяг повноважень, якими вона була наділена;

зв'язок між минулими та чинними повноваженнями тощо.

Страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери, крім заходів, передбачених цією частиною, здійснюють також заходи для встановлення факту про те, чи є політично значуща особа вигодоодержувачем (вигодонабувачем) та/або кінцевим бенефіціарним

власником вигодоодержувача (вигодонабувача) за договором (страховим полісом, свідоцтвом, сертифікатом) страхування життя. У разі встановлення факту про те, що така особа є вигодоодержувачем (вигодонабувачем) та/або кінцевим бенефіціарним власником вигодоодержувача (вигодонабувача), до здійснення страхової виплати за таким договором (страховим полісом, свідоцтвом, сертифікатом) про це інформується керівник суб'єкта первинного фінансового моніторингу та проводиться на постійній основі моніторинг ділових відносин з держателем такого договору (страхового полісу, свідоцтва, сертифіката) з урахуванням рекомендацій відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу, за результатами якого приймається рішення щодо інформування спеціально уповноваженого органу.

14. Повторна ідентифікація та верифікація клієнта (його представника) не є обов'язковими, якщо ця особа раніше була ідентифікована та верифікована згідно з вимогами закону, за умови відсутності у суб'єкта первинного фінансового моніторингу підозр та/або підстав вважати, що наявні документи, дані та/або інформація про клієнта (представника клієнта) є нечинними (недійсними) та/або неактуальними.

Ідентифікація та верифікація клієнта не здійснюються в разі вчинення правочинів між банками, зареєстрованими в Україні.

15. Нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу, що відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за відповідними суб'єктами первинного фінансового моніторингу, може визначатися скорочений перелік ідентифікаційних даних, що з'ясовуються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, у разі:

встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції, якщо клієнтом виступає орган державної влади, фонд соціального страхування, підприємство, що повністю перебуває в державній власності, міжнародна установа чи організація (їх представництво), в яких бере участь Україна відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також міжнародних договорів України, що не підлягають ратифікації;

проведення фінансової операції на фондовій біржі;

проведення страхового відшкодування або страхової виплати за договором міжнародного обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності;

встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції, якщо клієнтом виступає установа, орган, офіс або агентство Європейського Союзу;

встановлення ділових відносин або проведення фінансової операції, якщо клієнтом виступає дипломатичне представництво іноземної держави, акредитоване в Україні в установленому порядку;

встановлення ділових відносин з клієнтом, який є емітентом, що відповідно до законодавства або у зв'язку із здійсненням публічної пропозиції акцій чи у зв'язку із допуском його акцій до торгів зобов'язаний публічно розкривати відомості про кінцевих бенефіціарних власників, або є дочірнім підприємством чи представництвом такого емітента.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний встановити ідентифікаційні дані, передбачені частинами восьмою - дев'ятою цієї статті, у разі наявності в нього підозр щодо клієнтів, передбачених цією частиною.

Положення, передбачені цією частиною, не можуть бути застосовані в разі наявності у суб'єкта первинного фінансового моніторингу підозр.

16. Суб'єкти державного фінансового моніторингу, що відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, встановлюють особливості та надійні джерела для здійснення належної перевірки клієнтів для відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу, а також особливості встановлення вигодоодержувачів (вигодонабувачів) за фінансовими операціями.

17. Нормативно-правовими актами суб'єктів державного фінансового моніторингу, що відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, визначаються:

порядок здійснення агентом ідентифікації та верифікації клієнтів;

порядок використання інформації щодо ідентифікації, верифікації клієнтів, встановлення їх кінцевих бенефіціарних власників та вжиття заходів з верифікації їх особи, а також інформації щодо мети та характеру майбутніх ділових відносин, отриманої від третьої особи, яка є суб'єктом первинного фінансового моніторингу відповідно до вимог цього Закону або вживає подібні за змістом заходи, підлягає відповідному нагляду відповідно до законодавства країни реєстрації такого суб'єкта та діє від свого імені.

Використання агента для здійснення ідентифікації та верифікації клієнтів можливе тільки за умови укладення письмового договору між суб'єктом первинного фінансового моніторингу та агентом.

Суб'єктам первинного фінансового моніторингу забороняється використовувати інформацію, отриману відповідно до абзацу третього цієї частини від третьої особи, що утворена і діє відповідно до законодавства держави (юрисдикції), що не виконує або неналежним чином виконує рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, крім випадків, якщо використання інформації здійснюється в межах групи з дотриманням єдиних правил фінансового моніторингу.

У разі здійснення агентом ідентифікації та верифікації клієнтів, а також у разі використання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації, отриманої від третьої особи відповідно до абзацу третього цієї частини, відповідальність за здійснення належної перевірки клієнта несе такий суб'єкт первинного фінансового моніторингу.

18. У разі якщо клієнт (особа) діє як представник іншої особи чи від імені або в інтересах іншої особи, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний згідно з вимогами цієї статті та положеннями інших законів, що регулюють процедуру ідентифікації, ідентифікувати також особу, від імені або в інтересах якої проводиться фінансова операція, та встановити її кінцевого бенефіціарного власника або встановити вигодоодержувача (вигодонабувача) за фінансовою операцією, крім здійснення фінансових операцій на підставі кореспондентських відносин, передбачених абзацами другим - четвертим пункту 32 частини першої статті 1 цього Закону.

19. У разі якщо особа діє як представник клієнта, суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен перевірити на підставі офіційних документів наявність у цієї особи відповідних повноважень, а також здійснити ідентифікацію та верифікацію такої особи.

20. У випадках, передбачених абзацом четвертим частини третьої цієї статті, належна перевірка здійснюється суб'єктом первинного фінансового моніторингу в порядку, визначеному статтею 14 цього Закону.

Стаття 12. Посилені заходи належної перевірки клієнта

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати посилені заходи належної перевірки щодо клієнтів, ризик ділових відносин з якими (ризик фінансової операції без встановлення ділових відносин яких) є високим.

2. Суб'єкти державного фінансового моніторингу, що відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за відповідними суб'єктами первинного фінансового моніторингу, можуть визначати обставини, за яких здійснюються посилені заходи належної перевірки, та дії, що повинні вживатися суб'єктами первинного фінансового моніторингу за таких обставин.

3. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний, наскільки це можливо, проводити аналіз та вивчення підстав і цілей усіх фінансових операцій, що відповідають хоча б одній із таких ознак:

- є складними фінансовими операціями;
- є незвично великими фінансовими операціями;
- проведені у незвичний спосіб;
- не мають очевидної економічної чи законної мети.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу повинен підвищити ступінь і характер моніторингу ділових відносин з метою визначення, чи є такі фінансові операції або дії клієнта підозрілими.

4. Страховики (перестраховики), страхові (перестрахові) брокери при визначенні потреби у здійсненні посилених заходів належної перевірки клієнтів повинні враховувати вигодоодержувача (вигодонабувача) за договором (страховим полісом, свідоцтвом, сертифікатом) страхування життя як один із критеріїв ризику. Якщо вигодоодержувач (вигодонабувач) за договором (страховим полісом, свідоцтвом, сертифікатом) страхування життя, який є юридичною особою, трастом або іншим подібним правовим утворенням, становить високий ризик, посилені заходи належної перевірки клієнта на час виплати повинні включати ідентифікацію та верифікацію кінцевого бенефіціарного власника такого вигодоодержувача (вигодонабувача) (у разі його наявності).

Стаття 13. Спрощені заходи належної перевірки

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право здійснювати спрощені заходи належної перевірки щодо клієнтів, ризик ділових відносин з якими (ризик фінансової операції без встановлення ділових відносин яких) є низьким.

2. При прийнятті рішення про здійснення спрощених заходів належної перевірки суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний пересвідчитися, що ризик ділових відносин з клієнтом (ризик фінансової операції без встановлення ділових відносин) є низьким.

3. У разі здійснення спрощених заходів належної перевірки суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний проводити моніторинг ділових відносин та фінансових операцій клієнта, що здійснюються у процесі таких відносин, достатній для того, щоб мати можливість виявляти фінансові операції, які не відповідають фінансовому стану та/або змісту діяльності клієнта.

4. Критерії ризику, які мають враховуватися, та дії, що повинні проводитися у ситуаціях, коли здійснюються спрощені заходи належної перевірки, визначають суб'єкти державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу.

Стаття 14. Інформація, яка супроводжує переказ коштів або віртуальних активів

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів платнику (ініціатору переказу), повинен забезпечити, щоб усі перекази супроводжувалися:

1) інформацією про платника (ініціатора переказу):

а) фізичну особу (фізичну особу - підприємця) - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові; номер рахунка/електронного гаманця, на якому зберігаються електронні гроші (далі - електронний гаманець), з якого списуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції, який дає змогу здійснити відстеження операції (далі - унікальний обліковий номер фінансової операції); місце проживання (або місце перебування фізичної особи - резидента чи місце тимчасового перебування фізичної особи - нерезидента в Україні) або номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаним на території України для укладення правочинів), або реєстраційний номер облікової картки платника податків, або дату і місце народження;

б) юридичну особу - повне найменування; місцезнаходження або ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України (для резидентів), номер рахунка/електронного гаманця, з якого списуються кошти, а в разі відсутності рахунка -

унікальний обліковий номер фінансової операції;

в) траст або інше подібне правове утворення - повне найменування; місцезнаходження, номер рахунка/електронного гаманця, з якого списуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції;

2) інформацією про отримувача переказу коштів:

а) фізичну особу (фізичну особу - підприємця) - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, номер рахунка/електронного гаманця, на який зараховуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції;

б) юридичну особу - повне найменування, номер рахунка/електронного гаманця, на який зараховуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції;

в) траст або інше подібне правове утворення - повне найменування, номер рахунка/електронного гаманця, на який зараховуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції.

Зазначені у частині першій цієї статті вимоги можуть не застосовуватися у випадках, визначених частинами третьою і четвертою цієї статті.

2. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів платнику (ініціатору переказу), здійснює належну перевірку до проведення переказу шляхом верифікації платника (ініціатора переказу) в частині даних, наведених у пункті 1 частини першої цієї статті, на підставі офіційних документів або інформації, отриманої з офіційних та/або надійних джерел.

3. У разі ініціювання переказу в межах України з використанням електронних платіжних засобів, електронних грошей, віртуальних активів на суму, що є меншою ніж 30 тисяч гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, та відсутності ознак пов'язаності такої фінансової операції з іншими фінансовими операціями, що в сумі перевищують 30 тисяч гривень, такий переказ повинен супроводжуватися як мінімум номером рахунка/електронного гаманця або унікальним номером електронного платіжного засобу платника (ініціатора переказу)/наперед оплаченої картки багатоцільового використання та номером рахунка або унікальним номером електронного платіжного засобу отримувача/наперед оплаченої картки багатоцільового використання, а в разі відсутності рахунка/електронного гаманця - унікальним обліковим номером фінансової операції.

При цьому суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів платнику (ініціатору переказу), протягом трьох робочих днів з дня надходження запиту від посередника з переказу коштів або суб'єкта первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів отримувачу, зобов'язаний на їх запит надати:

1) інформацію про платника (ініціатора переказу):

а) фізичну особу (фізичну особу - підприємця) - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові або номер її рахунка/електронного гаманця, з якого списуються кошти, або унікальний номер електронного платіжного засобу/наперед оплаченої картки багатоцільового використання, а в разі відсутності рахунка/електронного гаманця - унікальний обліковий номер фінансової операції;

б) юридичну особу - повне найменування, номер рахунка/електронного гаманця, з якого списуються кошти, або унікальний номер електронного платіжного засобу/наперед оплаченої картки багатоцільового використання, а в разі відсутності рахунка/електронного гаманця - унікальний обліковий номер фінансової операції;

в) траст або інше подібне правове утворення - повне найменування, номер рахунка/електронного гаманця, з якого списуються кошти, а в разі відсутності рахунка/електронного гаманця - унікальний обліковий номер фінансової операції;

2) інформацію про отримувача переказу коштів:

а) фізичну особу (фізичну особу - підприємця) - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, номер рахунка/електронного гаманця, на який зараховуються кошти, або унікальний номер електронного платіжного засобу/наперед оплаченої картки багатоцільового використання, а в разі відсутності рахунка/електронного гаманця - унікальний обліковий номер фінансової операції;

б) юридичну особу - повне найменування, номер рахунка/електронного гаманця, на який зараховуються кошти, або унікальний номер електронного платіжного засобу/наперед оплаченої картки багатоцільового використання, а в разі відсутності рахунка/електронного гаманця - унікальний обліковий номер фінансової операції;

в) траст або інше подібне правове утворення - повне найменування, номер рахунка/електронного гаманця, на який зараховуються кошти, а в разі відсутності рахунка/електронного гаманця - унікальний обліковий номер фінансової операції.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів платнику (ініціатору переказу), може не здійснювати верифікації платника (ініціатора переказу) відповідно до частини другої цієї статті, крім випадків, якщо:

виникає підозра, що фінансова операція або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму або фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги з переказу коштів платнику (ініціатору переказу), отримує від платника (ініціатора переказу) електронні гроші для їх обміну/погашення на безготівкові кошти з метою їх подальшого переказу.

4. У разі ініціювання переказу за межі України, у тому числі з використанням віртуальних активів, на суму, що є меншою ніж 30 тисяч гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, та відсутності ознак пов'язаності такої фінансової операції з іншими фінансовими операціями, що в сумі перевищують 30 тисяч гривень, такий переказ повинен супроводжуватися як мінімум:

1) інформацією про платника (ініціатора переказу):

а) фізичну особу (фізичну особу - підприємця) - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові; номер її рахунка, з якого списуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції;

б) юридичну особу - повне найменування, номер рахунка, з якого списуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції;

в) траст або інше подібне правове утворення - повне найменування, номер рахунка, з якого списуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції;

2) інформацією про отримувача переказу коштів:

а) фізичну особу (фізичну особу - підприємця) - прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, номер рахунка, на який зараховуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції;

б) юридичну особу - повне найменування, номер рахунка, на який зараховуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції;

в) траст або інше подібне правове утворення - повне найменування, номер рахунка, на який зараховуються кошти, а в разі відсутності рахунка - унікальний обліковий номер фінансової операції.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів платнику (ініціатору переказу), може не здійснювати верифікації платника (ініціатора переказу) відповідно до частини другої цієї статті, крім випадків, якщо:

виникає підозра, що фінансова операція або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму або фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги з переказу коштів платнику (ініціатору переказу), отримує від платника (ініціатора переказу) кошти у готівковій формі для здійснення переказу або електронні гроші для їх обміну/погашення на безготівкові кошти з метою їх подальшого переказу.

5. Суб'єкту первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів платнику (ініціатору переказу), забороняється здійснювати переказ коштів у разі відсутності інформації, якою повинна супроводжуватися фінансова операція з переказу коштів у випадках, передбачених відповідно частинами першою, третьою та четвертою цієї статті.

6. Посередник з переказу коштів/суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів отримувачу, зобов'язаний:

1) запровадити процедури з метою перевірки, що дані про платника (ініціатора переказу) і отримувача переказу заповнені з використанням знаків та символів, що допускаються правилами відповідної платіжної системи (у разі наявності таких вимог платіжної системи);

2) запровадити процедури моніторингу переказів, включаючи, у разі необхідності, моніторинг у реальному часі або моніторинг за фактом виконання переказу з метою виявлення відсутності інформації про платника (ініціатора переказу) та/або отримувача переказу у випадках, передбачених цією статтею.

7. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів отримувачу, здійснює належну перевірку до зарахування переказу на рахунок отримувача або видачі йому у готівковій формі шляхом верифікації отримувача в частині даних, наведених у пункті 2 частини першої цієї статті, на підставі офіційних документів або інформації, отриманої з офіційних та/або надійних джерел, з урахуванням особливостей, визначених частиною восьмою цієї статті.

8. У разі виплати переказу на суму, що є меншою ніж 30 тисяч гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, та відсутності ознак пов'язаності такої фінансової операції з іншими фінансовими операціями, що в сумі перевищують 30 тисяч гривень, суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів отримувачу, може не здійснювати верифікації отримувача відповідно до частини сьомої цієї статті, крім випадків, якщо:

виникає підозра, що фінансова операція або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму або фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги з переказу коштів отримувачу, здійснює виплату переказу в готівковій формі або за дорученням отримувача здійснює придбання електронних грошей.

9. Верифікація платника (ініціатора переказу)/отримувача може не здійснюватись, якщо платник (ініціатор переказу)/отримувач був ідентифікований та верифікований раніше у порядку, визначеному статтею 11 цього Закону.

10. Посередник з переказу коштів/суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів отримувачу, повинен запровадити процедури на основі ризик-орієнтованого підходу щодо прийняття рішення про здійснення, відхилення чи зупинення переказу коштів, що не містить інформації, передбаченої цією статтею, та вжиття відповідних заходів.

11. Якщо посередник з переказу коштів під час отримання переказу виявив факт відсутності даних про платника (ініціатора переказу) та/або отримувача, передбачених цією статтею, або такі дані заповненні з використанням символів, що не допускаються правилами

відповідної платіжної системи, посередник з переказу коштів повинен прийняти рішення на основі ризик-орієнтованого підходу щодо відхилення такого переказу або подання запиту на отримання необхідної інформації до чи після здійснення переказу коштів.

12. Якщо суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів отримувачу, під час отримання переказу виявив факт відсутності даних про платника (ініціатора переказу) та/або отримувача, передбачених цією статтею, або такі дані заповнені з використанням символів, що не допускаються правилами відповідної платіжної системи, суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів отримувачу, повинен прийняти рішення на основі ризик-орієнтованого підходу щодо відхилення такого переказу або подання запиту на отримання необхідної інформації до чи після здійснення зарахування коштів на рахунок отримувача або їх видачі отримувачу в готівковій формі.

13. Якщо суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів платнику (ініціатору переказу)/посередник з переказу коштів неодноразово не надає на запит інформацію про платника (ініціатора переказу)/отримувача, суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що направляв запит, повинен вжити належних заходів, зокрема, надсилання попередження з встановленням кінцевих строків про надання запитуваної інформації або про відхилення будь-яких майбутніх переказів, або про обмеження (розірвання) ділових відносин з відповідним суб'єктом первинного фінансового моніторингу.

14. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів отримувачу/посередник з переказу коштів зобов'язаний інформувати Національний банк України щодо фактів відсутності інформації про платника (ініціатора переказу)/отримувача переказу у порядку, встановленому Національним банком України.

15. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги переказу коштів отримувачу/посередник з переказу коштів повинен враховувати факт відсутності інформації про платника (ініціатора переказу)/отримувача переказу під час аналізу фінансових операцій та в разі наявності підозри повідомити спеціально уповноважений орган у строки, визначені цим Законом.

16. Посередник з переказу коштів повинен під час здійснення переказу забезпечити збереження і передачу всієї отриманої інформації про платника і отримувача переказу.

17. Вимоги цієї статті поширюються на фінансові операції з переказу, що здійснюються з використанням електронних грошей.

18. Вимоги цієї статті не поширюються на випадки здійснення:

1) операцій зняття коштів з власного рахунка;

2) переказу коштів з метою сплати податків, зборів, платежів, зборів на обов'язкове державне пенсійне та соціальне страхування, штрафних санкцій та пені за порушення законодавства до державного і місцевих бюджетів, Пенсійного фонду, на рахунки органів державної влади, органів місцевого самоврядування або переказу коштів за житлово-комунальні послуги;

3) переказу коштів, коли платник (ініціатор переказу) і отримувач є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, що надають послуги з переказу коштів, а також діють від власного імені та за власний рахунок;

4) переказу коштів, у разі якщо використовуються електронні платіжні засоби або електронні гроші для оплати товарів чи послуг і номер електронного платіжного засобу та/або наперед оплаченої картки багатопільового використання супроводжує переказ на всьому шляху руху коштів;

5) переказу коштів на суму, що є меншою ніж 30 тисяч гривень, або суму, еквівалентну зазначеній сумі, в тому числі в іноземній валюті, для зарахування на рахунок отримувача виключно з метою оплати вартості товарів, робіт, послуг, погашення заборгованості за кредитом за умови, що суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що надає послуги з переказу коштів

отримувачу, може здійснити відстеження через отримувача за допомогою унікального облікового номера фінансової операції переказу коштів та визначити особу, яка уклала договір з отримувачем про поставку товарів, виконання робіт, надання послуг, надання кредиту;

6) переказу коштів між платником (ініціатором переказу) і отримувачем платежу, що проводиться через посередника, уповноваженого вести переговори та укласти договір купівлі-продажу товарів або послуг від імені платника (ініціатора переказу) або отримувача;

7) операції із забезпечення проведення переказу коштів, що здійснюються операторами послуг платіжної інфраструктури;

8) переказу коштів готівкою в межах України у сумі, що є меншою ніж 5 тисяч гривень, та відсутності ознак пов'язаності такої фінансової операції з іншими фінансовими операціями, що в сумі перевищують 5 тисяч гривень.

19. Інші випадки, за яких вимоги цієї статті не застосовуються, можуть встановлюватися нормативно-правовими актами Національного банку України.

Стаття 15. Відмова від встановлення (підтримання) ділових відносин, проведення фінансової операції

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний відмовитися від встановлення (підтримання) ділових відносин/відмовити клієнту у відкритті рахунка (обслуговуванні), у тому числі шляхом розірвання ділових відносин, закриття рахунка/відмовитися від проведення фінансової операції у разі:

якщо здійснення ідентифікації та/або верифікації клієнта, а також встановлення даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників, є неможливим або якщо у суб'єкта первинного фінансового моніторингу виникає сумнів стосовно того, що особа виступає від власного імені;

встановлення клієнту неприйнятно високого ризику або ненадання клієнтом необхідних для здійснення належної перевірки клієнта документів чи відомостей;

подання клієнтом чи його представником суб'єкту первинного фінансового моніторингу недостовірної інформації або подання інформації з метою введення в оману суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

виявлення у порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу, що банк або інша фінансова установа, з якою встановлені кореспондентські відносини, є банком-оболонкою та/або підтримує кореспондентські відносини з банком-оболонкою;

якщо здійснення ідентифікації особи, від імені або в інтересах якої проводиться фінансова операція, та встановлення її кінцевого бенефіціарного власника або вигодоодержувача (вигодонабувача) за фінансовою операцією є неможливим.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу має право відмовитися від проведення підозрілої фінансової операції.

У випадках, передбачених цією частиною, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний протягом одного робочого дня, але не пізніше наступного робочого дня з дня відмови, повідомити спеціально уповноваженому органу про спроби проведення фінансових операцій та про осіб, які мають або мали намір відкрити рахунок/встановити ділові відносини та/або провести фінансові операції або з якими розірвано ділові відносини (закрито рахунок) на підставі цієї статті, а також про проведення фінансових операцій щодо зарахування коштів, які надійшли на рахунок такого клієнта, та про фінансові операції, в проведенні яких було відмовлено.

2. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу мають право здійснювати обмін інформацією про осіб, яким було відмовлено у встановленні (підтриманні) ділових відносин (у тому числі шляхом розірвання ділових відносин, закриття рахунка), відкритті рахунка або проведенні фінансової операції.

3. Суб'єкти державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, можуть встановлювати особливості та порядок відмови суб'єкта первинного фінансового моніторингу від встановлення (підтримання) ділових відносин, відмови в обслуговуванні або проведенні фінансової операції, а також порядок та обсяги обміну інформацією про такі відмови залежно від специфіки діяльності суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

4. Суб'єктам первинного фінансового моніторингу забороняється (за винятком випадків, передбачених резолюціями Ради Безпеки ООН) встановлювати ділові відносини та проводити видаткові фінансові операції, надавати фінансові та інші пов'язані послуги прямо або опосередковано з клієнтами, які є:

1) особами та/або організаціями, яких включено до переліку осіб;

2) особами та/або організаціями, які діють від імені та за дорученням осіб та/або організацій, яких включено до переліку осіб;

3) особами та/або організаціями, якими прямо або опосередковано володіють чи кінцевими бенефіціарними власниками яких є особи та/або організації, яких включено до переліку осіб.

Заборони, передбачені цією частиною, застосовуються також у разі, якщо суб'єкту первинного фінансового моніторингу відомо, що контрагентом фінансової операції або фінансовою установою, яка забезпечує здійснення фінансової операції, є особи, визначені в цій частині.

Про спроби встановлення ділових відносин та проведення видаткових фінансових операцій, отримання фінансових та інших пов'язаних послуг прямо або опосередковано такими особами суб'єкти первинного фінансового моніторингу зобов'язані негайно повідомити спеціально уповноваженому органу.

Міністерство закордонних справ України з урахуванням вимог відповідних резолюцій Ради Безпеки ООН забезпечує оприлюднення інформації про випадки, у яких не діють заборони, передбачені цією частиною.

5. У разі виявлення суб'єктом первинного фінансового моніторингу за результатами внесення змін до переліку осіб особи клієнта (з яким установлені ділові відносини), яку включено до зазначеного переліку, суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний негайно повідомити спеціально уповноваженому органу про таку особу та здійснити негайно, без попереднього повідомлення такої особи, замороження активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням.

Стаття 16. Подання інформації з питань фінансового моніторингу

1. Порядок реєстрації та подання спеціально уповноваженому органу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, іншої інформації, що може бути пов'язана з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, встановлюється:

Національним банком України - для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за якими здійснює Національний банк України відповідно до статті 18 цього Закону;

Кабінетом Міністрів України - для інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

2. Подання інформації суб'єктом первинного фінансового моніторингу спеціально уповноваженому органу, суб'єкту державного фінансового моніторингу в установленому законодавством порядку не є порушенням порядку розкриття інформації з обмеженим доступом.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, його посадові особи та інші працівники, ліквідатор, уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за

подання інформації спеціально уповноваженому органу, суб'єкту державного фінансового моніторингу, якщо вони діяли в межах цього Закону.

3. Державні органи, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії (крім Національного банку України), у разі виявлення під час виконання своїх функцій фінансових операцій, стосовно яких є підозра, зобов'язані повідомити спеціально уповноваженому органу про такі фінансові операції та їх учасників.

Порядок та вимоги щодо надання інформації у таких випадках встановлюються Кабінетом Міністрів України.

4. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику, подає до спеціально уповноваженого органу інформацію про виявлені факти незаконного переміщення через митний кордон України готівки, обігових грошово-кредитних документів, дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння та виробів з них, а також культурних цінностей на суму, що дорівнює чи перевищує суму, визначену частиною першою статті 20 цього Закону.

5. Державні органи (крім Національного банку України) та органи місцевого самоврядування, державні реєстратори зобов'язані надавати спеціально уповноваженому органу інформацію (копії документів), відомості з інформаційних і довідкових систем, реєстрів та банків даних, необхідні для виконання покладених на нього завдань, та/або доступ до своїх інформаційних ресурсів (баз даних) для забезпечення функціонування єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії.

Обсяг, порядок подання такої інформації та надання доступу до неї визначаються Кабінетом Міністрів України.

6. Надання державними органами, органами місцевого самоврядування, Національним банком України, державними реєстраторами спеціально уповноваженому органу, суб'єктам первинного фінансового моніторингу інформації відповідно до вимог цього Закону не є порушенням порядку розкриття інформації з обмеженим доступом.

Посадові особи та інші працівники державних органів, органів місцевого самоврядування, Національного банку України та державні реєстратори не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за подання інформації спеціально уповноваженому органу відповідно до вимог цього Закону.

7. Суб'єкти господарювання, підприємства, установи та організації незалежно від форми власності, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, зобов'язані відповідно до пункту 2 частини першої статті 27 цього Закону надавати на запит спеціально уповноваженого органу інформацію, пов'язану з проведенням аналізу фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, про осіб, які брали участь в їх здійсненні, довідки та копії документів (у тому числі тих, що містять інформацію з обмеженим доступом), необхідні для виконання цим органом покладених на нього завдань у сфері запобігання та протидії.

Обсяг та порядок надання такої інформації визначаються Кабінетом Міністрів України.

8. Надання посадовими особами та іншими працівниками суб'єктів господарювання, підприємств, установ та організацій спеціально уповноваженому органу інформації відповідно до вимог цього Закону не є порушенням порядку розкриття інформації з обмеженим доступом.

Посадові особи та інші працівники суб'єктів господарювання, підприємств, установ та організацій не несуть дисциплінарної, адміністративної, цивільно-правової та кримінальної відповідальності за надання спеціально уповноваженому органу інформації згідно з вимогами цього Закону.

9. Неправомірною відмовою в наданні інформації (довідок та копій документів), несвоєчасне її надання або надання недостовірної інформації тягнуть за собою відповідальність посадових осіб державних органів та органів місцевого самоврядування, посадових осіб суб'єктів господарювання, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, відповідно до закону.

10. Обмін інформацією, що є таємницею фінансового моніторингу, її розкриття та захист здійснюються відповідно до закону.

Суб'єктам первинного фінансового моніторингу, працівникам суб'єктів первинного фінансового моніторингу, ліквідатору, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, працівникам суб'єктів державного фінансового моніторингу та інших державних органів, які подали спеціально уповноваженому органу інформацію про фінансову операцію та її учасників, забороняється повідомляти про це особам, які брали (беруть) участь у її здійсненні, та будь-яким третім особам, крім випадків, визначених цим Законом.

У разі якщо нотаріуси, адвокати, адвокатські бюро та об'єднання, особи, які надають юридичні послуги, намагаються відмовити клієнта від здійснення діяльності з порушенням законодавства, це не є порушенням обмежень, зазначених в абзаці другому цієї частини.

Обмеження щодо надання інформації, встановлені абзацом другим цієї частини, не поширюються на випадки розкриття інформації суб'єктам державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції державного регулювання і нагляду за відповідними суб'єктами первинного фінансового моніторингу, в рамках здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії, а також правоохоронним органам відповідно до закону.

Обмеження також не поширюються на випадки обміну інформацією з метою проведення первинного фінансового моніторингу між суб'єктами первинного фінансового моніторингу та їх філіями або дочірніми компаніями з контролюючою участю, розташованими в інших країнах, за умови, що такі філії чи дочірні компанії з контролюючою участю дотримуються єдиних політик та процедур з питань фінансового моніторингу, в тому числі процедур обміну інформацією в межах групи.

Обмеження, встановлені абзацом другим цієї частини, не перешкоджають обміну інформацією між банками, між іншими фінансовими установами, а також між суб'єктами первинного фінансового моніторингу, визначеними підпунктами "а"- "д" пункту 7 частини другої статті 6 цього Закону, у випадках, пов'язаних з одним і тим самим клієнтом та однією і тією самою фінансовою операцією, що передбачає участь двох або більше суб'єктів первинного фінансового моніторингу, за умови, що такі суб'єкти первинного фінансового моніторингу є суб'єктами одного виду та виконують однакові вимоги щодо захисту інформації з обмеженим доступом.

Суб'єктам первинного фінансового моніторингу, працівникам суб'єктів первинного фінансового моніторингу, ліквідатору, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, працівникам державних органів, органів місцевого самоврядування, посадовим особам, працівникам суб'єктів господарювання, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, що не є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, які одержали запит спеціально уповноваженого органу щодо фінансових операцій, додаткової інформації, інформації, пов'язаної з проведенням аналізу фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, про осіб, які брали участь в їх здійсненні, довідок та копій документів, іншої інформації, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення, або рішення чи доручення спеціально уповноваженого органу, прийняте (надане) відповідно до вимог статті 23 чи частини третьої статті 31 цього Закону, та/або надали відповідь на такий запит, рішення чи доручення цьому органу, забороняється повідомляти про це осіб, які брали (беруть) участь у здійсненні фінансових операцій, визначених у запиті, рішенні чи дорученні або відповіді, а також будь-яких третіх осіб, крім випадків, передбачених цим Законом.

11. Спеціально уповноважений орган забезпечує захист та зберігання таємниці фінансового моніторингу. Спеціально уповноваженому органу заборонено розкривати та/або передавати будь-кому інформацію, що є таємницею фінансового моніторингу, а також інформувати будь-кого про факт одержання інформації про фінансову операцію та її учасників, факт надання запиту щодо фінансових операцій, додаткової інформації, інформації, пов'язаної з проведенням аналізу фінансових операцій, що стали об'єктом фінансового моніторингу, про осіб, які брали участь в їх здійсненні, довідок та копій документів, іншої інформації, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванні

тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення, або рішення чи доручення, прийнятого (наданого) відповідно до вимог статті 23 або частини третьої статті 31 цього Закону, та/або отримання відповіді на такий запит, рішення чи доручення, крім випадків, передбачених цим Законом. У разі надходження запиту щодо такої інформації спеціально уповноважений орган повертає відповідній заінтересованій особі такий запит без розгляду, крім випадку, якщо запит надійшов у рамках перевірки раніше надісланих їй узагальнених та/або додаткових узагальнених матеріалів. За наявності у спеціально уповноваженому органі додаткової інформації, що стосується раніше надісланих правоохоронним органам узагальнених матеріалів, спеціально уповноважений орган може формувати та подавати відповідному правоохоронному органу додаткові узагальнені матеріали.

Розголошення у будь-який спосіб працівниками спеціально уповноваженого органу таємниці фінансового моніторингу, а також факту отримання інформації про фінансову операцію та її учасників, факту надання запиту, рішення чи доручення та/або отримання відповіді на такий запит, рішення чи доручення тягне за собою відповідальність згідно із законом або за рішенням суду.

12. Обов'язок дотримуватися таємниці фінансового моніторингу та не розголошувати факт надання інформації спеціально уповноваженому органу, а також факт одержання та виконання запиту, рішення чи доручення спеціально уповноваженого органу в установлених цим Законом випадках поширюється також на осіб, яким така інформація стала відома у зв'язку з їх професійною або службовою діяльністю.

Особи, винні у порушенні таємниці фінансового моніторингу та заборони інформувати про факт надання інформації спеціально уповноваженому органу, а також факт одержання та виконання запиту, рішення чи доручення спеціально уповноваженого органу, несуть відповідальність у порядку, встановленому законом.

13. Розвідувальним органам України заборонено передавати будь-кому інформацію, одержану від спеціально уповноваженого органу у вигляді узагальнених матеріалів та додаткових узагальнених матеріалів, крім випадків передачі її правоохоронним органам для прийняття рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України.

Розвідувальні органи України зобов'язані повідомляти спеціально уповноваженому органу про хід опрацювання та вжиття відповідних заходів за результатами розгляду одержаних узагальнених матеріалів та додаткових узагальнених матеріалів.

14. Інформація про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, отримана спеціально уповноваженим органом, обліковується цим органом. Порядок взяття на облік інформації про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 17. Обмін інформацією з питань фінансового моніторингу в межах групи

1. Суб'єкти первинного фінансового моніторингу, які є учасниками групи, мають право з метою проведення первинного фінансового моніторингу запитувати, отримувати і використовувати (в тому числі за допомогою єдиної для учасників групи інформаційної системи) інформацію і документи, наявні в розпорядженні інших учасників цієї групи, які є суб'єктами первинного фінансового моніторингу або вживають подібні за змістом заходи та підлягають відповідному нагляду відповідно до законодавства країни їх реєстрації.

2. Процедури одержання та використання зазначеної у частині першій цієї статті інформації визначаються єдиними правилами фінансового моніторингу.

3. Єдині правила фінансового моніторингу розробляються та затверджуються головною (материнською) організацією групи з урахуванням вимог законодавства у сфері запобігання та протидії і вимог законодавства про захист інформації з обмеженим доступом і є обов'язковими для виконання усіма учасниками групи, що є суб'єктами первинного фінансового моніторингу, включаючи їх філії та дочірні компанії з контролюючою участю, розташовані в інших країнах.

Стаття 18. Повноваження та обов'язки суб'єктів державного фінансового моніторингу

1. Державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії здійснюються щодо:

1) банків та філій іноземних банків; страховиків (перестраховиків), страхових (перестрахових) брокерів, кредитних спілок, ломбардів та інших фінансових установ (крім фінансових установ та інших юридичних осіб, щодо яких державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії здійснюються іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу); платіжних організацій, учасників чи членів платіжних систем, які надають фінансові послуги на підставі відповідних ліцензій чи реєстраційних документів; операторів поштового зв'язку; інших установ, які надають послуги з переказу коштів та здійснення валютних операцій; філій або представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності, які надають фінансові послуги на території України, інших юридичних осіб, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але надають окремі фінансові послуги, - Національним банком України;

2) товарних та інших бірж, що проводять фінансові операції з товарами; установ накопичувального пенсійного забезпечення; управителів фондів фінансування будівництва/ фондів операцій з нерухомістю; професійних учасників фондового ринку (крім банків), включаючи Центральний депозитарій цінних паперів, - Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку;

3) суб'єктів аудиторської діяльності; бухгалтерів; суб'єктів господарювання, що надають послуги з бухгалтерського обліку; суб'єктів господарювання, що здійснюють консультування з питань оподаткування; суб'єктів господарювання, що надають посередницькі послуги під час здійснення операцій з купівлі-продажу нерухомого майна, суб'єктів господарювання, що надають за винагороду консультаційні послуги, пов'язані з купівлею-продажем нерухомого майна; суб'єктів господарювання, що здійснюють торгівлю за готівку дорогоцінними металами і дорогоцінним камінням та виробами з них; суб'єктів господарювання, що надають послуги у сфері лотерей та/або азартних ігор, - центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

4) адвокатських бюро, адвокатських об'єднань та адвокатів, які здійснюють адвокатську діяльність індивідуально; нотаріусів; суб'єктів господарювання, що надають юридичні послуги; осіб, які надають послуги щодо створення, забезпечення діяльності або управління юридичними особами, - Міністерством юстиції України;

5) постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, - Міністерством цифрової трансформації України.

2. Зазначені у частині першій цієї статті суб'єкти державного фінансового моніторингу в межах їх повноважень зобов'язані:

здійснювати нагляд у сфері запобігання та протидії за діяльністю відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу, зокрема, шляхом проведення планових та позапланових перевірок, у тому числі безвізних, у порядку, встановленому:

Національним банком України - для банків та філій іноземних банків; страховиків (перестраховиків), страхових (перестрахових) брокерів, кредитних спілок, ломбардів та інших фінансових установ (крім фінансових установ та інших юридичних осіб, щодо яких державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії здійснюються іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу); платіжних організацій, учасників чи членів платіжних систем, які надають фінансові послуги на підставі відповідних ліцензій чи реєстраційних документів; операторів поштового зв'язку; інших установ, які надають послуги з переказу коштів та здійснення валютних операцій; філій або представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності, які надають фінансові послуги на території України, інших юридичних осіб, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але надають окремі фінансові послуги;

Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку - для товарних та інших бірж, що проводять фінансові операції з товарами; установ накопичувального пенсійного забезпечення; управителів фондів фінансування будівництва/ фондів операцій з нерухомістю;

професійних учасників фондового ринку (крім банків), включаючи Центральний депозитарій цінних паперів;

Кабінетом Міністрів України - для інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

вживати заходів впливу, передбачених законом, та/або вимагати від суб'єктів первинного фінансового моніторингу виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії у разі виявлення порушень вимог законодавства.

Порядок пред'явлення вимог, застосування передбачених законом заходів впливу, а також здійснення контролю за їх виконанням визначається суб'єктами державного фінансового моніторингу, що здійснюють державне регулювання та нагляд за діяльністю відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

створити та забезпечити функціонування самостійного структурного підрозділу з питань регулювання і нагляду у сфері запобігання та протидії з відповідною штатною чисельністю, працівники якого будуть здатні за своїми діловими та моральними якостями, освітнім, кваліфікаційним і професійним рівнями виконувати покладені на них службові обов'язки;

здійснювати з урахуванням ризик-орієнтованого підходу регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії з метою визначення відповідності заходів, що здійснюються суб'єктами первинного фінансового моніторингу, для мінімізації ризиків під час їх діяльності, у тому числі встановлювати ознаки неналежної системи управління ризиками (система управління ризиками вважається неналежною, зокрема, у разі встановлення фактів багаторазового, у великих обсягах, проведення фінансових операцій, щодо яких є підозри використання суб'єкта первинного фінансового моніторингу для легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму, фінансування розповсюдження зброї масового знищення чи вчинення іншого кримінального правопорушення). Факт неналежності системи управління ризиками відповідного суб'єкта первинного фінансового моніторингу встановлюється за наявності визначених відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу ознак у порядку, встановленому цим суб'єктом державного фінансового моніторингу;

забезпечувати зберігання інформації, що надійшла від суб'єктів первинного та державного фінансового моніторингу, спеціально уповноваженого та правоохоронних органів, у порядку, визначеному відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу;

проводити перевірку наявності професійної підготовки відповідальних працівників та організації професійної підготовки інших працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, залучених до проведення первинного фінансового моніторингу.

Суб'єкти державного фінансового моніторингу для виконання своїх функцій мають право одержувати у встановленому ними порядку від суб'єктів первинного фінансового моніторингу (щодо яких вони відповідно до цього Закону виконують функції регулювання і нагляду) інформацію, документи, копії документів, оформлені та засвідчені суб'єктом первинного фінансового моніторингу згідно з вимогами відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу.

Національний банк України для здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії має право безоплатного доступу (у тому числі автоматизованого) до відповідних інформаційних систем (баз даних) органів державної влади у порядку, узгодженому Національним банком України з відповідним органом державної влади.

3. Суб'єкти державного фінансового моніторингу мають право подавати до визначених законом суб'єктів державного фінансового моніторингу, правоохоронних та інших державних органів отримані під час здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії відомості, що можуть свідчити про ознаки вчинення правопорушень.

4. Суб'єкти державного фінансового моніторингу інформують спеціально уповноважений орган про виявлені порушення законодавства у сфері запобігання та протидії суб'єктами первинного фінансового моніторингу, а також про заходи, вжиті до суб'єктів первинного фінансового моніторингу та/або їх посадових осіб за вчинені порушення законодавства у цій сфері.

Надання інформації суб'єктами державного фінансового моніторингу до спеціально уповноваженого органу відповідно до цієї частини не є розкриттям таємниці фінансового моніторингу.

5. Суб'єкти державного фінансового моніторингу щороку, але не пізніше 31 січня наступного року, зобов'язані надавати спеціально уповноваженому органу узагальнену інформацію про дотримання суб'єктами первинного фінансового моніторингу, за якими вони здійснюють функції державного регулювання і нагляду, вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, у тому числі про виявлені порушення та заходи, вжиті до суб'єктів первинного фінансового моніторингу та/або їх посадових осіб з метою їх усунення та/або недопущення у подальшій діяльності.

6. Суб'єкти державного фінансового моніторингу зобов'язані подавати (за наявності) спеціально уповноваженому органу інформацію, зокрема:

документи, необхідні для виконання покладених на нього завдань (крім інформації про особисте життя громадян), у порядку, визначеному законодавством;

інформацію про припинення діяльності суб'єктів первинного фінансового моніторингу, за якими вони здійснюють функції державного регулювання і нагляду, відповідно до законодавства.

7. Суб'єкти державного фінансового моніторингу зобов'язані використовувати інформацію спеціально уповноваженого органу про ознаки можливого порушення суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства у сфері запобігання та протидії для здійснення відповідної перевірки.

8. Суб'єкти державного фінансового моніторингу забезпечують надання методологічної, методичної та іншої допомоги суб'єктам первинного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії (в тому числі надають рекомендації та роз'яснення з питань застосування законодавства у цій сфері).

9. Суб'єкти державного фінансового моніторингу визначають і розробляють процедуру застосування відповідних запобіжних заходів щодо держав (юрисдикцій), що не виконують або неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, зокрема щодо:

посиленої уваги під час погодження створення в таких державах філій, представництв чи дочірніх компаній суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

попередження суб'єктів первинного фінансового моніторингу нефінансового сектору про те, що операції з фізичними або юридичними особами, трастами або іншими правовими утвореннями у відповідній державі можуть мати ризик відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

обмеження ділових відносин або фінансових операцій з відповідною державою або особами в такій державі тощо.

10. Суб'єкти державного фінансового моніторингу зобов'язані вживати відповідно до законодавства заходів:

щодо перевірки бездоганної ділової репутації осіб, які здійснюватимуть чи здійснюють управління, мають намір набути істотну участь або є кінцевими бенефіціарними власниками у суб'єктів первинного фінансового моніторингу;

для недопущення до управління суб'єктами первинного фінансового моніторингу осіб, які мають не погашену або не зняту в установленому законом порядку судимість за корисливі кримінальні правопорушення або тероризм, а також їх співучасників у таких кримінальних правопорушеннях;

для недопущення формування капіталу відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу за рахунок коштів, джерела походження яких неможливо підтвердити на підставі офіційних документів або їх копій, засвідчених в установленому порядку.

11. Суб'єкти державного фінансового моніторингу погоджують із спеціально уповноваженим органом розроблені проекти будь-яких нормативно-правових актів з питань, пов'язаних з виконанням вимог цього Закону.

12. Особливості виконання банками, віднесеними до категорії неплатоспроможних, вимог законодавства у сфері запобігання та протидії встановлює Фонд гарантування вкладів фізичних осіб за погодженням із спеціально уповноваженим органом.

Нагляд у сфері запобігання та протидії щодо банків, віднесених до категорії неплатоспроможних, здійснюється Фондом гарантування вкладів фізичних осіб у встановленому ним порядку.

13. Суб'єкти державного фінансового моніторингу з метою виконання покладених на них цим Законом обов'язків мають право звертатися із запитами до органів виконавчої влади, державних реєстраторів, правоохоронних органів, юридичних осіб.

Суб'єкти, яким адресовано зазначений запит, зобов'язані протягом десяти робочих днів надати відповідну інформацію. У разі неможливості надання інформації у зазначений строк з обґрунтованих причин за зверненням відповідних суб'єктів строк надання інформації може бути продовжений суб'єктом державного фінансового моніторингу, але не більше ніж до 30 робочих днів.

14. Суб'єкти державного фінансового моніторингу в рамках здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії мають право обмінюватися інформацією з обмеженим доступом за умови дотримання встановлених законодавством вимог щодо її захисту.

15. Суб'єкти державного фінансового моніторингу забезпечують умови для повідомлень працівниками суб'єктів первинного фінансового моніторингу або будь-якими третіми особами про порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, зокрема через спеціальні телефонні лінії, офіційні веб-сайти, засоби електронного зв'язку.

Суб'єктам державного фінансового моніторингу заборонено розкривати будь-яким третім особам інформацію про осіб, що здійснили такі повідомлення, крім випадків, встановлених законом.

Порядок надання таких повідомлень, а також порядок їх розгляду визначаються відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу та Фондом гарантування вкладів фізичних осіб відповідно.

Стаття 19. Комплексна адміністративна звітність у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

1. З метою моніторингу ефективності функціонування системи запобігання та протидії суб'єкти державного фінансового моніторингу, правоохоронні та судові органи забезпечують формування комплексної адміністративної звітності у сфері запобігання та протидії.

2. Комплексна адміністративна звітність повинна включати дані, які характеризують:

розмір та важливість різних секторів, які підпадають під сферу дії законодавства у сфері запобігання та протидії, діяльність суб'єктів фінансового моніторингу, в тому числі кількість суб'єктів та осіб і економічну важливість кожного сектору;

фази звітності, розслідування та судові рішення у сфері запобігання та протидії, у тому числі кількість повідомлень про підозрілі операції, наданих спеціально уповноваженому органу, відповідей про наслідки таких повідомлень і, на щорічній основі, кількість розслідуваних справ, кількість осіб, щодо яких були розпочаті кримінальні провадження, кількість осіб, засуджених за кримінальні правопорушення, пов'язані з відмиванням грошей або фінансуванням тероризму, типи основних кримінальних правопорушень у разі, якщо така інформація наявна, та вартість заморожених, арештованих чи конфіскованих активів;

показники роботи спеціально уповноваженого органу в частині збору, обробки, аналізу та передачі узагальнених (додаткових узагальнених) матеріалів до правоохоронних та розвідувальних органів;

кількість міжнародних запитів про надання інформації, які були подані, одержані, у задоволенні яких було відмовлено, на які було повністю чи частково дано відповідь з боку спеціально уповноваженого органу;

кількість запитів про взаємну правову допомогу, поданих, одержаних, задоволених і у задоволенні яких було відмовлено;

кількість інших міжнародних запитів у сфері запобігання та протидії;

діяльність правоохоронної та судової систем, зокрема щодо замороження, арешту і конфіскації активів;

результати розслідування кримінальних правопорушень та розгляду судових справ у сфері запобігання та протидії.

3. Порядок формування та оприлюднення комплексної адміністративної звітності у сфері запобігання та протидії визначається Кабінетом Міністрів України.

Розділ III

ФІНАНСОВІ ОПЕРАЦІЇ, ЩО ПІДЛЯГАЮТЬ ФІНАНСОВОМУ МОНІТОРИНГУ

Стаття 20. Порогові фінансові операції

1. Фінансові операції є пороговими, якщо сума, на яку здійснюється кожна із них, дорівнює чи перевищує 400 тисяч гривень (для суб'єктів господарювання, які надають послуги у сфері лотерей та/або азартних ігор, - 30 тисяч гривень) або дорівнює чи перевищує суму в іноземній валюті, банківських металах, інших активах, еквівалентну за офіційним курсом гривні до іноземних валют і банківських металів 400 тисяч гривень на момент проведення фінансової операції (для суб'єктів господарювання, які надають послуги у сфері лотерей та/або азартних ігор, - 30 тисяч гривень), за наявності однієї або більше таких ознак:

зарахування або переказ коштів, надання або отримання кредиту (позики), здійснення інших фінансових операцій у разі, якщо хоча б одна із сторін - учасників фінансової операції має відповідну реєстрацію, місце проживання чи місцезнаходження в державі (юрисдикції), що не виконує чи неналежним чином виконує рекомендації міжнародних, міжурядових організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення (в тому числі дипломатичне представництво, посольство, консульство такої іноземної держави), або однією із сторін - учасників фінансової операції є особа, яка має рахунок у банку, зареєстрованому в зазначеній державі (юрисдикції);

фінансові операції політично значущих осіб, членів їх сім'ї та/або осіб, пов'язаних з політично значущими особами;

фінансові операції із переказу коштів за кордон (в тому числі до держав, віднесених Кабінетом Міністрів України до офшорних зон);

фінансові операції з готівкою (внесення, переказ, отримання коштів).

Стаття 21. Підозрілі фінансові операції (діяльність)

1. Фінансові операції або спроба їх проведення незалежно від суми, на яку вони проводяться, вважаються підозрілими, якщо суб'єкт первинного фінансового моніторингу має підозру або має достатні підстави для підозри, що вони є результатом злочинної діяльності або пов'язані чи стосуються фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

2. При визначенні того, чи є підозрілою фінансова операція або діяльність, суб'єкт первинного фінансового моніторингу враховує типологічні дослідження, підготовлені спеціально уповноваженим органом та оприлюднені ним на своєму веб-сайті, а також рекомендації суб'єктів державного фінансового моніторингу.

Розділ IV

ЗАМОРОЖЕННЯ АКТИВІВ ТА ЗУПИНЕННЯ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

Стаття 22. Замороження активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу (ліквідатор (крім Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) зобов'язаний негайно, без попереднього повідомлення клієнта (особи), заморозити активи, пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням.

У день прийняття рішення про замороження таких активів суб'єкт первинного фінансового моніторингу (ліквідатор (крім Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) зобов'язаний одночасно із замороженням таких активів повідомити спеціально уповноваженому органу та Службі безпеки України в установленому законодавством порядку про заморожені активи.

2. У разі замороження активів відповідно до частини першої цієї статті прибуткові фінансові операції клієнтів, включених до переліку осіб, клієнтів, які є представниками осіб, включених до переліку осіб, клієнтів, якими прямо або опосередковано володіють або кінцевими бенефіціарними власниками яких є особи, включені до переліку осіб, проводяться. При цьому суб'єкт первинного фінансового моніторингу (ліквідатор (крім Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) в день проведення, але не пізніше 11 години наступного робочого дня з дня здійснення прибуткової операції зобов'язаний повідомити про її здійснення та/або спробу здійснення видаткових фінансових операцій спеціально уповноваженому органу та Службі безпеки України та негайно, без попереднього повідомлення клієнта (особи), заморозити активи, отримані в результаті проведення такої прибуткової операції.

3. Після замороження активів суб'єкт первинного фінансового моніторингу (ліквідатор (крім Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) повідомляє клієнту (особі) у письмовій формі про таке замороження на його (її) письмовий запит.

4. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний негайно розморозити активи: не пізніше наступного робочого дня з дня виключення особи чи організації з переліку осіб;

не пізніше наступного робочого дня з дня надходження від Служби безпеки України інформації про те, що особа чи організація, яка має таке саме або схоже ім'я (найменування), як і особа чи організація, включена до переліку осіб та активи якої стали об'єктом замороження, за результатами перевірки не є включеною до зазначеного переліку.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу (ліквідатор (крім Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) не пізніше наступного робочого дня після розмороження активів інформує про це спеціально уповноважений орган та Службу безпеки України.

5. Замороження/розмороження активів відповідно до частин першої, другої та четвертої цієї статті здійснюється у порядку, визначеному суб'єктами державного фінансового моніторингу, які здійснюють державне регулювання і нагляд за діяльністю відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу, або Фондом гарантування вкладів фізичних осіб у межах їх повноважень з урахуванням вимог та винятків, визначених резолюціями Ради Безпеки ООН.

6. Доступ до активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, здійснюється у порядку, встановленому законом.

7. Замороження активів відповідно до частин першої і другої цієї статті не є підставою для виникнення цивільно-правової відповідальності суб'єкта первинного фінансового моніторингу, його посадових осіб та інших працівників, ліквідатора (крім Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), уповноважених осіб Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за порушення умов відповідних правочинів та/або законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб, якщо вони діяли у межах завдань, обов'язків та у спосіб, передбачені цією статтею.

Стаття 23. Зупинення фінансових операцій

1. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу, що здійснює або забезпечує здійснення фінансових операцій, має право зупинити здійснення таких операцій, якщо вони є підозрілими, та зобов'язаний зупинити такі фінансові операції у разі виникнення підозри, що вони містять ознаки вчинення кримінального правопорушення, визначеного Кримінальним кодексом України.

У день зупинення фінансової операції суб'єкт первинного фінансового моніторингу повідомляє спеціально уповноваженому органу в установленому законодавством порядку про таку фінансову операцію, її учасників та про залишок коштів на рахунку клієнта, відкритому суб'єктом первинного фінансового моніторингу, який зупинив здійснення фінансової операції, та у разі зарахування коштів на транзитний рахунок суб'єкта первинного фінансового моніторингу - про залишок коштів на такому рахунку в межах зарахованих сум. Таке зупинення фінансових операцій здійснюється без попереднього повідомлення клієнта на два робочі дні з дня зупинення включно.

2. Спеціально уповноважений орган може прийняти рішення про подальше зупинення фінансових операцій, здійснене відповідно до частини першої цієї статті, на строк до семи робочих днів, про що зобов'язаний негайно повідомити суб'єкта первинного фінансового моніторингу, а також правоохоронні органи, уповноважені приймати рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України.

3. Спеціально уповноважений орган у разі виникнення підозр може прийняти рішення про зупинення видаткових фінансових операцій на строк до семи робочих днів, про що зобов'язаний негайно повідомити суб'єкту первинного фінансового моніторингу, а також правоохоронним органам, уповноваженим приймати рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України. У такому разі суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний в день отримання, але не пізніше 11 години наступного робочого дня після отримання відповідного рішення, повідомити спеціально уповноваженому органу про залишок коштів на рахунку клієнта, фінансові операції (кошти) за яким були зупинені, та у разі зупинення фінансових операцій на транзитних рахунках суб'єкта первинного фінансового моніторингу - про залишок коштів на таких рахунках у межах зарахованих сум.

4. У разі зупинення видаткових фінансових операцій відповідно до частини третьої цієї статті прибуткові фінансові операції не зупиняються. При цьому суб'єкт первинного фінансового моніторингу в день проведення, але не пізніше 12 години наступного робочого дня з дня здійснення прибуткової операції, зобов'язаний повідомити про здійснення прибуткових фінансових операцій та/або спробу здійснення видаткових фінансових операцій спеціально уповноваженому органу.

5. Рішення (доручення) спеціально уповноваженого органу, прийняті відповідно до частин другої, третьої та дев'ятої цієї статті або частини третьої статті 31 цього Закону після запровадження стосовно неплатоспроможного банку тимчасової адміністрації, виконуються уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб шляхом зупинення задоволення вимог вкладників та інших кредиторів банку, здійснення яких передбачено Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб".

6. Майно або грошові кошти клієнта неплатоспроможного банку, що знаходяться на рахунках, фінансові операції за якими зупинено відповідно до цієї статті та частини третьої статті 31 цього Закону до дня віднесення банку до категорії неплатоспроможних або під час

здійснення тимчасової адміністрації неплатоспроможного банку, може бути передано приймаючому, перехідному банку чи спеціалізованій установі, утвореній Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, у встановленому законодавством про систему гарантування вкладів фізичних осіб порядку з письмовим повідомленням Фондом гарантування вкладів фізичних осіб спеціально уповноваженого органу. При цьому передане майно або грошові суми залишаються обтяженими відповідно до рішення (доручення) про зупинення (подальше зупинення, продовження зупинення) відповідних фінансових операцій, зупинення проведення фінансової операції відповідної особи на виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави.

7. Рішення (доручення) спеціально уповноваженого органу, прийняті відповідно до частин другої, третьої та дев'ятої цієї статті або частини третьої статті 31 цього Закону після прийняття рішення про ліквідацію банку, виконуються уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб шляхом зупинення виплати відшкодування коштів вкладникам, їх уповноваженим представникам чи спадкоємцям, зупинення задоволення вимог кредиторів.

8. Майно або грошові кошти клієнта неплатоспроможного банку, що знаходяться на рахунках, фінансові операції за якими зупинено відповідно до цієї статті або частини третьої статті 31 цього Закону після прийняття рішення про ліквідацію банку, може бути передано спеціалізованій установі, утвореній Фондом гарантування вкладів фізичних осіб, у встановленому законодавством про систему гарантування вкладів фізичних осіб порядку з письмовим повідомленням Фондом гарантування вкладів фізичних осіб спеціально уповноваженого органу. При цьому передане майно або грошові суми залишаються обтяженими відповідно до рішення (доручення) про зупинення (подальше зупинення, продовження зупинення) відповідних фінансових операцій, зупинення проведення фінансової операції відповідної особи на виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави.

9. У разі прийняття рішення відповідно до частин другої і третьої цієї статті спеціально уповноважений орган протягом строку подальшого зупинення відповідних фінансових операцій або зупинення видаткових фінансових операцій проводить аналітичну роботу, збирає необхідну додаткову інформацію, обробляє, перевіряє, аналізує її та у разі, якщо за результатами перевірки:

ознаки легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, або вчинення іншого кримінального правопорушення, не підтверджуються, спеціально уповноважений орган зобов'язаний негайно, але не пізніше наступного робочого дня, скасувати своє рішення про подальше зупинення відповідних фінансових операцій або зупинення видаткових фінансових операцій та повідомити про це суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

є мотивовані підозри, - спеціально уповноважений орган приймає рішення про продовження зупинення відповідних фінансових операцій (видаткових фінансових операцій), готує і подає відповідний узагальнений матеріал або додатковий узагальнений матеріал правоохоронним органам, уповноваженим приймати рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України, та в день прийняття такого рішення інформує відповідного суб'єкта первинного фінансового моніторингу про дату закінчення строку зупинення відповідних фінансових операцій. Строк зупинення відповідних фінансових операцій продовжується спеціально уповноваженим органом з наступного робочого дня після подання відповідного узагальненого матеріалу або додаткового узагальненого матеріалу за умови, що загальний строк такого зупинення не перевищуватиме 30 робочих днів.

Правоохоронні органи протягом строку продовження зупинення відповідних фінансових операцій (видаткових фінансових операцій) здійснюють досудове розслідування та у разі, якщо:

встановлено відсутність події кримінального правопорушення або відсутність у діянні складу кримінального правопорушення, - негайно інформують про це спеціально уповноважений орган;

наявні обґрунтовані підозри у вчиненні особою кримінального правопорушення та накладено арешт на відповідні рахунки у порядку, встановленому Кримінальним процесуальним кодексом України, - інформують про це спеціально уповноважений орган

протягом двох робочих днів з дня винесення судом ухвали про арешт майна із зазначенням її номера та дати.

Спеціально уповноважений орган у день отримання від правоохоронного органу інформації, передбаченої абзацами п'ятим і шостим цієї частини, зобов'язаний скасувати своє рішення про продовження зупинення відповідних фінансових операцій (видаткових фінансових операцій) та повідомити про це суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

У разі накладення у порядку, встановленому Кримінальним процесуальним кодексом України, арешту на рахунки клієнта, операції по яких зупинено відповідно до частин першої - третьої або дев'ятої цієї статті, суб'єкт первинного фінансового моніторингу інформує про це спеціально уповноважений орган у день надходження для виконання ухвали суду про арешт майна із зазначенням її номера та дати.

10. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу поновлює проведення фінансових операцій:

третього робочого дня з дня зупинення фінансової операції у разі неотримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом строку, передбаченого частиною першою цієї статті, рішення спеціально уповноваженого органу про подальше зупинення фінансової операції;

негайно, але не пізніше наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу протягом строку, зазначеного в рішенні спеціально уповноваженого органу про подальше зупинення відповідних фінансових операцій відповідно до частини другої цієї статті або про зупинення видаткової фінансової операції відповідно до частини третьої цієї статті, повідомлення про скасування спеціально уповноваженим органом такого рішення, але не пізніше 31 робочого дня з дня зупинення фінансової операції;

наступного робочого дня після дати закінчення строку зупинення відповідних фінансових операцій, зазначених у рішенні спеціально уповноваженого органу про продовження зупинення відповідних фінансових операцій (видаткових фінансових операцій);

негайно, але не пізніше наступного робочого дня після дня отримання суб'єктом первинного фінансового моніторингу доручення спеціально уповноваженого органу відповідно до частини третьої статті 31 цього Закону про поновлення фінансових операцій, зупинених на виконання відповідного запиту уповноваженого органу іноземної держави.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу не пізніше наступного робочого дня після поновлення проведення фінансових операцій інформує про це спеціально уповноважений орган.

11. Суб'єкт первинного фінансового моніторингу на письмовий запит клієнта повідомляє йому у письмовій формі номер та дату рішення спеціально уповноваженого органу про продовження зупинення відповідних фінансових операцій (видаткових фінансових операцій).

12. Зупинення та поновлення здійснення фінансових операцій відбуваються у порядку, визначеному суб'єктами державного фінансового моніторингу, які здійснюють державне регулювання і нагляд за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу, або Фондом гарантування вкладів фізичних осіб у межах їх повноважень.

Прийняття спеціально уповноваженим органом рішень про зупинення (подальше зупинення, продовження зупинення) відповідних фінансових операцій, зупинення чи поновлення проведення або забезпечення моніторингу фінансової операції відповідної особи на виконання запиту уповноваженого органу іноземної держави та доведення рішень чи доручень спеціально уповноваженого органу до суб'єкта первинного фінансового моніторингу, ліквідатора, уповноваженої особи Фонду гарантування вкладів фізичних осіб здійснюються у порядку, що встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Строки зупинення фінансових операцій суб'єктами первинного фінансового моніторингу та спеціально уповноваженим органом, зазначені у частинах першій - третій та дев'ятій цієї статті, є остаточними та продовженню не підлягають.

13. Зупинення фінансових операцій відповідно до частин першої - третьої, дев'ятої цієї статті, частини третьої статті 31 цього Закону не є підставою для виникнення цивільно-правової відповідальності суб'єкта первинного фінансового моніторингу, його посадових осіб та інших працівників, ліквідатора (крім Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), уповноважених осіб Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за порушення умов відповідних правочинів та/або законодавства про систему гарантування вкладів фізичних осіб.

14. Вимоги цієї статті не поширюються на видаткові операції за рахунком, що були здійснені з використанням електронних платіжних засобів до часу надходження повідомлення від спеціально уповноваженого органу.

Суб'єкт первинного фінансового моніторингу (банк) виключає з повідомлення про залишок коштів за рахунком суму коштів, заблокованих для проведення розрахунків з платіжними системами за операціями, здійсненими з використанням електронних платіжних засобів.

Стаття 24. Формування переліку осіб

1. Перелік осіб формується у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Підставою для внесення особи до зазначеного переліку є:

1) рішення суду про включення фізичних осіб, юридичних осіб та організацій, які відповідають критеріям, визначеним резолюціями Ради Безпеки ООН, до зазначеного переліку;

2) відомості, що формуються міжнародними організаціями або уповноваженими ними органами, про організації, юридичних та фізичних осіб, пов'язаних з терористичними організаціями або терористами, а також про осіб, стосовно яких застосовано міжнародні санкції.

2. Перелік осіб негайно доводиться до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу спеціально уповноваженим органом у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

3. Виключення з переліку осіб здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Підставою для виключення юридичної, фізичної особи чи організації із зазначеного переліку є:

1) рішення суду про виключення фізичних осіб, юридичних осіб та організацій, які більше не відповідають критеріям, визначеним резолюціями Ради Безпеки ООН, із зазначеного переліку;

2) виключення даних про особу чи організацію з відомостей, що формуються міжнародними організаціями або уповноваженими ними органами, про організації, юридичних та фізичних осіб, пов'язаних з терористичними організаціями або терористами, а також про осіб, стосовно яких застосовано міжнародні санкції.

4. Розгляд запитів щодо виключення з переліку осіб здійснюється в порядку та строки, встановлені Кабінетом Міністрів України.

Розділ V

ЗАВДАННЯ, ФУНКЦІЇ ТА ПРАВА СПЕЦІАЛЬНО УПОВНОВАЖЕНОГО ОРГАНУ

Стаття 25. Завдання та функції спеціально уповноваженого органу

1. Завданнями спеціально уповноваженого органу є:

1) збирання, оброблення та проведення аналізу (операційного і стратегічного) інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, інші фінансові операції або інформації, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення.

Принципи опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та критерії проведення аналізу таких операцій встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

2) забезпечення реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії;

3) забезпечення функціонування та розвитку єдиної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії;

4) налагодження співпраці, взаємодії та інформаційного обміну з державними органами, Національним банком України, компетентними органами іноземних держав та міжнародними організаціями у сфері запобігання та протидії;

5) проведення національної оцінки ризиків;

6) забезпечення представництва України в установленому порядку в міжнародних організаціях з питань запобігання та протидії.

2. Спеціально уповноважений орган відповідно до покладених на нього завдань:

1) вносить пропозиції щодо розроблення законодавчих актів, бере участь в установленому порядку у підготовці інших нормативно-правових актів з питань запобігання та протидії;

2) подає запити посадовим особам, до державних органів (крім Національного банку України), в тому числі до правоохоронних органів, органів прокуратури та судів, органів місцевого самоврядування, органів державної виконавчої служби, приватних виконавців, підприємств, установ, організацій щодо одержання відповідно до закону інформації (у тому числі копій документів), необхідної для виконання покладених на нього завдань;

3) співпрацює з органами виконавчої влади, Національним банком України, іншими державними органами, включеними до системи запобігання та протидії;

4) у разі наявності достатніх підстав вважати, що фінансова операція або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, подає до правоохоронних та розвідувальних органів відповідні узагальнені матеріали (додаткові узагальнені матеріали) та одержує від них інформацію про хід їх розгляду;

5) у разі наявності достатніх підстав вважати, що фінансова операція або клієнт пов'язані із вчиненням кримінального правопорушення, що не стосується легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму, подає інформацію до відповідного правоохоронного або розвідувального органу України як узагальнені матеріали або додаткові узагальнені матеріали;

6) бере участь у міжнародному співробітництві з питань запобігання та протидії;

7) проводить аналіз методів та фінансових схем легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення;

8) проводить щороку узагальнення інформації про стан запобігання та протидії в державі;

9) погоджує проекти нормативно-правових актів суб'єктів державного фінансового моніторингу з питань запобігання та протидії;

10) отримує від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформацію про відстеження (моніторинг) фінансових операцій клієнтів, які стали об'єктом фінансового моніторингу;

11) здійснює типологічні дослідження у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

12) вимагає від суб'єктів первинного фінансового моніторингу виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії і в разі виявлення порушень вимог законодавства вживає заходів, передбачених законами, а також повідомляє відповідним суб'єктам державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу;

13) забезпечує реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії і забезпечує координацію діяльності державних органів у цій сфері;

14) забезпечує у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, організацію та координацію роботи з перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів органів державної влади з питань фінансового моніторингу та відповідальних працівників суб'єктів первинного фінансового моніторингу, а також працівників, залучених до проведення первинного фінансового моніторингу, щодо запобігання та протидії на базі відповідного закладу освіти - академії, що належить до сфери управління спеціально уповноваженого органу;

15) надає суб'єктам державного фінансового моніторингу інформацію для підвищення ефективності здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії.

Обсяг та порядок надання інформації, зазначеної в абзаці першому цього пункту, визначаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, за погодженням з Національним банком України (щодо суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за якими відповідно до статті 18 цього Закону здійснює Національний банк України), та спільними нормативно-правовими актами центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, з іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу (щодо інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу);

16) повідомляє суб'єкта первинного фінансового моніторингу після надходження інформації від судів або правоохоронних органів, уповноважених приймати рішення відповідно до Кримінального процесуального кодексу України, про вручення особі письмового повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, про закриття кримінального провадження, яке розпочато за повідомленням такого суб'єкта, яке надійшло до спеціально уповноваженого органу відповідно до вимог статей 8, 14, 15, 16, 23 цього Закону, а також надає йому інформацію про ухвалені судами рішення за такими кримінальними провадженнями з одночасним повідомленням відповідному суб'єкту державного фінансового моніторингу. Порядок повідомлення та інформування суб'єкта первинного фінансового моніторингу і суб'єкта державного фінансового моніторингу встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;

17) бере участь за дорученням Кабінету Міністрів України у підготовці відповідних міжнародних договорів України;

18) виконує інші функції, що випливають з покладених на нього завдань, та здійснює повноваження відповідно до закону.

3. Спеціально уповноважений орган у межах цього Закону забезпечує ведення обліку:

1) інформації про фінансові операції, що стали об'єктом фінансового моніторингу;

2) узагальнених матеріалів і додаткових узагальнених матеріалів, наданих правоохоронним або розвідувальним органам, а також прийнятих за результатами їх розгляду процесуальних рішень;

3) інформації про результати досудового розслідування та ухвалені судові рішення у кримінальних провадженнях, у яких використовувалися (використовуються) надані узагальнені матеріали, та про кількість осіб, які вчинили кримінальні правопорушення або підозрюються у їх вчиненні, а також засуджених за вчинення кримінальних правопорушень;

4) інформації про конфісковані активи та активи, на які накладено арешт у кримінальних провадженнях, у яких використовувалися (використовуються) надані узагальнені матеріали, та про кількість осіб, стосовно яких судом ухвалено рішення про конфіскацію активів та на активи яких накладено арешт;

5) надісланих і виконаних міжнародних запитів про співробітництво у сфері запобігання та протидії;

б) суб'єктів первинного фінансового моніторингу.

4. Спеціально уповноважений орган забезпечує зберігання інформації, матеріалів, документів, отриманих або створених у межах виконання цього Закону, не менш як п'ять років після отримання інформації про фінансову операцію, відмови від здійснення фінансової операції або прийняття правоохоронними органами або судами рішень у справах, під час розгляду яких використовувалися узагальнені матеріали.

5. Спеціально уповноважений орган у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, забезпечує зняття з обліку/поновлення на обліку суб'єктів первинного фінансового моніторингу за їх зверненням у разі припинення/поновлення ними відповідної діяльності або зняття з обліку суб'єктів первинного фінансового моніторингу за зверненням суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, чи на підставі інформації відповідних органів державної реєстрації про скасування державної реєстрації (для юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців), чи у разі державної реєстрації смерті (для фізичних осіб).

6. Спеціально уповноважений орган є незалежним у прийнятті рішень щодо аналізу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, інші фінансові операції або інформації, що може бути пов'язана з підозрою у легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванні тероризму чи фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення, надсилання запитів та/або передачі інформації правоохоронним та розвідувальним органам.

Стаття 26. Політична незалежність спеціально уповноваженого органу

1. Керівник спеціально уповноваженого органу призначається на посаду за результатами проведення конкурсу і звільняється з посади в установленому законодавством порядку.

2. Використання спеціально уповноваженого органу в партійних, групових чи особистих інтересах не допускається.

3. На період служби чи роботи за трудовим договором членство посадових і службових осіб спеціально уповноваженого органу в партіях, рухах та інших громадських об'єднаннях, що мають політичні цілі, зупиняється.

Керівник спеціально уповноваженого органу не може бути членом політичної партії, руху та інших громадських об'єднань, що мають політичні цілі.

4. Членство працівників, які уклали трудовий договір із спеціально уповноваженим органом, у професійних спілках та інших громадських об'єднаннях, що не мають політичних цілей, не заборонено.

Стаття 27. Права спеціально уповноваженого органу

1. Спеціально уповноважений орган має право:

1) залучати до розгляду питань, що належать до його компетенції, спеціалістів центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками);

2) одержувати безоплатно в установленому законодавством порядку від державних органів, правоохоронних органів, судів, Національного банку України, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, підприємств, установ та організацій інформацію (довідки, копії документів), у тому числі інформацію з обмеженим доступом, необхідну для виконання покладених на нього завдань;

3) одержувати від суб'єкта первинного фінансового моніторингу в разі потреби за результатами проведеного аналізу відомості щодо відстеження (моніторингу) фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму або фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення;

4) одержувати від центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації актів цивільного стану, у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, та Міністерством юстиції України, відомості про смерть фізичних осіб;

5) здійснювати в установленому законодавством порядку доступ, у тому числі автоматизований, до інформаційних та довідкових систем, реєстрів та банків даних органів державної влади (крім Національного банку України) та інших державних інформаційних ресурсів;

6) одержувати від суб'єктів первинного фінансового моніторингу на запит додаткову інформацію;

7) розробляти та вносити на розгляд центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, проекти нормативно-правових актів, необхідних для виконання завдань і функцій, передбачених статтею 25 цього Закону;

8) одержувати від правоохоронних та розвідувальних органів України, до яких згідно із цим Законом подано узагальнені матеріали (додаткові узагальнені матеріали), інформацію про хід опрацювання та вжиття відповідних заходів на підставі одержаних матеріалів в установленому законодавством порядку;

9) укладати міжнародні договори міжвідомчого характеру з відповідними органами інших держав з питань співробітництва у сфері запобігання та протидії в установленому законом порядку;

10) приймати у випадках, передбачених цим Законом, рішення про зупинення (подальше зупинення, продовження зупинення) фінансових операцій на строк, установлений цим Законом;

11) брати участь за погодженням з відповідними суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, у підготовці та/або проведенні перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу (крім перевірок суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які проводяться Національним банком України) з питань додержання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії;

12) інформувати суб'єктів державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону виконують функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, про можливі порушення такими суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог цього Закону;

13) надавати суб'єктам державного фінансового моніторингу дані відповідно до законодавства в межах, визначених частиною третьою статті 25 цього Закону.

Розділ VI

НАЦІОНАЛЬНА ОЦІНКА РИЗИКІВ

Стаття 28. Національна оцінка ризиків

1. Спеціально уповноважений орган, інші державні органи, що провадять діяльність у сфері запобігання і протидії, із залученням інших суб'єктів (у разі потреби) беруть участь у проведенні національної оцінки ризиків.

2. Національна оцінка ризиків проводиться систематично, але не рідше одного разу на три роки.

Відповідальним за проведення національної оцінки ризиків є спеціально уповноважений орган.

3. Національна оцінка ризиків проводиться з урахуванням, зокрема, вимог рекомендацій та документів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), положень звітів та рекомендацій з питань оцінки ризиків відмивання доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму Європейської Комісії, інших міжнародних аналітичних оглядів, звітів та рекомендацій з питань, пов'язаних з проведенням національної оцінки ризиків.

4. Збір, обробка і аналіз інформації щодо результатів діяльності суб'єктів фінансового моніторингу, інших державних органів, що беруть участь у роботі системи запобігання та протидії, схвалення та оприлюднення результатів національної оцінки ризиків та здійснення заходів за її результатами здійснюються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України спільно з Національним банком України.

Стаття 29. Джерела інформації, необхідної для проведення національної оцінки ризиків

1. Джерелами інформації, необхідної для проведення національної оцінки ризиків, є, зокрема, комплексна адміністративна звітність у сфері запобігання та протидії, аналітичні огляди та довідки учасників національної оцінки ризиків, відповіді учасників національної оцінки ризиків на запитальники спеціально уповноваженого органу, результати вибіркового аналізу судових рішень у кримінальних справах, результати наукових досліджень, результати вивчення громадської думки, а також звіти Європейської Комісії із визначенням, аналізом та оцінкою ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, та/або фінансування тероризму на рівні Європейського Союзу та рекомендації Європейської Комісії щодо заходів, прийнятних для усунення визначених ризиків.

Розділ VII

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ

Стаття 30. Загальні засади міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії

1. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання та протидії здійснюється за принципом взаємності відповідно до цього Закону, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, інших нормативно-правових актів.

Стаття 31. Повноваження державних органів щодо забезпечення міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії та порядок їх реалізації

1. Спеціально уповноважений орган відповідно до міжнародних договорів України за принципом взаємності чи з власної ініціативи здійснює міжнародне співробітництво з відповідними органами іноземних держав у частині обміну досвідом та інформацією про запобігання та протидію.

2. Надання спеціально уповноваженим органом відповідному органу іноземної держави інформації з обмеженим доступом здійснюється в порядку, визначеному законом, та за умови забезпечення органом іноземної держави не нижчого рівня захисту такої інформації, ніж той, що застосовується в Україні. Така інформація може надаватися спеціально уповноваженим органом відповідному органу іноземної держави виключно для використання під час операційного аналізу у справах про легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення або у справах, пов'язаних із вчиненням суспільно небезпечного діяння, внаслідок якого одержаний злочинний дохід.

У разі отримання спеціально уповноваженим органом запиту відповідного органу іноземної держави на передачу інформації, що містить таємницю фінансового моніторингу, правоохоронним органам іноземної держави така інформація надається лише для проведення розслідування у справах про легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення або у справах, пов'язаних із вчиненням суспільно небезпечного діяння, внаслідок якого одержаний злочинний дохід. При цьому така інформація не може бути надана спеціально уповноваженим органом відповідному органу іноземної держави для використання як доказ чи для приєднання до матеріалів кримінального провадження.

Надання спеціально уповноваженим органом відповідному органу іноземної держави інформації, одержаної від правоохоронного органу України, здійснюється лише за умови отримання попереднього дозволу такого правоохоронного органу.

3. Одержання спеціально уповноваженим органом запиту відповідного органу іноземної держави є підставою для витребування ним необхідної для виконання запиту додаткової інформації від органів державної влади, підприємств, установ, організацій та суб'єктів первинного фінансового моніторингу. Вимога спеціально уповноваженого органу щодо надання інформації, необхідної для виконання запиту відповідного органу іноземної держави, має містити посилання на номер та день реєстрації такого запиту у відповідному реєстрі спеціально уповноваженого органу.

Відмова у виконанні запиту щодо міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії або відстрочення його виконання здійснюються лише на підставі міжнародних договорів, стороною яких є Україна.

На виконання відповідного запиту уповноваженого органу іноземної держави спеціально уповноважений орган має право доручити суб'єкту первинного фінансового моніторингу зупинити чи поновити проведення або забезпечити проведення моніторингу фінансових (фінансової) операцій (операції) відповідної особи протягом строку, встановленого таким запитом.

4. Служба безпеки України за участю Міністерства закордонних справ України здійснює міжнародне співробітництво щодо подання пропозицій до комітетів Ради Безпеки ООН та до іноземних держав стосовно включення (виключення) фізичних або юридичних осіб та організацій до відповідних санкційних переліків та розгляду запитів іноземних держав про включення (виключення) до (з) Переліку осіб.

При поданні пропозицій до комітетів Ради Безпеки ООН стосовно включення фізичних, юридичних осіб та організацій до відповідних санкційних переліків Служба безпеки України та Міністерство закордонних справ України повинні:

додержуватися визначених відповідними комітетами Ради Безпеки ООН процедур та стандартних форм внесення осіб до відповідних переліків;

надавати повну, наскільки це можливо, інформацію щодо запропонованої до включення особи чи організації, а саме інформацію, достатню для ідентифікації фізичних осіб, організацій та юридичних осіб, та, за можливості, інформацію, необхідну Міжнародній організації кримінальної поліції - Інтерполу для видачі спеціального повідомлення;

детально, наскільки це можливо, викладати фактичні обставини справи та обґрунтування щодо включення до переліку та надавати таку інформацію на запит, крім інформації з обмеженим доступом, яка не може бути надана до відповідного комітету;

вказувати, чи може оприлюднюватися відповідними комітетами статус України як країни, яка подала пропозиції про включення до відповідних санкційних переліків.

При поданні пропозицій до іноземних держав стосовно включення фізичних, юридичних осіб та організацій до відповідних санкційних переліків Служба безпеки України та Міністерство закордонних справ України повинні надавати детальну, наскільки це можливо, інформацію щодо таких осіб чи організацій, включаючи інформацію, необхідну для ідентифікації фізичних осіб, та інформацію, яка підтверджує, що фізичні, юридичні особи та організації відповідають критеріям, визначеним резолюціями Ради Безпеки ООН, для включення до відповідних переліків.

При поданні пропозицій до комітетів Ради Безпеки ООН стосовно виключення фізичних, юридичних осіб та організацій з відповідних санкційних переліків Служба безпеки України та Міністерство закордонних справ України повинні додержуватися визначених відповідними комітетами Ради Безпеки ООН процедур.

Міністерство закордонних справ України розробляє процедури подання клопотання про виключення осіб та організацій, включених до відповідних санкційних переліків Ради Безпеки ООН, та оприлюднює їх на своєму офіційному веб-сайті.

5. Міністерство закордонних справ України здійснює міжнародне співробітництво щодо звернення до комітетів Ради Безпеки ООН стосовно отримання дозволу на доступ до активів (повідомлення про намір надати доступ до активів), що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням.

6. Забезпечення міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії покладається також на:

Міністерство юстиції України - щодо виконання судових рішень, які стосуються конфіскації доходів, одержаних злочинним шляхом;

Генеральну прокуратуру України, Національне антикорупційне бюро України - щодо вчинення процесуальних дій у межах кримінального провадження щодо легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

7. Доходи, одержані злочинним шляхом, що конфісковані у зв'язку з вироком (рішенням) суду у справі про легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення та підлягають поверненню в Україну або іноземну державу, спрямовуються відповідно до міжнародного договору України з такою державою щодо розподілу конфіскованих активів чи доходів від розміщення таких активів. Кошти, одержані Україною за таким міжнародним договором, зараховуються до державного бюджету, якщо інше не встановлено законом.

8. Спеціально уповноважений орган, суб'єкти державного фінансового моніторингу, інші органи державної влади та правоохоронні органи здійснюють міжнародне співробітництво з відповідними органами іноземних держав з питань запобігання та протидії відповідно до міжнародних договорів України чи з власної ініціативи з дотриманням вимог конфіденційності.

Спеціально уповноважений орган, суб'єкти державного фінансового моніторингу, інші органи державної влади та правоохоронні органи здійснюють пріоритизацію міжнародного співробітництва з урахуванням результатів Національної оцінки ризиків.

Інформація, отримана спеціально уповноваженим органом від відповідного органу іноземної держави, є таємницею фінансового моніторингу та може бути використана виключно для цілей, у яких така інформація запитувалася, з дотриманням обмежень, визначених частиною дванадцятою статті 16 цього Закону, та з дотриманням визначених відповідним органом іноземної держави умов та обмежень щодо її використання, оприлюднення, подальшої передачі,

розкриття джерела її одержання тощо. Зазначена інформація може передаватися спеціально уповноваженим органом для інших цілей, ніж ті, у яких така інформація запитувалася, за умови отримання попереднього дозволу відповідного органу іноземної держави.

Обмеження щодо використання інформації, отриманої Спеціально уповноваженим органом від відповідного органу іноземної держави, поширюються також на осіб, яким така інформація стала відома у зв'язку з їхньою професійною або службовою діяльністю.

Особи, винні у порушенні обмежень щодо використання інформації, отриманої Спеціально уповноваженим органом від відповідного органу іноземної держави, несуть кримінальну відповідальність за розголошення таємниці фінансового моніторингу.

Суб'єкти державного фінансового моніторингу та інші органи державної влади мають забезпечити наявність дозволу органу іноземної держави на розкриття інформації з обмеженим доступом, яка була надана таким органом іноземної держави, крім випадків, коли суб'єкт державного фінансового моніторингу чи інший орган державної влади відповідно до законодавства України зобов'язаний передати отриману інформацію третім особам. У таких випадках суб'єкт державного фінансового моніторингу чи інший орган державної влади зобов'язаний проінформувати відповідний орган іноземної держави про такий обов'язок.

9. Спеціально уповноважений орган та інші суб'єкти державного фінансового моніторингу у межах своїх повноважень забезпечують співробітництво з міжнародними, міжурядовими організаціями, задіяними у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, у тому числі з Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), Комітетом експертів Ради Європи з оцінки заходів протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму (MONEYVAL), Європейським Союзом, Світовим банком, Міжнародним валютним фондом, Егмонтською групою підрозділів фінансових розвідок, Організацією Об'єднаних Націй.

10. В Україні відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та законів України визнаються вироки (рішення) судів, рішення інших компетентних органів іноземних держав, що набрали законної сили, стосовно осіб, які мають доходи, одержані злочинним шляхом, та щодо конфіскації доходів, одержаних злочинним шляхом, або еквівалентного їм майна, та перебувають на території України.

Конфісковані доходи, отримані злочинним шляхом, або еквівалентне їм майно на підставі відповідного міжнародного договору України можуть бути повністю або частково передані іноземній державі, судом або іншим компетентним органом якої винесено вирок (рішення) про конфіскацію.

11. Рішення про видачу іноземній державі осіб, крім громадян України та осіб без громадянства, що постійно проживають в Україні, які визнані винними на підставі вироку (рішення) суду у вчиненні кримінальних правопорушень, пов'язаних з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, приймається відповідно до міжнародних договорів України.

У разі якщо Україна не має відповідного міжнародного договору з іноземною державою, яка надає запит про видачу осіб, визначених абзацом першим цієї частини, зазначені особи можуть бути видані за кримінальні правопорушення, пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення, виключно за умови дотримання принципу взаємності.

Розділ VIII

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ, ВІДНОВЛЕННЯ ПРАВ І ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ВЛАСНИКІВ

Стаття 32. Відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії

1. Особи, винні у порушенні вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, в тому числі у незабезпеченні належної організації та/або проведення первинного фінансового моніторингу, а також у причетності до легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення або у сприянні іншим особам у вчиненні таких дій, або які фінансували тероризм чи розповсюдження зброї масового знищення, несуть відповідальність згідно із законом.

2. Юридичні особи (крім банків), які здійснювали фінансові операції з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансували тероризм чи розповсюдження зброї масового знищення, можуть бути ліквідовані за рішенням суду.

Банки, які здійснювали фінансові операції з легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансували тероризм чи розповсюдження зброї масового знищення, можуть бути ліквідовані за рішенням Національного банку України шляхом відкликання банківської ліцензії (за ініціативою Національного банку України).

3. У разі невиконання (неналежного виконання) суб'єктом первинного фінансового моніторингу (його уповноваженою (посадовою) особою) вимог законодавства у сфері запобігання та протидії до нього адекватно вчиненому порушенню протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше ніж через три роки з дня його вчинення застосовуються такі заходи впливу:

1) письмове застереження;

2) анулювання ліцензії та/або інших документів, що надають право на здійснення діяльності, з провадженням якої в особи виникає статус суб'єкта первинного фінансового моніторингу, у встановленому законодавством порядку;

3) покладення на суб'єкта первинного фінансового моніторингу обов'язку відсторонення від роботи посадової особи такого суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

4) штраф;

5) укладення письмової угоди із суб'єктом первинного фінансового моніторингу, за якою суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язується сплатити визначене грошове зобов'язання та вжити заходів для усунення та/або недопущення в подальшій діяльності порушень вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, забезпечити підвищення ефективності функціонування та/або адекватності системи управління ризиками тощо (далі - угода про врегулювання наслідків вчинення порушення законодавства у сфері запобігання та протидії).

За одне порушення не може бути застосовано більше одного заходу впливу.

Днем виявлення порушення є дата складання суб'єктом державного фінансового моніторингу, який відповідно до цього Закону здійснює державне регулювання та нагляд за суб'єктом первинного фінансового моніторингу, документа, в якому зафіксовано порушення, виявлене під час здійснення нагляду.

4. Передбачені частиною третьою цієї статті заходи впливу застосовуються до суб'єктів первинного фінансового моніторингу суб'єктами державного фінансового моніторингу, які відповідно до цього Закону здійснюють функції з державного регулювання і нагляду за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, у порядку, встановленому відповідним суб'єктом державного фінансового моніторингу з урахуванням вимог, передбачених цим Законом.

5. До суб'єкта первинного фінансового моніторингу можуть бути застосовані штрафи у таких розмірах:

1) за порушення вимог щодо здійснення належної перевірки, вимог щодо виявлення належності клієнтів та інших осіб до політично значущих осіб, членів їх сімей, осіб, пов'язаних з ними, у випадках, передбачених законодавством, - до 12 тисяч неоподатковуваних мінімумів

доходів громадян;

2) за порушення вимог щодо відмови від встановлення (підтримання) ділових відносин, проведення фінансової операції - у розмірі до 20 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

3) за порушення вимог щодо здійснення переказів, передбачених статтею 14 цього Закону, - у розмірі до 10 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

4) за порушення порядку замороження/розмороження активів, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, та зупинення фінансових операцій - у розмірі до 100 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

5) за порушення порядку створення (ведення) та зберігання документів, у тому числі електронних, записів, даних, інформації у випадках, передбачених цим Законом, у тому числі у разі їх втрати або знищення, - у розмірі до 12 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

6) за неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання спеціально уповноваженому органу недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством, - у розмірі до 20 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

7) за перешкоджання суб'єкту державного фінансового моніторингу у здійсненні ним нагляду у сфері запобігання та протидії, у тому числі за недопуск до проведення перевірки з питань дотримання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, створення перешкод у її проведенні та/або неподання, подання не в повному обсязі, подання недостовірної інформації/ документів, подання копій документів, у яких неможливо прочитати всі зазначені в них відомості, на запит суб'єкта державного фінансового моніторингу, необхідних для здійснення ним нагляду у сфері запобігання та протидії відповідно до цього Закону, - у розмірі до 20 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

8) за невиконання умов угоди про врегулювання наслідків вчинення порушення законодавства у сфері запобігання та протидії - у розмірі, що не перевищує суму грошового зобов'язання за такою угодою;

9) за невиконання вимог про усунення виявлених порушень та/або про вжиття заходів для усунення причин, що сприяли їх вчиненню, а також невиконання заходів з усунення виявлених за результатами перевірки недоліків щодо організації та проведення первинного фінансового моніторингу - у розмірі до 100 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

10) за невиявлення, несвоєчасне виявлення фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та порушення порядку їх реєстрації - у розмірі до 20 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

11) за порушення обмежень щодо обміну інформацією, визначених законодавством у сфері запобігання та протидії, - у розмірі до 12 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

12) за незабезпечення захисту працівників, які повідомили керівника та/або відповідального працівника суб'єкта первинного фінансового моніторингу чи суб'єкта державного фінансового моніторингу про порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, - у розмірі до 12 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

13) за незабезпечення належної організації та проведення первинного фінансового моніторингу, відсутність належної системи управління ризиками, повторне невиконання вимог суб'єктів державного фінансового моніторингу про усунення виявлених порушень та/або про вжиття заходів для усунення причин, що сприяли їх вчиненню, - у розмірі до 10 відсотків загального річного обороту, але не більше 7950 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

14) за порушення інших вимог законодавства у сфері запобігання та протидії - у розмірі до 3 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

6. Розрахунок суми штрафу у разі вчинення двох і більше видів порушень здійснюється шляхом додавання розмірів штрафів за кожний вид порушення.

У такому разі максимальна сума штрафу, яка може бути застосована до суб'єкта первинного фінансового моніторингу, не може перевищувати:

1) для суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які є фінансовими установами, - 10 відсотків загального річного обороту, але не більше 7950 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

2) для інших суб'єктів первинного фінансового моніторингу - двократного обсягу вигоди, одержаної суб'єктом первинного фінансового моніторингу внаслідок вчинення порушення, а якщо сума такої вигоди не може бути визначена, - 1590 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

7. При визначенні заходу впливу та/або розміру штрафу суб'єкти державного фінансового моніторингу враховують обставини вчиненого порушення, у тому числі:

1) характер і тривалість порушення;

2) фінансовий стан суб'єкта первинного фінансового моніторингу;

3) вигоду, одержану суб'єктом первинного фінансового моніторингу внаслідок вчинення порушення, якщо сума такої вигоди може бути визначена;

4) збитки третіх осіб, спричинені внаслідок вчинення порушення, якщо сума таких збитків може бути визначена;

5) повторне вчинення однорідного правопорушення, за яке до суб'єкта первинного фінансового моніторингу протягом останніх трьох років застосовувалися заходи впливу;

6) ступінь відповідальності;

7) співпрацю суб'єкта первинного фінансового моніторингу з державними органами, включеними до системи запобігання та протидії.

8. До прийняття рішення (постанови) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу заходу впливу у формі укладення угоди про врегулювання наслідків вчинення порушення законодавства у сфері запобігання та протидії суб'єкт державного фінансового моніторингу та суб'єкт первинного фінансового моніторингу погоджують заходи для усунення та/або недопущення в подальшій діяльності порушень вимог законодавства у сфері запобігання та протидії, підвищення ефективності функціонування та/або адекватності системи управління ризиками, строки виконання таких заходів, а також суму грошового зобов'язання, яку такий суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язується сплатити в рамках виконання такої угоди.

У разі непогодження суб'єктом державного фінансового моніторингу та суб'єктом первинного фінансового моніторингу умов угоди про врегулювання наслідків вчинення порушення законодавства у сфері запобігання та протидії суб'єкт державного фінансового моніторингу застосовує інший захід впливу.

У тексті угоди про врегулювання наслідків вчинення порушення законодавства у сфері запобігання та протидії зазначається розрахована відповідно до вимог цієї статті сума грошового зобов'язання.

У разі порушення суб'єктом первинного фінансового моніторингу умов угоди про врегулювання наслідків вчинення порушення законодавства у сфері запобігання та протидії суб'єкт державного фінансового моніторингу має право застосувати захід впливу за невиконання умов угоди про врегулювання наслідків вчинення порушення законодавства у сфері запобігання та протидії, передбачений цією статтею.

9. Положення частин третьої - восьмої та абзаців другого - восьмою частини десятої цієї статті не поширюються на банки, філії іноземних банків.

У разі порушення банками, філіями іноземних банків вимог законодавства у сфері запобігання та протидії Національний банк України пропорційно до вчиненого порушення має право застосувати до них заходи впливу відповідно, у порядку та строки, визначені Законом України "Про банки і банківську діяльність" та нормативно-правовими актами Національного банку України.

10. Рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу (його уповноваженої посадової особи) про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу заходів впливу, передбачених цією статтею, набирає чинності з робочого дня, наступного за днем прийняття такого рішення (постанови).

Інформація про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу заходів впливу (із зазначенням назви суб'єкта первинного фінансового моніторингу, відомостей про застосовані заходи впливу, у тому числі розмір штрафу, а також загальних відомостей про порушення законодавства), оскарження зазначених заходів впливу та про відповідне рішення суду, що набрало законної сили, оприлюднюється на офіційному веб-сайті відповідного суб'єкта державного фінансового моніторингу у встановленому ним порядку та залишається доступною для перегляду не менше п'яти років з дня оприлюднення.

Не підлягає оприлюдненню інформація про:

- 1) персональні дані відсторонених від посад посадових осіб;
- 2) застосовані заходи впливу, якщо таке оприлюднення може мати негативний вплив, завдати шкоди та/або загрожувати стабільності фінансової системи чи може мати вплив на досудове розслідування та/або судове провадження (крім узагальненої за такими суб'єктами первинного фінансового моніторингу інформації без зазначення їх назв).

Рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу заходів впливу, передбачених цією статтею, може бути оскаржено у судовому порядку відповідно до законодавства протягом місяця з дня набрання ним чинності.

У разі якщо протягом місяця з дня набрання чинності рішенням (постановою) суб'єкта державного фінансового моніторингу про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу заходів впливу у формі штрафу суб'єкт первинного фінансового моніторингу письмово не повідомив суб'єкта державного фінансового моніторингу про добровільне виконання такого рішення (постанови), та таке рішення (постанову) не було оскаржено у судовому порядку, воно набуває статусу виконавчого документа, підлягає оформленню відповідно до вимог Закону України "Про виконавче провадження" та передається до органів державної виконавчої служби для примусового виконання згідно із законодавством.

У разі якщо рішення (постанова) суб'єкта державного фінансового моніторингу про застосування до суб'єкта первинного фінансового моніторингу заходів впливу у формі штрафу протягом місяця з дня набрання ним чинності оскаржене у судовому порядку та адміністративним судом відкрите провадження у справі про оскарження зазначеного рішення, таке рішення набуває статусу виконавчого документа з дня набрання законної сили відповідним судовим рішенням у такій справі з урахуванням строків, передбачених Законом України "Про виконавче провадження".

11. Штрафи, передбачені цим Законом, зараховуються до державного бюджету.

Стаття 33. Неподання інформації спеціально уповноваженому органу

1. Неподанням інформації спеціально уповноваженому органу є:

1) неподання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації у випадках, передбачених законодавством у сфері запобігання та протидії, що призвело до відсутності на обліку у спеціально уповноваженого органу належним чином оформленого та поданого зазначеним суб'єктом повідомлення;

2) неподання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, або додаткової інформації після отримання від спеціально уповноваженого органу повідомлення з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями, або в цілому щодо наданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання іншої інформації, що призвело до відсутності на обліку у спеціально уповноваженого органу належним чином оформленого та поданого зазначеним суб'єктом повідомлення;

3) подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу неналежним чином оформленого повідомлення після отримання від спеціально уповноваженого органу повідомлення з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання іншої інформації, що призвело до відсутності на обліку у спеціально уповноваженого органу належним чином оформленого та поданого зазначеним суб'єктом повідомлення;

4) неподання підприємством, установою, організацією, що не є суб'єктом первинного фінансового моніторингу, ліквідатором (крім Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб або державним органом інформації у випадках, передбачених законодавством у сфері запобігання та протидії.

Стаття 34. Несвоєчасне подання інформації спеціально уповноваженому органу

1. Несвоєчасним поданням інформації спеціально уповноваженому органу є:

1) подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу інформації з порушенням строків, передбачених законодавством у сфері запобігання та протидії;

2) подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу належним чином оформленого повідомлення з порушенням строків, передбачених цим Законом, після отримання від спеціально уповноваженого органу повідомлення з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо наданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання іншої інформації;

3) подання суб'єктом первинного фінансового моніторингу належним чином оформленого повідомлення після послідовного отримання від спеціально уповноваженого органу трьох і більше повідомлень з ненульовими кодами помилок за окремими фінансовими операціями або в цілому щодо поданого таким суб'єктом повідомлення про фінансову операцію, що підлягає фінансовому моніторингу, або про помилку під час опрацювання іншої інформації, крім випадків, якщо така інформація подана спеціально уповноваженому органу без порушення строків, установлених законодавством у сфері запобігання та протидії;

4) подання підприємством, установою, організацією, що не є суб'єктом первинного фінансового моніторингу, ліквідатором (крім Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб або державним органом інформації з порушенням строків, передбачених законодавством у сфері запобігання та протидії.

Стаття 35. Відновлення прав і законних інтересів

1. За рішенням суду доходи, одержані злочинним шляхом, підлягають конфіскації в дохід держави або повертаються їх власнику, права чи законні інтереси якого порушені, або відшкодовується їх ринкова вартість.

2. Правочини, спрямовані на легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення, визнаються недійсними у встановленому законом порядку.

3. Суб'єкти фінансового моніторингу, їх посадові особи та інші працівники, ліквідатор (крім Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб не несуть відповідальності за шкоду, заподіяну юридичним і фізичним

особам у зв'язку з виконанням ними службових обов'язків під час проведення фінансового моніторингу, якщо вони діяли у межах завдань, обов'язків та у спосіб, що передбачені цим Законом.

4. Шкода, заподіяна юридичній або фізичній особі незаконними діями державних органів внаслідок здійснення ними державного фінансового моніторингу, відшкодовується з державного бюджету в установленому законом порядку.

Розділ ІХ

КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД ЗА ДОТРИМАННЯМ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ

Стаття 36. Контроль за виконанням законів у сфері запобігання та протидії

1. Контроль за виконанням законів у сфері запобігання та протидії здійснюється органами державної влади в межах їх повноважень та в порядку, визначеному Конституцією та законами України.

2. Спеціально уповноважений орган щороку до 31 березня року, наступного за звітним, подає до Верховної Ради України за встановленою формою звіт про стан запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за попередній рік.

Розділ Х

ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через чотири місяці з дня його опублікування, крім абзацу третього підпункту 9 пункту 6 розділу Х цього Закону, який набирає чинності з дня введення в дію Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг" від 12 вересня 2019 року № 79-ІХ.

2. Визнати таким, що втратив чинність, Закон України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 50-51, ст. 2057 із наступними змінами).

3. Розмір штрафу за порушення суб'єктом первинного фінансового моніторингу законодавства у сфері запобігання та протидії, вчинені таким суб'єктом первинного фінансового моніторингу до набрання чинності цим Законом, визначається виходячи із розміру штрафу за відповідне порушення, встановленого законом на дату його вчинення.

4. Юридичні особи, зареєстровані до набрання чинності цим Законом, подають державному реєстратору інформацію про кінцевого бенефіціарного власника в обсязі, визначеному цим Законом, та структуру власності протягом трьох місяців з дня набрання чинності нормативно-правовим актом, яким буде затверджена форма та зміст структури власності.

5. Тимчасово, до введення в дію Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг" від 12 вересня 2019 року № 79-ІХ, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, є суб'єктом державного фінансового моніторингу та здійснює державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії щодо платіжних організацій, платіжних систем та учасників чи членів платіжних систем (у частині надання фінансових послуг, крім послуг з переказу коштів), страховиків (перестраховиків), страхових (перестрахових) брокерів, ломбардів та інших фінансових установ, а також юридичних осіб, що відповідно до законодавства надають фінансові послуги (крім фінансових установ та інших юридичних осіб, щодо яких державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії здійснюються іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу).

6. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) у Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

а) у статті 166⁹:

частину першу викласти в такій редакції:

"Порушення вимог щодо здійснення належної перевірки, вимог щодо виявлення належності клієнтів та інших визначених законом осіб до політично значущих осіб, членів їх сімей, осіб, пов'язаних з політично значущими особами; неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, недостовірної інформації у випадках, передбачених законодавством; порушення вимог щодо створення (ведення) та зберігання документів (у тому числі електронних), записів, даних, інформації; порушення вимог щодо супроводження переказів інформацією про ініціатора та одержувача переказу; порушення вимог щодо відмови від встановлення (підтримання) ділових відносин (проведення фінансової операції); порушення порядку зупинення фінансових (фінансової) операцій (операції), а також порядку замороження або розмороження активів, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням; порушення вимог щодо виявлення та реєстрації фінансових операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, -

тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб суб'єктів первинного фінансового моніторингу, ліквідаторів або уповноважену особу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб від трьохсот до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

частину третю виключити;

б) частину шосту статті 166¹¹ викласти в такій редакції:

"Неподання або несвоєчасне подання державному реєстратору передбаченої Законом України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" інформації про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи або про його відсутність, або документів для підтвердження відомостей про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи -

тягнуть за собою накладення штрафу на керівника юридичної особи або особу, уповноважену діяти від імені юридичної особи (виконавчого органу), від однієї тисячі до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

в) у статті 188³⁴:

в абзаці першому слова "запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму" замінити словами "запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

в абзаці другому слова "громадян - суб'єктів підприємницької діяльності" замінити словами "громадян - суб'єктів підприємницької діяльності, самозайнятих осіб, ліквідаторів або уповноважену особу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб";

доповнити приміткою такого змісту:

"Примітка. Під самозайнятою особою розуміється особа, зазначена у підпункті 14.1.226 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України";

г) у пункті 1 частини першої статті 255:

абзац "суб'єктів державного фінансового моніторингу (стаття 166⁹, частина шоста статті 166¹¹, стаття 188³⁴)" замінити двома абзацами такого змісту:

"суб'єктів державного фінансового моніторингу, які виконують функції державного регулювання і нагляду за відповідними суб'єктами первинного фінансового моніторингу (частина перша статті 166⁹, стаття 188³⁴);

центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (частина друга статті 166⁹);

абзац "центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (частини перша, друга, дев'ята та десята статті 166⁶, частини перша - п'ята статті 166¹¹)" викласти в такій редакції:

"центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб - підприємців (частини перша, друга, дев'ята та десята статті 166⁶, стаття 166¹¹)";

2) у Кримінальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 25-26, ст. 131):

а) у частині другій статті 96²:

у першому реченні слова і цифру "зазначені у пункті 1 частини першої цієї статті" замінити словами "зазначені у частині першій цієї статті";

у другому реченні слова і цифру "зазначених у пункті 1 частини першої цієї статті" замінити словами "зазначених у частині першій цієї статті";

б) у частині першій статті 96³:

доповнити пунктом 5 такого змісту:

"5) вчинення її уповноваженою особою від імені та в інтересах юридичної особи будь-якого із злочинів, передбачених статтями 255, 343, 345, 347, 348, 349, 376-379, 386 цього Кодексу";

пункт 2 примітки викласти в такій редакції:

"2. Злочини, передбачені статтями 109, 110, 113, 146, 147, частинами другою - четвертою статті 159¹, статтями 160, 209, 255, 260, 262, 306, 343, 345, 347, 348, 349, частинами першою і другою статті 368³, частинами першою і другою статті 368⁴, статтями 369, 369², 376-379, 386, 436, 437, 438, 442, 444, 447 цього Кодексу, визнаються вчиненими в інтересах юридичної особи, якщо вони призвели до отримання нею неправомірної вигоди або створили умови для отримання такої вигоди, або були спрямовані на ухилення від передбаченої законом відповідальності";

в) у статті 96⁴:

в абзаці першому частини другої цифри і слово "3 і 4" замінити цифрами "3-5";

доповнити частиною третьою такого змісту:

"3. У разі реорганізації юридичних осіб, зазначених у частинах першій та другій цієї статті, заходи кримінально-правового характеру можуть бути застосовані до їх правонаступників, до яких перейшли майно, права та обов'язки, пов'язані з вчиненням злочинів, зазначених пунктами 1-5 частини першої статті 96³ цього Кодексу";

г) у частині другій статті 96⁷:

в абзаці четвертому слова "до п'ятдесяти тисяч" замінити словами "до сімдесяти п'яти тисяч";

в абзаці п'ятому слова "від п'ятдесяти до сімдесяти п'яти тисяч" замінити словами "від сімдесяти п'яти до ста тисяч";

г) частину першу статті 96⁹ викласти в такій редакції:

"1. Ліквідація юридичної особи застосовується судом у разі вчинення її уповноваженою особою будь-якого із злочинів, передбачених статтями 109, 110, 113, 146, 147, 160, 209, 255, 258-258⁵, 260, 262, 306, 436, 436¹, 437, 438, 442, 444, 447 цього Кодексу";

д) в абзаці першому статті 198 слова "легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом" замінити словами "легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом";

е) у статті 205¹:

абзац другий частини першої викласти в такій редакції:

"караються штрафом від п'яти тисяч до восьми тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк від трьох до шести місяців, або позбавленням волі на строк до трьох років";

абзац другий частини другої викласти в такій редакції:

"караються штрафом від восьми тисяч до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого";

є) статтю 209 викласти в такій редакції:

"Стаття 209. Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом

1. Набуття, володіння, використання, розпорядження майном, щодо якого фактичні обставини свідчать про його одержання злочинним шляхом, у тому числі здійснення фінансової операції, вчинення правочину з таким майном, або переміщення, зміна форми (перетворення) такого майна, або вчинення дій, спрямованих на приховування, маскуванню походження такого майна або володіння ним, права на таке майно, джерела його походження, місцезнаходження, якщо ці дії вчинені особою, яка знала або повинна була знати, що таке майно прямо чи опосередковано, повністю чи частково одержано злочинним шляхом, -

караються позбавленням волі на строк від трьох до шести років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до двох років та з конфіскацією майна.

2. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або у великому розмірі, -

караються позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

3. Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені організованою групою або в особливо великому розмірі, -

караються позбавленням волі на строк від восьми до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

Примітка.

1. Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом, визнається вчиненою у великому розмірі, якщо предметом злочину було майно на суму, що перевищує шість тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

2. Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом, визнається вчиненою в особливо великому розмірі, якщо предметом злочину було майно на суму, що перевищує вісімнадцять тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

ж) у статті 209¹:

у назві слова "про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму" замінити словами "про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

у частині першій:

в абзаці першому слова "спеціально уповноваженому центральному органу виконавчої влади із спеціальним статусом з питань фінансового моніторингу" замінити словами "центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

в абзаці другому слова "до двох тисяч" замінити словами "до трьох тисяч";

абзац перший частини другої викласти в такій редакції:

"2. Розголошення у будь-якому вигляді таємниці фінансового моніторингу або факту обміну інформацією про фінансову операцію та її учасників між суб'єктами первинного фінансового моніторингу, суб'єктами державного фінансового моніторингу, іншими державними органами, а також факту надання (одержання) запиту, рішення чи доручення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, або надання (одержання) відповіді на такий запит, рішення чи доручення особою, якій ця інформація стала відома у зв'язку з її професійною або службовою діяльністю, якщо такі дії заподіяли істотну шкоду охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб";

з) абзац перший частини першої статті 258 після слів "юридичними особами" доповнити словами "міжнародними організаціями";

и) абзац перший частини першої статті 258⁵ викласти в такій редакції:

"1. Надання чи збір будь-яких активів прямо чи опосередковано з метою їх використання або усвідомлення можливості того, що їх буде використано повністю або частково для будь-яких цілей окремим терористом чи терористичною групою (організацією), або для організації, підготовки або вчинення терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, створення терористичної групи (організації), сприяння вчиненню терористичного акту, провадження будь-якої іншої терористичної діяльності, а також спроби вчинення таких дій";

і) статтю 306 викласти в такій редакції:

"Стаття 306. Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів

1. Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів з метою продовження незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів -

карається позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

2. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою групою осіб, або у великих розмірах, -

караються позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

Примітка. Під великим розміром слід розуміти копшти, сума яких становить двісті та більше неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

3) у Цивільному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., №№ 40-44, ст. 356):

а) перше речення частини першої статті 1074 після слів "а також у разі зупинення фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення" доповнити словами "замороження активів, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням";

б) у статті 1075:

абзац перший частини першої після першого речення доповнити новим реченням такого змісту: "Банк не має права за заявою клієнта розривати договір банківського рахунка чи вчиняти інші дії, що мають наслідком припинення договору, у разі якщо грошові кошти, що знаходяться на відповідному рахунку, заморожені відповідно до Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

частину четверту викласти в такій редакції:

"4. Банк може відмовитися від договору банківського рахунка та закрити рахунок клієнта у разі:

відсутності операцій за рахунком клієнта протягом трьох років підряд та відсутності залишку грошових коштів на цьому рахунку;

наявності підстав, передбачених Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення". Залишок грошових коштів на рахунку клієнта повертається клієнту";

4) у Кримінальному процесуальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., №№ 9-13, ст. 88):

а) частину першу статті 162 доповнити пунктом 10 такого змісту:

"10) таємниця фінансового моніторингу";

б) пункт 7 частини першої статті 164 викласти в такій редакції:

"7) строк дії ухвали, який не може перевищувати двох місяців з дня постановлення ухвали, за виключенням ухвал, постановлених на виконання вимог частини другої статті 562 цього Кодексу";

в) частину дев'яту статті 216 викласти в такій редакції:

"9. У кримінальних провадженнях щодо злочинів, передбачених статтями 209 і 209¹ Кримінального кодексу України, досудове розслідування здійснюється слідчим того органу, який розпочав досудове розслідування або до підслідності якого відноситься злочин, що передував легалізації (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом, крім випадків, коли ці злочини віднесено згідно із цією статтею до підслідності Національного антикорупційного бюро України";

г) у частині першій статті 568 слова "майна, грошей і цінностей, отриманих злочинним шляхом, а також майна, яке належить підозрюваним, обвинуваченим або засудженим особам" замінити словами і цифрами "майна, грошей і цінностей, що відповідають будь-якій із ознак, передбачених частиною першою статті 96² Кримінального кодексу України, а також майна, яке належить підозрюваним, обвинуваченим або засудженим особам";

г) частину третю статті 589 після слів "Генеральна прокуратура України" доповнити словами і цифрами "невідкладно, але не пізніше 24 годин";

5) у Кодексі адміністративного судочинства України (Відомості Верховної Ради України, 2017 р., № 48, ст. 436):

а) статтю 284 викласти в такій редакції:

"Стаття 284. Особливості провадження у справах за зверненням Служби безпеки України щодо включення фізичних осіб, юридичних осіб та організацій до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, виключення фізичних осіб, юридичних осіб та організацій з такого переліку та надання доступу до активів, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням

1. Провадження у справах щодо включення фізичних осіб, юридичних осіб та організацій до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, виключення фізичних осіб, юридичних осіб та організацій з такого переліку та надання доступу до активів, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, здійснюється на підставі позову Голови Служби безпеки України або його заступника.

2. Позовна заява подається до суду першої інстанції за підсудністю, встановленою цим Кодексом, у письмовій формі та повинна містити:

- 1) найменування адміністративного суду;
- 2) найменування, поштову адресу, а також номер засобу зв'язку заявника;
- 3) підстави звернення з позовом, обставини, що підтверджуються доказами, та вимоги заявника;
- 4) перелік документів та інших матеріалів, що додаються;
- 5) підпис уповноваженої особи суб'єкта владних повноважень, що скріплюється печаткою.

3. У разі порушення вимог частини другої цієї статті суд повідомляє про це заявника та визначає строк для усунення недоліків.

Невиконання вимог суду в установлений ним строк тягне за собою повернення заявнику позову та доданих до нього документів.

Повернення позову не є перешкодою для повторного звернення з ним до суду після усунення недоліків, що зумовлюють звернення до суду.

4. Суд ухвалою відмовляє у відкритті провадження у справі, якщо заявлено вимогу, не передбачену частиною першою цієї статті.

5. Рішення по суті заявлених вимог ухвалюється судом не пізніше наступного робочого дня з дня надходження позову, розглянутого у закритому судовому засіданні за участю тільки заявника. Особа, стосовно якої приймається рішення про включення до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції або виключення з такого переліку та власник активів, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, до яких надається доступ, не повідомляється про розгляд справи судом.

6. У рішенні суду зазначаються:

- 1) дата ухвалення рішення;
- 2) найменування суду, прізвище та ініціали судді;
- 3) мотиви та висновок суду по суті заявлених вимог із посиланням на закон;
- 4) порядок вчинення дій, визначених рішенням.

7. Ухвалу про відмову у відкритті провадження може бути оскаржено в апеляційному порядку. Суд апеляційної інстанції розглядає скаргу на ухвалу про відмову у відкритті провадження у справі протягом трьох днів з дня надходження апеляційної скарги.

8. Рішення суду щодо включення фізичних осіб, юридичних осіб та організацій до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, виключення фізичних осіб, юридичних осіб та організації з такого переліку та надання доступу до активів, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, виконується негайно.

9. Апеляційні скарги на судові рішення у справах, визначених цією статтею, можуть бути подані сторонами протягом десяти днів з дня їх постановлення. Подання апеляційної скарги на рішення суду у справах, визначених цією статтею, не перешкоджає його виконанню";

б) §2 глави 11 розділу II доповнити статтею 289¹ такого змісту:

"Стаття 289¹. Особливості провадження у справах за адміністративними позовами про оскарження рішень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, про продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) (видаткових фінансових операцій)

1. Особи, фінансові (фінансова) операції (операція) (видаткові фінансові операції) яких зупинено, мають право звернутися до адміністративного суду із позовною заявою про оскарження рішень центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі - спеціально уповноважений орган), про продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) (видаткових фінансових операцій) у десятиденний строк з дня, коли вони дізналися або повинні були дізнатися про порушення їхніх прав, свобод чи інтересів.

2. Рішення спеціально уповноваженого органу про продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) (видаткових фінансових операцій) оскаржуються до окружного адміністративного суду, територіальна юрисдикція якого поширюється на місто Київ.

3. Адміністративний позов повинен містити:

1) найменування адміністративного суду, до якого подається позовна заява;

2) ім'я (найменування) позивача, поштову адресу, а також номер засобу зв'язку, адресу електронної пошти (за наявності);

3) найменування відповідача, поштову адресу, а також номер засобу зв'язку, адресу електронної пошти, якщо такі відомі;

4) номер та дату оскаржуваного рішення спеціально уповноваженого органу про продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) (видаткових фінансових операцій);

5) обставини, що можуть свідчити про порушення прав, свобод чи інтересів позивача та зміст позовних вимог;

б) перелік документів та інших матеріалів, що додаються.

На підтвердження факту зупинення фінансових операцій позивач надає (за наявності) письмове повідомлення суб'єкта первинного фінансового моніторингу про номер і дату рішення спеціально уповноваженого органу про продовження зупинення відповідних (відповідної) фінансових (фінансової) операцій (операції) (видаткових фінансових операцій).

4. У разі порушення вимог частини третьої цієї статті суд повідомляє про це заявника та визначає строк для усунення недоліків.

Невиконання вимог суду в установлений ним строк тягне за собою повернення позивачу позову та доданих до нього документів.

Повернення позовної заяви не є перешкодою для повторного звернення з ним до суду після усунення недоліків.

5. Питання про відкриття провадження в адміністративній справі суд вирішує не пізніше наступного дня з дня надходження позовної заяви.

Про подання позовної заяви та відкриття провадження в адміністративній справі суд повідомляє відповідача за допомогою кур'єра, телефону, факсу, електронної пошти чи іншого технічного засобу зв'язку не пізніше наступного дня після відкриття провадження у справі. Адміністративний суд повідомляє позивача про відкриття провадження у справі не пізніше наступного дня після постановлення ухвали про відкриття провадження у справі.

Протягом одного дня з дня одержання такого повідомлення відповідач зобов'язаний отримати в суді копію ухвали про відкриття провадження, копії позовної заяви та доданих до неї документів та у дводенний строк з дня одержання такої ухвали та копій документів подати безпосередньо до канцелярії суду відзив на позовну заяву та копії оскаржуваних рішень та документів, що стали підставою для їх прийняття.

6. Адміністративні справи, визначені частиною першою цієї статті, вирішуються колегією у складі трьох суддів протягом десяти днів після відкриття провадження у справі у закритому судовому засіданні.

Для ознайомлення позивачу (представнику позивача) надаються матеріали справи, крім документів (копій документів), що стали підставою для прийняття оскаржуваних рішень та містять інформацію, передану спеціально уповноваженим органом до правоохоронних та/або розвідувальних органів в узагальнених матеріалах (додаткових узагальнених матеріалах).

7. Рішення суду складається і підписується у день його ухвалення згідно з правилами, передбаченими статтями 243, 250 цього Кодексу, без права суду відкласти складання повного рішення.

Копії повного рішення видаються особам, які брали участь у справі, негайно після проголошення такого рішення.

8. Рішення суду за наслідками розгляду справ, визначених частиною першою цієї статті, можуть бути оскаржені в апеляційному порядку у десятиденний строк з дня їх проголошення.

Суд апеляційної інстанції розглядає справу у дводенний строк після закінчення строку апеляційного оскарження з повідомленням осіб, які беруть участь у справі.

Неприбуття у судові засідання осіб, які були належним чином повідомлені про дату, час і місце розгляду справи, не перешкоджає апеляційному розгляду справи.

Суд апеляційної інстанції за наслідками апеляційного розгляду не може повертати справу на новий розгляд. Судове рішення суду апеляційної інстанції є остаточним";

в) пункт 7 частини першої статті 371 викласти в такій редакції:

"7) включення фізичних осіб, юридичних осіб та організацій до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, виключення фізичних осіб, юридичних осіб та організацій з такого переліку та надання доступу до активів, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням";

б) у Законі України "Про Службу безпеки України" (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 27, ст. 382 із наступними змінами):

а) статтю 24 доповнити пунктом 20 такого змісту:

"20) здійснювати за участю Міністерства закордонних справ України міжнародне співробітництво щодо подання пропозицій до комітетів Ради Безпеки ООН та до іноземних держав про включення (виключення) фізичних або юридичних осіб та організацій до відповідних санкційних переліків та розгляду запитів іноземних держав про включення (виключення) до (з) переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції";

б) у частині другій статті 25:

пункт 7 викласти в такій редакції:

"7) ініціювати в судовому порядку згідно із законом питання про включення (виключення) фізичних або юридичних осіб та організацій до (з) переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції";

доповнити пунктом 8 такого змісту:

"8) ініціювати в судовому порядку питання надання доступу до активів, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, за зверненням особи, яка може документально підтвердити наявність виняткових умов, викладених у відповідних резолюціях Ради Безпеки ООН, або потреби в покритті основних та надзвичайних витрат";

7) статтю 68 Закону України "Про Національний банк України" (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 29, ст. 238 із наступними змінами) доповнити частинами шостою - восьмою такого змісту:

"Національний банк розміщує (публікує) в установленому ним порядку на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку інформацію, пов'язану з порушенням банком (філією іноземного банку, небанківською фінансовою установою, іншою юридичною особою, державне регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за якими здійснює Національний банк) законів України та/або нормативно-правових актів Національного банку, що регулюють відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, із зазначенням назви банку (філії іноземного банку, небанківської фінансової установи, іншої юридичної особи, державне регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за якими здійснює Національний банк), а саме:

загальні відомості щодо прийнятих рішень про невідповідність посадової особи банку, небанківської фінансової установи, іншої юридичної особи, державне регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за якими здійснює Національний банк, вимогам законодавства України;

загальні відомості щодо застосованих заходів впливу у вигляді письмового застереження, укладання письмової угоди з банком, небанківською фінансовою установою, іншою юридичною особою, державне регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за якими здійснює Національний банк, накладення штрафу (у тому числі розмір штрафу) та відсторонення посадової особи банку (небанківської фінансової установи, іншої юридичної особи, державне регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за якими здійснює Національний банк) від посади, а також загальні відомості щодо порушень, за які застосовано вищезазначені заходи впливу;

відомості про застосування заходів впливу у вигляді віднесення банку до категорії несплатоспроможних, відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку, анулювання (відкликання) у небанківських фінансових установах, інших юридичних особах, державне регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за якими здійснює Національний банк, ліцензії на переказ коштів у національній валюті без відкриття рахунків та/або ліцензії Національного банку на здійснення валютних операцій;

відомості про оскарження вищезазначених заходів впливу та про відповідне рішення суду, що набрало законної сили (за наявності).

Не підлягає оприлюдненню відповідно до частини шостої цієї статті інформація про:

персональні дані відсторонених від посад посадових осіб та посадових осіб, стосовно яких прийнято рішення про невідповідність їх вимогам законодавства України;

застосовані заходи впливу, якщо таке оприлюднення може мати негативний вплив, завдати шкоди та/або загрожувати стабільності банківської та/або фінансової системи або може мати вплив на досудове розслідування та/або судове провадження (крім узагальненої за такими банками, філіями іноземних банків, небанківськими фінансовими установами, іншими юридичними особами, державне регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за якими здійснює Національний банк, інформації без зазначення їх назв).

Розміщена (опублікована) згідно з цією статтею інформація про застосовані заходи впливу залишається доступною на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку протягом п'яти років з моменту розміщення (опублікування)";

8) у Законі України "Про банки і банківську діяльність" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 5-6, ст. 30 із наступними змінами):

а) у статті 2 визначення терміну "банк-оболонка" виключити;

б) статтю 64 виключити;

в) у частині першій статті 73:

пункт 3 викласти в такій редакції:

"3) укладення письмової угоди з банком, за якою банк зобов'язується сплатити визначене грошове зобов'язання та вжити заходів для усунення та/або недопущення в подальшій діяльності порушень, поліпшення фінансового стану банку, підвищення ефективності функціонування системи управління ризиками тощо. За невиконання або неналежне виконання банком умов письмової угоди Національний банк України має право застосувати інші заходи впливу, передбачені цією частиною";

абзац третій пункту 9 викласти в такій редакції:

"банк відповідно до положень, затверджених Правлінням Національного банку України, але у розмірі не більш як 1 відсоток суми зареєстрованого статутного капіталу. Зазначене обмеження максимальної суми штрафу не застосовується у разі накладення на банк штрафу за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Максимальний розмір штрафу за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення не може перевищувати 7950 тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

г) статтю 74 доповнити частиною шостою такого змісту:

"Інформація про застосовані Національним банком України до банків, філій іноземних банків заходи впливу за порушення вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, оприлюднюється шляхом розміщення на сторінці офіційного інтернет-представництва Національного банку України у встановленому законом та нормативно-правовими актами Національного банку України порядку";

9) частину першу статті 40 Закону України "Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 1, ст. 1 із наступними змінами) доповнити пунктом 7¹ такого змісту:

"7¹) укладати письмову угоду з фінансовою установою, особою, яка не є фінансовою установою, але має право надавати окремі фінансові послуги, за якою така особа зобов'язується сплатити визначене грошове зобов'язання та/або вжити заходів для усунення та/або недопущення в подальшій діяльності порушень, поліпшення фінансового стану фінансової установи, підвищення ефективності функціонування системи управління ризиками тощо.

За невиконання або неналежне виконання фінансовою установою, особою, яка не є фінансовою установою, але має право надавати окремі фінансові послуги, умов письмової угоди Національний банк України має право застосувати інші заходи впливу, передбачені цією частиною";

10) абзаци четвертий і п'ятий частини третьої статті 40 Закону України "Про страхування" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 7, ст. 50 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"Національному антикорупційному бюро України, Державному бюро розслідувань, органам прокуратури України, Служби безпеки України, Національній поліції України, податковій міліції на їх письмову вимогу щодо операцій страхування конкретної юридичної або фізичної особи за конкретним договором страхування у разі повідомлення про підозру у вчиненні кримінального правопорушення даній особі;

центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, відповідно до Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

11) у Законі України "Про боротьбу з тероризмом" (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 25, ст. 180 із наступними змінами):

а) у частині першій статті 1:

після абзацу одинадцятого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

"проходження навчання тероризму;

виїзд з України та в'їзд в Україну з терористичною метою".

У зв'язку з цим абзаци дванадцятий - двадцять четвертий вважати відповідно абзацами чотирнадцятим - двадцять шостим;

абзаци п'ятнадцятий - сімнадцятий викласти в такій редакції:

"фінансування тероризму - надання чи збір будь-яких активів прямо чи опосередковано з метою їх використання або усвідомлення можливості того, що їх буде використано повністю або частково:

для будь-яких цілей окремим терористом чи терористичною групою (організацією);

для організації, підготовки або вчинення терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, створення терористичної групи (організації), сприяння вчиненню терористичного акту, проходження навчання тероризму, виїзду з України та в'їзду в Україну з терористичною метою, провадження будь-якої іншої терористичної діяльності, а також спроби вчинення таких дій";

б) в абзаці другому частини четвертої статті 4 слова "центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму" замінити словами "центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

в) статті 11¹ і 11² викласти в такій редакції:

"Стаття 11¹. Включення/виключення фізичних осіб, юридичних осіб та організацій до/з санкційних переліків Ради Безпеки ООН та переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції

Служба безпеки України під час здійснення заходів, пов'язаних з попередженням, виявленням і припиненням терористичної діяльності, у порядку, визначеному законодавством у сфері боротьби з тероризмом, виявляє фізичних осіб, юридичних осіб та організації, які відповідають критеріям, визначеним резолюціями Ради Безпеки ООН, для включення/виключення до/з відповідних санкційних переліків, у тому числі переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та оперативно перевіряє інформацію про відповідність фізичних осіб, юридичних осіб та організацій таким критеріям у межах запиту іноземної держави. При цьому Служба безпеки України використовує затверджені Кабінетом Міністрів України доказові стандарти обґрунтованої підозри для включення/виключення до/з відповідних санкційних переліків.

Під час збору інформації для виявлення фізичних осіб, юридичних осіб та організацій, які відповідають критеріям, визначеним резолюціями Ради Безпеки ООН, для включення/виключення, а також для перевірки інформації про відповідність фізичних осіб, юридичних осіб та організацій таким критеріям у межах запиту іноземної держави, Служба безпеки України користується повноваженнями, визначеними Кримінальним процесуальним кодексом України, цим Законом, іншими законами, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, указами і розпорядженнями Президента України, актами Кабінету Міністрів України, а також іншими нормативно-правовими актами.

У разі виявлення під час здійснення заходів, пов'язаних з попередженням, виявленням і припиненням терористичної діяльності, фізичних осіб, юридичних осіб та організацій, які відповідають критеріям, визначеним резолюціями Ради Безпеки ООН, для включення до санкційних переліків або встановлення факту відповідності фізичних осіб, юридичних осіб та організацій таким критеріям під час перевірки інформації у межах запиту іноземної держави, Служба безпеки України у судовому порядку ініціює питання про включення таких осіб до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та/або подає пропозиції до комітетів Ради Безпеки ООН та/або до іноземних держав щодо включення таких осіб до відповідних санкційних переліків.

У разі встановлення під час здійснення заходів, пов'язаних з попередженням, виявленням і припиненням терористичної діяльності, фізичних осіб, юридичних осіб та організацій, які більше не відповідають критеріям, визначеним резолюціями Ради Безпеки ООН, для включення до санкційних переліків або встановлення факту невідповідності фізичних осіб, юридичних осіб та організацій таким критеріям під час перевірки інформації в межах запиту іноземної держави, Служба безпеки України у судовому порядку ініціює питання про виключення таких осіб з переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та/або подає пропозиції до комітетів Ради Безпеки ООН та/або до іноземних держав щодо виключення таких осіб з відповідних санкційних переліків.

Наявність кримінального провадження не є обов'язковою умовою для ініціювання Службою безпеки України питання про включення/виключення фізичних осіб, юридичних осіб та організацій до/з відповідних санкційних переліків, включаючи перелік осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції.

Включення фізичних осіб, юридичних осіб та організації до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та виключення фізичних осіб, юридичних осіб та організації з такого переліку здійснюється за рішенням суду.

Стаття 11². Замороження активів, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням

У разі виявлення суб'єктами, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом та/або які залучені до боротьби з тероризмом, активів, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, такі суб'єкти невідкладно подають інформацію про виявлені активи до Служби безпеки України.

Активи, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, заморожуються суб'єктами первинного фінансового моніторингу (ліквідаторами (крім Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), уповноваженими особами Фонду гарантування вкладів фізичних осіб) відповідно до Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" з обов'язковим повідомленням Служби безпеки України.

Служба безпеки України невідкладно здійснює перевірку звернень клієнтів суб'єктів первинного фінансового моніторингу, які мають таке саме або схоже ім'я, як і особи, включені до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та активи яких стали об'єктом замороження, у порядку, визначеному статтею 11¹ цього Закону. Про результати перевірки Служба безпеки України негайно інформує відповідного суб'єкта первинного фінансового моніторингу (ліквідатора (крім Фонду гарантування вкладів фізичних осіб), уповноважену особу Фонду гарантування вкладів фізичних осіб).

Доступ до активів, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, здійснюється за рішенням суду у разі наявності виняткових умов, викладених у відповідних Резолюціях Ради Безпеки ООН, а також для покриття основних та надзвичайних витрат, включаючи оплату продуктів харчування, оренди житла, іпотечного кредиту, комунальних послуг, ліків та медичної допомоги, сплату податків, страхових внесків, або виключно для здійснення за звичайною ціною витрат з оплати послуг фахівців та відшкодування витрат, пов'язаних з наданням юридичних послуг, сплати зборів чи внесення відповідно до законодавства плати за надання послуг з поточного зберігання або забезпечення збереження коштів, інших фінансових активів та економічних ресурсів.

У разі виникнення потреби в наданні доступу до активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, стосовно осіб, включених до санкційних переліків комітетів Ради Безпеки ООН, Голова Служби безпеки України або його заступник звертається до Міністерства закордонних справ України з поданням (повідомленням) про необхідність доступу до таких активів.

Міністерство закордонних справ України протягом трьох робочих днів з дати отримання зазначеного подання (повідомлення) звертається до відповідного Комітету Ради Безпеки ООН для отримання дозволу на доступ до активів, що пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, для покриття основних або надзвичайних витрат (для інформування про наявність виняткових умов, викладених у резолюціях Ради Безпеки ООН, для надання доступу до активів).

Після надходження до Міністерства закордонних справ України рішення Комітету Ради Безпеки ООН зазначене міністерство невідкладно інформує у письмовій формі Голову Служби безпеки України або його заступника про таке рішення.

Подана у письмовій формі Міністерством закордонних справ України інформація про рішення Комітету Ради Безпеки ООН є підставою для звернення Голови Служби безпеки України або його заступника до суду з метою отримання доступу до таких активів";

12) у Законі України "Про доступ до судових рішень" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 15, ст. 128; 2015 р., №№ 18-20, 2017 р., № 48, ст. 436):

а) перше речення абзацу першого частини другої статті 2 доповнити словами "крім ухвал про арешт майна та тимчасовий доступ до речей та документів у кримінальних провадженнях, які підлягають оприлюдненню не раніше дня їх звернення до виконання";

б) статтю 7 доповнити частиною третьою такого змісту:

"3. З метою унеможливлення зміни або знищення речей чи документів у кримінальному провадженні у текстах ухвал про тимчасовий доступ до речей та документів у кримінальних справах, відкритих для загального доступу відповідно до цього Закону, не зазначаються відомості, що дають можливість ідентифікувати осіб, які зазначені в таких ухвалях як володільці речей або документів";

13) абзац другий пункту 2 статті 1 Закону України "Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції" (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 50, ст. 496) доповнити словами "та Національне антикорупційне бюро України (щодо запитів у кримінальних провадженнях, в яких воно здійснює досудове розслідування)";

14) у Законі України "Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 12, ст. 81):

абзац другий пункту 6 доповнити словами "та Національне антикорупційне бюро України (щодо процесуальних дій у кримінальних провадженнях, в яких воно здійснює досудове розслідування)";

в абзаці третьому пункту 9 слова "центральною орган виконавчої влади із спеціальним статусом з питань фінансового моніторингу України" замінити словами "центральною орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

15) у Законі України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 50, ст. 564 із наступними змінами):

а) частину четверту статті 12 доповнити пунктом 1¹ такого змісту:

"1¹) встановлює особливості виконання банками, віднесеними до категорії неплатоспроможних, вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та затверджує порядок здійснення ним контролю за неплатоспроможними банками у зазначеній сфері";

б) частину четверту статті 26 доповнити пунктом 12 такого змісту:

"12) за вкладом, задоволення вимог за яким зупинено відповідно до Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

в) частину другу статті 27 доповнити пунктом 4¹ такого змісту:

"4¹) перелік рахунків вкладників, фінансові операції за якими зупинено відповідно до Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

г) пункт 3 частини другої статті 37 викласти в такій редакції:

"3) продовжувати, обмежувати, зупиняти або припиняти здійснення банком будь-яких операцій";

г) частину п'яту статті 57 викласти в такій редакції:

"5. Фонд та/або уповноважена особа Фонду подає до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, інформацію у випадках, передбачених Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення".

Фонд надає на запит (вимогу, рішення) Національного антикорупційного бюро інформацію, що містить банківську таємницю";

16) пункт 1 частини сьомої статті 23 Закону України "Про громадські об'єднання" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 1, ст. 1; 2014 р., № 50-51, ст. 2057; 2015 р., № 30, ст. 285) викласти в такій редакції:

"1) зберігати правоустановчі документи, документи, в яких міститься інформація про діяльність, яка провадилася відповідно до мети (цілей) та завдань; зберігати і регулярно оновлювати інформацію, достатню для ідентифікації згідно з вимогами закону кінцевих бенефіціарних власників (контролерів), засновників, керівників, членів керівних органів та довірених осіб громадського об'єднання, а також надавати її державному реєстратору у випадках та в обсязі, передбачених законом. Ця інформація не може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом";

17) у Законі України "Про депозитарну систему України" (Відомості Верховної Ради України, 2013 р., № 39, ст. 517; 2018 р., № 33, ст. 249):

пункт 11² частини першої статті 1 після слів "та/або членом Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF)" доповнити словами "та є членом Міжнародної асоціації для системи з питань обслуговування цінних паперів (ISSA)";

у першому реченні абзацу другого частини п'ятої статті 25 слова "інформації клієнтів номінального утримувача, клієнтів клієнта номінального утримувача" замінити словами "іншої інформації";

18) у Законі України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 2, ст. 17 із наступними змінами):

а) останній абзац частини першої статті 1 викласти в такій редакції:

"Терміни "кінцевий бенефіціарний власник" та "структура власності" вживаються у значенні, наведеному у Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

б) частину третю статті 6 викласти в такій редакції:

"3. Державний реєстратор під час проведення державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи - підприємця у зв'язку з її смертю або оголошенням її померлою, а також під час державної реєстрації змін, пов'язаних із зміною складу засновників (учасників) юридичної особи у зв'язку із смертю або оголошенням померлим відповідного засновника (учасника), обов'язково використовує відомості Державного реєстру актів цивільного стану громадян шляхом безпосереднього доступу до нього.

Державний реєстратор під час проведення реєстраційних дій щодо юридичної особи (крім державної реєстрації припинення) та у разі подання такою юридичною особою відомостей про особу, що є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, обов'язково здійснює перевірку (верифікацію) відомостей, зазначених стосовно цієї особи, використовуючи відомості Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного державного демографічного реєстру, Державного реєстру фізичних осіб - платників податків, Єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України щодо розшуку осіб, зниклих безвісти, та викрадених (втрачених) документів за зверненнями громадян.

Інформація з Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного державного демографічного реєстру, Державного реєстру фізичних осіб - платників податків, Єдиного державного реєстру судових рішень, Єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України, отримана державним реєстратором, залишається у відповідній реєстраційній справі.

Користування Державним реєстром актів цивільного стану громадян, Єдиним державним демографічним реєстром, Державним реєстром фізичних осіб - платників податків, Єдиним державним реєстром судових рішень, Єдиною інформаційною системою Міністерства внутрішніх справ України здійснюється безпосередньо державним реєстратором, який проводить відповідну державну реєстрацію.

З метою перевірки документів, що посвідчують особу, державним реєстратором обов'язково перевіряються такі документи за допомогою Єдиного державного демографічного реєстру";

в) пункт 9 частини другої статті 9 викласти в такій редакції:

"9) інформація про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи, у тому числі кінцевого бенефіціарного власника її засновника, якщо засновник - юридична особа (крім політичних партій, структурних утворень політичних партій, професійних спілок, їх об'єднань, організацій профспілок, передбачених статутом профспілок та їх об'єднань, творчих спілок, місцевих осередків творчих спілок, організацій роботодавців, їх об'єднань, адвокатських об'єднань, торгово-промислових палат, об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, релігійних організацій, державних органів, органів місцевого самоврядування, їх асоціацій, державних та комунальних підприємств, установ, організацій): прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження, країна громадянства, серія та номер паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності), а також повне найменування та ідентифікаційний код (для резидента) засновника юридичної особи, в якому ця особа є кінцевим бенефіціарним власником, характер та міра (рівень, ступінь, частка) бенефіціарного володіння (вигоди, інтересу, впливу). У разі відсутності в юридичної особи кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи, у тому числі кінцевого бенефіціарного власника її засновника, якщо засновник - юридична особа, вноситься обґрунтована причина його відсутності";

г) статтю 10 доповнити частиною п'ятою такого змісту:

"5. Вимоги цієї статті не застосовуються у правовідносинах, що регулюються законодавством України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, щодо статусу відомостей про кінцевих бенефіціарних власників";

г) у статті 13:

абзац другий частини другої після слова "статистики" доповнити словами "центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення";

частину одинадцяті виключити;

д) у статті 17:

частину першу доповнити пунктами 17-19 такого змісту:

"17) структура власності за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства;

18) витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження, - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент;

19) нотаріально засвідчена копія документа, що посвідчує особу, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, - для фізичної особи - нерезидента та, якщо такий документ оформлений без застосування засобів Єдиного державного демографічного реєстру, - для фізичної особи - резидента.

Державний реєстратор встановлює дані про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи на підставі документів, зазначених у пунктах 17-19 цієї частини";

абзац перший частини третьої замінити п'ятьма новими абзацами такого змісту:

"3. Для державної реєстрації включення відомостей про юридичну особу, зареєстровану до 1 липня 2004 року, відомості про яку не містяться в Єдиному державному реєстрі, подаються такі документи:

1) заява про державну реєстрацію включення відомостей про юридичну особу до Єдиного державного реєстру;

2) структура власності за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства;

3) витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження, - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент;

4) нотаріально засвідчена копія документа, що посвідчує особу, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, - для фізичної особи - нерезидента та, якщо такий документ оформлений без застосування засобів Єдиного державного демографічного реєстру, - для фізичної особи - резидента".

У зв'язку з цим абзац другий вважати абзацом шостим;

частину четверту доповнити пунктами 14-16 такого змісту:

"14) структура власності за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства;

15) витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження, - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент;

16) нотаріально засвідчена копія документа, що посвідчує особу, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи - для фізичної особи - нерезидента та, якщо такий документ оформлений без застосування засобів Єдиного державного демографічного реєстру, - для фізичної особи - резидента";

у частині п'ятій:

після абзацу одинадцятого доповнити трьома новими абзацами такого змісту:

"є) структура власності за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства;

ж) витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження, - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент;

з) нотаріально засвідчена копія документа, що посвідчує особу, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, - для фізичної особи - нерезидента та, якщо такий документ оформлений без застосування засобів Єдиного державного демографічного реєстру, - для фізичної особи - резидента".

У зв'язку з цим абзаци дванадцятий - сімнадцятий вважати відповідно абзацами п'ятнадцятим - двадцятим;

в абзаці шістнадцятому слова "підпунктами "а" і "б" замінити словами "у підпунктах "а", "б", "є", "ж" та "з";

частину сьому доповнити пунктами 3-5 такого змісту:

"3) структура власності за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства;

4) витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження, - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент;

5) нотаріально засвідчена копія документа, що посвідчує особу, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, - для фізичної особи - нерезидента та, якщо такий документ оформлений без застосування засобів Єдиного державного демографічного реєстру, - для фізичної особи - резидента";

частину восьму доповнити пунктами 4-6 такого змісту:

"4) структура власності за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства;

5) витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження, - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент;

б) нотаріально засвідчена копія документа, що посвідчує особу, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, - для фізичної особи - нерезидента та, якщо такий документ оформлений без застосування засобів Єдиного державного демографічного реєстру, - для фізичної особи - резидента";

частину чотирнадцяту доповнити пунктами 7-9 такого змісту:

"7) структура власності за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства;

8) витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження, - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент;

9) нотаріально засвідчена копія документа, що посвідчує особу, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, - для фізичної особи - нерезидента та, якщо такий документ оформлений без застосування засобів Єдиного державного демографічного реєстру, - для фізичної особи - резидента";

частину сімнадцяту доповнити пунктами 3-5 такого змісту:

"3) структура власності за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства;

4) витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження, - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент;

5) нотаріально засвідчена копія документа, що посвідчує особу, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, - для фізичної особи - нерезидента та, якщо такий документ оформлений без застосування засобів Єдиного державного демографічного реєстру, - для фізичної особи - резидента";

частини вісімнадцяту і дев'ятнадцяту викласти у такій редакції:

"18. Для державної реєстрації змін до відомостей про відокремлений підрозділ юридичної особи, що містяться в Єдиному державному реєстрі, подаються такі документи:

1) заява про державну реєстрацію змін до відомостей про відокремлений підрозділ юридичної особи, що містяться в Єдиному державному реєстрі;

2) структура власності за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства;

3) витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження, - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент;

4) нотаріально засвідчена копія документа, що посвідчує особу, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, - для фізичної особи - нерезидента та, якщо такий документ оформлений без застосування засобів Єдиного державного демографічного реєстру, - для фізичної особи - резидента".

19. Для державної реєстрації припинення відокремленого підрозділу юридичної особи подаються такі документи:

1) заява про державну реєстрацію припинення відокремленого підрозділу юридичної особи;

2) структура власності за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства;

3) витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження, - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент;

4) нотаріально засвідчена копія документа, що посвідчує особу, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, - для фізичної особи - нерезидента та, якщо такий документ оформлений без застосування засобів Єдиного державного демографічного реєстру, - для фізичної особи - резидента";

після частини двадцятої доповнити чотирма новими частинами такого змісту:

"21. Юридичні особи повинні мати інформацію про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності.

22. Юридичні особи зобов'язані підтримувати інформацію про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності в актуальному стані, оновлювати її та повідомляти державного реєстратора про зміни протягом 30 робочих днів з дня їх виникнення, та подавати державному реєстратору документи, що підтверджують ці зміни. Якщо зміни у структурі власності та інформації про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи відсутні, юридичні особи зобов'язані повідомляти державного реєстратора про відсутність таких змін при проведенні державної реєстрації будь-яких змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі.

23. У разі виявлення юридичною особою неповноти або неточностей чи помилок у раніше наданій державному реєстратору інформації про кінцевого бенефіціарного власника та структуру власності юридична особа не пізніше трьох робочих днів з дня їх виявлення повторно направляє відкориговані відомості в порядку, передбаченому цим Законом.

24. Форма та зміст структури власності встановлюються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері запобігання і протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, за погодженням з Міністерством юстиції України".

У зв'язку з цим частину двадцять першу вважати частиною двадцять п'ятою;

е) доповнити статтею 17¹ такого змісту:

"Стаття 17¹. Документи, що подаються заявником для підтвердження відомостей про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи

1. Для підтвердження відомостей про кінцевого бенефіціарного власника щорічно, починаючи з наступного року з дати державної реєстрації юридичної особи, протягом 14 календарних днів подаються такі документи:

1) заява про підтвердження відомостей про кінцевого бенефіціарного власника;

2) структура власності за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства;

3) витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент;

4) нотаріально засвідчена копія документа, що посвідчує особу, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, - для фізичної особи - нерезидента та, якщо такий документ оформлений без застосування засобів Єдиного державного демографічного реєстру, - для фізичної особи - резидента";

е) у статті 22:

частину другу доповнити пунктами 8-10 такого змісту:

"8) структура власності за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства;

9) витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження, - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент;

10) нотаріально засвідчена копія документа, що посвідчує особу, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, - для фізичної особи - нерезидента та у разі, коли такий документ оформлений без застосування засобів Єдиного державного демографічного реєстру, - для фізичної особи - резидента";

частину третю доповнити пунктами 5-7 такого змісту:

"5) структура власності за формою та змістом, визначеними відповідно до законодавства;

б) витяг, виписка чи інший документ з торговельного, банківського, судового реєстру тощо, що підтверджує реєстрацію юридичної особи - нерезидента в країні її місцезнаходження, - у разі, якщо засновником юридичної особи є юридична особа - нерезидент;

7) нотаріально засвідчена копія документа, що посвідчує особу, яка є кінцевим бенефіціарним власником юридичної особи, - для фізичної особи - нерезидента та у разі, якщо такий документ оформлений без застосування засобів Єдиного державного демографічного реєстру, - для фізичної особи - резидента";

ж) пункти 3 і 4 частини першої статті 27 виключити;

з) частину першу статті 28 доповнити пунктами 10³ і 10⁴ такого змісту:

"10³) невідповідність відомостей, зазначених у заяві про державну реєстрацію, відомостям, зазначеним у документах, поданих для державної реєстрації, або відомостям, що містяться в Єдиному державному реєстрі чи інших інформаційних системах, використання яких передбачено цим Законом;

10⁴) невідповідність відомостей, зазначених у документах, поданих для державної реєстрації, відомостям, що містяться в Єдиному державному реєстрі чи інших інформаційних системах, використання яких передбачено цим Законом";

и) частину шосту статті 30 виключити;

і) абзац перший частини першої статті 34¹ доповнити словами "а також з метою виявлення фактів неподання або несвоечасного подання державному реєстратору передбаченої цим Законом інформації про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи або його відсутність";

ї) частину четверту статті 35 після слів "підлягають внесенню до Єдиного державного реєстру" доповнити словами "а також у неподанні або несвоечасному поданні державному реєстратору передбаченої цим Законом інформації про кінцевого бенефіціарного власника юридичної особи або його відсутність";

19) абзац другий частини сьомої статті 11 Закону України "Про валюту і валютні операції" (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 30, ст. 239) викласти в такій редакції:

"Уповноважені установи під час проведення ними валютних операцій, крім валютних операцій, пов'язаних з експортом та імпортом товару на суму, що є меншою за розмір, передбачений статтею 20 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення", здійснюють безпосередній нагляд за виконанням вимог валютного законодавства резидентами (крім інших уповноважених установ) та нерезидентами, що здійснюють валютні операції через ці уповноважені установи";

20) абзац дев'ятий підпункту 4 пункту 4 розділу I Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг" (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 44, ст. 277) викласти у такій редакції:

"30) здійснює державне регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за банками та філіями іноземних банків; страховиками (перестраховиками), страховими (перестраховими) брокерами, кредитними спілками, ломбардами та іншими фінансовими установами (крім фінансових установ та інших юридичних осіб, щодо яких державне регулювання і нагляд у сфері запобігання та протидії здійснюються іншими суб'єктами державного фінансового моніторингу); платіжними організаціями, учасниками чи членами платіжних систем, які надають фінансові послуги на підставі відповідних ліцензій чи реєстраційних документів; операторами поштового зв'язку; іншими установами, які надають послуги з переказу коштів та здійснення валютних операцій; філіями або представництвами іноземних суб'єктів

господарської діяльності, які надають фінансові послуги на території України, іншими юридичними особами, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але надають окремі фінансові послуги".

7. Кабінету Міністрів України протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

прийняти нормативно-правові акти, необхідні для реалізації положень цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

8. Національному банку України, Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку та Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

Президент України

В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
6 грудня 2019 року
№ 361-IX

Публікації документа

- Голос України від 28.12.2019 — № 251
- Офіційний вісник України від 17.01.2020 — 2020 р., № 4, том 2, стор. 265, стаття 189, код акта 97532/2020

